דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך הראשון ברל כצנלסון ז"ל

היום בדבר
- הוסר המעטה השחור מהדולר / דרור שרביט
- צורות שלטון / פרופ' נתן רוטנשטרייך
- של מי המגרש הזה לעזאזל / זאב טריינין
- סדר הודי בג'פנה / שלמה שפיר
- דבר אחר

מזג האויר

(ע). – תחזית מזג האויר להיום: עליה קלה בטמפרטורות. גובה הגלים: 40 עד 80 ס"מ הטמפרטורות: ירושלים 20־32, תל־אביב 24־31, חיפה 24־33, באר־שבע 22־35, רמת הגולן 20־33, צפת 20־32, טבריה 24־36, נצרת 23־33, עפולה 21־35, השומרון 22־33, לוד 23־32, יריחו 24־40, עזה 24־30, אילת 27־41.

יום רביעי, י' באב תשמ"ז, 5 באוגוסט 1987 ● גליון 19188

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

צה"ל יחקור את פציעת שני הנורווגים
רבין מביע צער ● סוכמו הסדרי מניעה

חיילי צה"ל חוטפים משהו לאכול לפני צאתם לסיור ברחובות עזה. (צילום: א.פ)

מאת שמעון ויים, וטלי ולינגר סופרי „דבר"

שני חיילי או"ם מהכוח הנורווגי של יוניפי"ל המוצבים בגזרה המזרחית של איזור הבטחון, נפצעו אתמול בלילה בתקרית אש עם כוח של צה"ל שהיה באיזור במשימות בטחון שוטף.

קצין בדרגת אלוף מונה לחקור את התקרית, ומסקנותיו יועברו לשר הבטחון יצחק רבין.

הירי שנבע ככל הנראה, מאי־הבנה ומחוסר תיאום בין הגורמים בשטח, אירע כאשר הסיור של צה"ל הבחין סמוך לשעה 2:00 אחר חצות בליל אתמול בדמויות נעות בגזרה המזרחית של איזור הבטחון. חיילי צה"ל היו משוכנעים כי מדובר בחוליית מחבלים ופתחו באש מנשק קל לעברם.

כתוצאה מהירי נפצעו באורח בינוני שני חיילים נורווגים. רק משהתקרבו חיילי צה"ל אל הפצועים, התברר כי מדובר בחיילי או"ם. חייל אחד נפצע בכתפו והשני – ברגליו. מיד הוזעק למקום צוות רפואי שטיפל בחיילים ומסוק של האו"ם העבירם לבית החולים של יוניפי"ל בנקורה.

כדי למנוע מתיחות בין צה"ל ויוניפי"ל, מיהרו שני הצדדים לפרסם הודעות לפיהן מקורה של התקרית באי הבנה ובהעדר תאום, וכי חיילי צה"ל לא ידעו על

(המשך בעמ' 2)

הוסר העוצר מעל עזה; נהלי הבטחון לא ישונו

מאת דני צדקוני ואמיר רוזנבליט, סופרי „דבר"

העוצר שהוטל ביום א' על חלק גדול מהעיר עזה הוסר אמש ב־20.00 פרט לסביבת המקום שבו נרצח ביום א' קצין המשטרה הצבאית סרן רון טל. ב־3.00 לפנות בוקר נפתחו היום היציאות מהרצועה לתנועת תושבים לישראל, הדייגים הורשו להפליג מחופי העיר.

רחוב אל־זוהרה ושתי הסמטאות הכלואות בתוכו, יישארו סגורים

(המשך בעמ' 2)

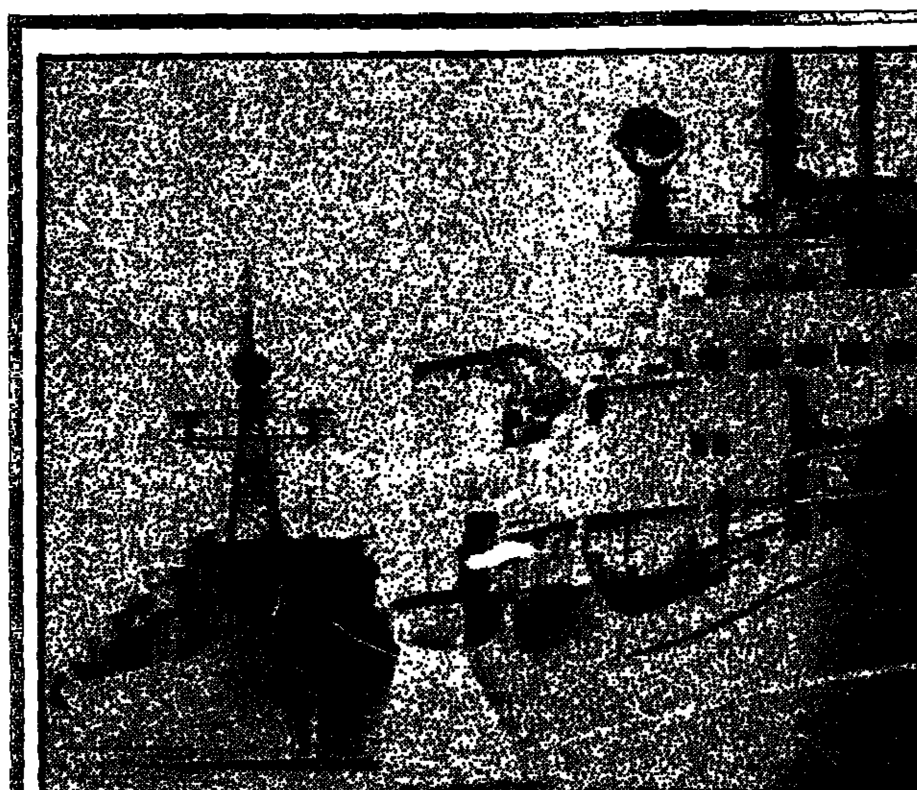
גם הסובייטים מסתובבים במפרץ הפרסי. בתמונה: אניית ריגול סובייטית עם שולה מוקשים קשורה לתורנה, ששטה אתמול בכניסה למצרי הורמוז מול חופי דובאי. (צילום: א.פ.)

איראן מאיימת לתקוף הספינות האמריקאיות

ניקוסיה (א.פ. וע"ד). – איראן סיימה את השלב הראשון של התמרון הימי באיזור מצרי הורמוז והודיעה כי ספינות המנוע שלה, הנושאות חומר־נפץ, מוכנות להנחית „מכת מוות" על ספינות המלחמה האמריקאיות.

בפרשנות ברדיו טהראן נאמר, כי יחידות צי של המשמרות המהפכניים התקרבו לשלוש ספינות המלחמה האמריקאיות המלוות את המיכלית הכוויתית „גאז פרינס" שעברה אתמול דרך מצרי הורמוז. „הספינות המהירות שלנו התקרבו בקלות לאניות המלחמה, ביצעו כמה פעולות זיהוי ושבו לבסיסן", נאמר בהודעת רדיו טהראן.

סוכנות הידיעות האירנית מסרה, כי אניות מלחמה זרות הוזהרו מלהתקרב למים הטריטוריאליים של איראן בעת התימרון הימי, כדי להימנע מהתמודדות עם כוחותיה. הסוכנות מסרה כי עשרות אלפי אנשי המשמרות המהפכניים התפרסו לאורך החוף האיראני של מיצר הורמוז במסגרת התימרון.

עם זאת נמסר כי המיכלית „גאז פרינס" עברה דרך המיצרים ללא כל תקלה. מקורות ספנות אמרו כי עד כה טרם נמסר על תקיפות כלשהן וכי ארבע או חמש אניות מלחמה עברו אתמול דרך המיצרים.

(המשך בעמ' 2)

2,000 חקלאים עם פרות, עופות וכוורות למצעד מחאה אל בנק ישראל בירושלים

מאת אהרן [illegible], סופר „דבר"

מארגני המצעד של התנועות ההתיישבותיות [illegible] היום בירושלים כמחאה על [illegible] את תוכניות [illegible] במשקים [illegible] להשתתפותם של כ־2000 איש – [illegible] קיבוצי [illegible] אנשי תנועת המושבים [illegible] העיר.

[illegible]

בראש המצעד [illegible] נושאות הדגל של הקיבוץ ושלטים עם סיסמאות.

למסע ההפגנה הגיעו פניות ממועצות פועלים בכל הארץ, משכונות, ממגיני נעמ"ת בערים ואפילו מכפר הצדקסים קמא.

לפי התוכנית יתרכזו המשתתפים עד שעה 9.30 בבוקר מאחורי „בנייני האומה" ומשם יצעדו בשלושה גופים, שביניהם יפרידו מכוניות נושאות פרות, כלובי עופות וכוורות, אל בנק ישראל. שם ימסרו איגרת לנגיד, פרופ' מיכאל ברונו. משם ימשיכו למשרד ראש הממשלה ולמשרד האוצר. בשעה 11.00 תתקיים עצרת מול בניין הכנסת וכה. ינאמו מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שר הקליטה יעקב צור, סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז ומזכירי תנועות ההתיישבות. משטרת ירושלים נערכת לקראת העצרת בכוחות מוגברים, אך אין מצפים לתקריות.

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, הזמין אליו משלחת של המפגינים לשעה 4.00 אחה"צ. שר האוצר משה נסים הזמין אף הוא משלחת של המפגינים, להיוועד עמו בשעה 3.00 אחה"צ במשרד האוצר. תיתכן פגישה גם עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

סיכויים מעטים להסכם חבילה עכשיו; ההסת': לסיים מו"מ השכר עוד החודש

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

בהסתדרות העריכו אתמול שהמשא־ומתן על הסכם השכר במגזר הציבורי יסתיים עד סוף חודש זה. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הזהיר שאם ישתהו הדיונים מעבר לחודש אוגוסט, „לא ננהל עוד דיונים במסגרת הקיימת והכל יהיה פתוח".

בהסתדרות מצפים לתוצאות המגעים שמקיים שר האוצר עם המעסיקים הפרטיים, שתכליתם לבדוק את נכונותם להצטרף לעסקת חבילה במשק, במסגרתה ייחתם הסכם שכר לשנתיים ולא לשנה אחת. אולם סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, אמר אמש ל„דבר" כי לדעתו אין סיכויים רבים שהמעסיקים הפרטיים יצטרפו לעסקת חבילה בתנאים שהציגה ההסתדרות, דהיינו – הארכתו של הסכם תוספת היוקר בלא שיוכנסו בו שינויים והארכת ההסדר לפיקוח על המחירים.

חיים הברפלד ציין אתמול בישיבת הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי, כי המעסיקים הפרטיים חוששים מאוד מפני הסדר לקיצור שבוע העבודה במגזר הציבורי, מחשש שהדבר יאיץ את התהליך של קיצור שבוע העבודה במפעלים רבים שבמגזר העסקי. הוא הוסיף שההסתדרות לא תסתפק בקיצור שבוע העבודה בשירות הציבורי ותתעוד להחלת ההסדר גם על המגזר הפרטי.

מזכיר הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח, יעקב אנטיקובסקי, הביע בישיבה התנגדות לחתימה על הסכם שכר לשנתיים, מאחר שבסוף השנה מתכוונת ועדת זוסמן להגיש המלצותיה על מבנה השכר בשירות הציבורי.

(המשך בעמ' 2)

מארגנים רשימה של יוצאי רומניה לכנסת

מאת דני צדקוני, סופר „דבר"

פעילים מקרב יוצאי רומניה בארץ התארגנו ביוזמה לגבש רשימה של עולי רומניה לכנסת הבאה.

נוכח התעלמותן של המפלגות מחשיבותה ומשקלה של יהדות רומניה בארץ המונה 400,000 נפש, כדברי היוזמים, הוחלט להוכיח בבחירות הקרובות את כוחם האלקטורלי של יוצאי רומניה. דוברת מטעם המתארגנים, חיה ברכר, אמרה כי יוצאי רומניה יוכלו להכניס לכנסת בין ארבעה לשישה חכ"ים.

המשטרה מבררת: חסמבה או מחתרת?

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

במשטרת ירושלים מעריכים כי שני תלמידי הישיבה שנעצרו בשבוע שעבר וברשותם אמצעי לחימה, לא הספיקו לעשות בהם שימוש נגד ערבים כפי שהתכוונו.

אתמול חקרו חוקרי מחלק הנוער של משטרת ירושלים נערים מקריית־ארבע שלמדו עם החשודים או הכירו אותם, וכן נשאל הנער מישיבה בקרית ארבע שלימד את החשוד העיקרי.

במשטרה סבורים כי לא מדובר בהתארגנות רצינית ומשום כך גם השב"כ לא טיפל בה, אם כי חוקרי השב"כ מעודכנים בכל פרטיה.

החשוד המרכזי, נער בן 17 שהיה חבר בתנועת הנוער של „כך", השתתף בהתפרעויות לאחר רצח תלמיד הישיבה אליהו אמדי, ואף נעצר באחת ההתפרעויות בשכונת שמואל־הנביא כשברשותו מיכל גאז מדמיע. המשטרה בודקת אם הוא השתמש בבקבוקי תבערה במהלך אותן ההתפרעויות.

החשוד למד עד לפני כמה חודשים בישיבת „עטרת כהנים" בעיר העתיקה אך לאחר שהתברר לראשי הישיבה כי הוא מעורב בפעילות בלתי חוקית הם החליטו להפסיק את לימודיו. נודע כי החשוד נכווה לאחרונה ברגליו. בבית־המשפט הוא טען כי נשפך עליו שמן במטבח קייטנת של „בני־עקיבא" בו השתתף כשומר. במשטרה הוא סיפר כי נכווה מתנור האפיה בביתו. המשטרה בודקת אם הכוויות לא נגרמו מתאונה שאירעה בעת שהחשוד ניסה את בקבוקי התבערה ביער ירושלים.

בחקירתם הודו שני החשודים כי התכוונו לפגוע במטרות ערביות. בדיון על הארכת מעצרם אמר נציג המשטרה כי היעד היה אמור להיות ערבים באיזור בית לחם.

לפי שעה אין למשטרה מידע או ראיות מבוססות לפיו עשו שני הנערים שימוש באמצעי החבלה. בימים הקרובים תמשך החקירה.

בקרב הפיקוד במשטרת ירושלים חלוקות הדעות ביחס להגדרת העבירות המיוחסות לשני נערים. יש הסבורים כי זו התארגנות חובבנית, או כפי שהגדיר זאת קצין בכיר „חסמבה", בעוד אחרים סבורים כי זו התארגנות רצינית יותר, שרק בשל פעולת המשטרה שובשו תוכניותיה.

נער שלישי שנעצר בסוף השבוע שעבר שוחרר לאחר שהתברר כי אין לו חלק בהתארגנות והוא כלל לא ידע על הכוונות לפגוע בערבים. אתמול מנעו הוריו מעיתונאים לפגוש בו.

נאמני הר הבית הרגישו לא נוח בחברת ח"כ כהנא – שבא להפגנתם כדי לנאום

נאמני הר הבית עם ח"כ מאיר כהנא ליד שער המוגרבים. (צילום: יצחק הררי)

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

מנהיג „כך", ח"כ מאיר כהנא שיבש אתמול קצת את מהלכה של הפגנת „נאמני הר־הבית" ליד שער המוגרבים. כהנא ביקש לנאום בפני חברי התנועה אך ראש „נאמני הר הבית" גרשון סלומון לא איפשר לו זאת.

כמה עשרות חברי תנועת „נאמני הר הבית" בראשותו של סלומון התאספו אתמול בבוקר בכניסה להר הבית ליד שער המוגרבים בנסיון להיכנס לתוך שטח הר הבית כדי לומר קינות ט' באב.

לרגל חג הקורבן מנעה המשטרה כניסה לתחומי הר הבית פרט למאמינים מוסלמים.

המשטרה ריכזה במקום כוח ניכר. סלומון פנה לשוטרים בבקשה „שלא להשמע להוראות שמאחוריהן מניעים פוליטיים" וקבל על האיסור שחל על יהודים להתפלל בתחומי הר הבית.

למקום הגיע גם ח"כ כהנא עם כמה עשרות מאוהדיו. הוא ביקש לשאת את דבריו בפני הנאספים באמצעות הרמקול שבידי סלומון אך זה סירב לתת לו אותו. ואז עזב כהנא את המקום.

פאריס: סוריה תקבל 150 מיג־29

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – ברה"מ תספק לסוריה 150 מטוסי „מיג 29" ולא 60 כפי שנקבע תחילה. כתב העת הצרפתי לענייני העולם הערבי „ערבי" מסר, כי ההחלטה על כך נתקבלה בתגובה על כוונתה של ישראל להכפיל את מספר מטוסי התקיפה שלה – מ־75 ל־150.

לפי הידיעה, לא יוגדל כוח השריון הסורי, המגיע ל־4,200 טנקים. כמו כן לא יוחלפו 3,100 הטנקים מדגם טי 54, 55 ו־62 בטנקים חדישים יותר. עם זאת, יותקנו על הציוד הקיים מערכות אלקטרוניות מתקדמות והשריון יחוזק.

כתב העת מסר, כי הרכישות החדשות התאפשרו בגלל החלטתו של מיכאיל גורבצ'וב לדחות את פרעון החוב הסורי „הרבה מעבר לסוף המאה הנוכחית". גורבצ'וב קיבל את ההחלטה עוד בטרם סיימו בוחני הקרמלין את התייעצויותיהם בנדון.

פועלים בשבילי - זה חשבון עיקרי

"כי אני מקבלת ריבית זכות יומית כבר מהשקל הראשון ועד 5,000 שקל"

בחשבון ה"עו"ש סופר רווחי" שלי בבנק הפועלים אני נהנית מריבית יומית של 7% לשנה על כל יתרת זכות שיש לי בחשבון - החל מהשקל הראשון ועד לסכום של 5,000 ש"ח!

זה כדאי לי, כי אני יודעת שגם כשיש לי יתרות זכות קטנות בחשבון העו"ש וגם כשמצטברים סכומים גדולים - הכסף שלי עובד בשבילי.

וזה לא הכל.

אני נהנית גם ממשיכת יתר בסכומים גבוהים במיוחד, בלי לשלם ריבית חריגה. יש לי פטור מלא מעמלות ניהול על כל פעולות החסכון וההשקעה שלי, ואני גם זכאית לכרטיס "ישראכרט" מיוחד לתקופה של שנתיים ב־50% הנחה.

עבור כל היתרונות האלה אני משלמת עמלה חודשית של 1.75 ש"ח בלבד.

יש לי חשבון גם בבנק אחר... אבל פועלים עבורי זה החשבון העיקרי, כי רק בנק גדול כמו בנק הפועלים יכול לתת לי שירותי בנקאות מתקדמת ברמה שאני דורשת.

בוא גם אתה לנהל את החשבון העיקרי שלך בבנק הפועלים ותראה איך פועלים טוב יותר. בשבילך.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים בע"מ

هكذا من الأصل

השבועון „לה קאנאר אנשאנה" טוען:

שיראק הבטיח לנשיא עיראק לשקם הכור הגרעיני שנהרס

מאת גדעון קוץ, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר") – השבועון "לה קאנאר אנשאנה" מפרסם בגליונו החדש נוסח מכתב ששיגר ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק לנשיא עיראק סאדם חוסיין ובו הוא מדבר על חתימה קרובה של "הסכם" בין שתי המדינות. העיתון אומר, כי על פי המידע שבידיו, הכוונה להסכם על שיקומו של הכור הגרעיני "אוסיראק", שנהרס על ידי חיל האוויר הישראלי.

דובר משרד ראש ממשלת צרפת הגיב ב"אין תגובה" על ידיעה זו. מקורות במשרדו של שיראק אמרו לסופר "דבר", כי "חבל שכמה עיתונאים עושים את מלאכתה של איראן" וכי זו האשמה גרוטסקית, אך איננו רוצים להכחישה, כדי לא ליצור שרשרת של תגובות".

נוסח המכתב, שנכתב ב־24 ביוני והועבר לחוסיין על־ידי השר הצרפתי לסחר חוץ מישל נואר, הגיע לידי העיתון, משום שהועבר גם במבריק דיפלומטי לשגריר צרפת בבגדאד לצורך תרגום.

במכתב אומר שיראק לחוסיין, כי השר נואר הוא "שליחי האישי לסיכום המו"מ שאתה מכיר". הוא משוכנע, כי שיחותיו יובילו ל"הסכם סופי". שיראק מזכיר כי "שיתוף הפעולה בתחום זה, החיוני לריבונותה, לעצמאותה ולבטחונה של מדינתך, החל לפני 12 שנים ביוזמתנו המשותפת" ומציין, כי בעיניו זהו "ציר בסיסי של יחסינו".

השבועון אומר כי העתק האגרת לא הועבר, ככל הנראה, לנשיא צרפת פרנסואה מיטראן.

מקורות יודעי דבר בפאריס טוענים, כי משא ומתן מחודש על שיקומו של הכור העיראקי החל עוד בסתיו שעבר.

שגריר ישראל בצרפת עובדיה סופר פנה בעקבות הידיעה לנשיא, ומארמון הנשיאות נמסר לו, כי לא ידוע דבר על מו"מ כזה, ומכיוון שכל צעד כזה חייב להיות מובא לאישור הנשיא, יש להסיק מכך שהידיעה אינה נכונה.

סולתם יוציא 730 עובדים לחופשה בשכר מופחת – העובדים מתנגדים

אם לא יתקבלו הזמנות – יצמצם מספר העובדים מ־1030 ל־500

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

הנהלת "כור" חזרה והודיעה על החלטתה להמשיך ולקיים את מפעל "סולתם" אולם כדי לבצע זאת אין מנוס מלהוציא לחופשה בשכר מופחת עד לסוף השנה 730 מבין 1,030 עובדי המפעל. אם במשך הזמן הזה לא יתקבלו הזמנות חדשות יהיה צורך להפחית מתחילת השנה את מספר העובדים ל־500.

דברים אלה אמר אתמול מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש במסיבת עיתונאים בחיפה לקראת שובם של פועלי "סולתם" מחופשה שנתית רגילה ב־23 בחודש. גביש אמר עוד שוועדי עובדים וגורמים אחרים מתנגדים לפי שעה להחלטה זו וכי הופעלה מחדש ועדה משותפת ל"כור" ולנציגי הפועלים כדי ללבן את האפשרויות ולקבל החלטה.

השכר המופחת שיוצע לפועלים בחופשה המאולצת, ייקבע בדיוני הוועדה. אם לא תושג הסכמה ייקבעו אותו מוסדות ההסתדרות. גביש רמז שהשכר האמור יהיה נמוך מזה המשולם כיום לפועלים שאינם נהנים משעות עבודה נוספות ומפרמיות, אך גבוה מדמי אבטלה. תקופה זו תנוצל גם להשתלמויות ולהכשרת הפועלים שבחופשה. האפשרות השלישית, לה מתנגד הקונצרן, היא סגירת המפעל כדרישת השותף מפינלנד אשר מחזיק ב־26 אחוז של הבעלות.

עם שובם של הפועלים מחופשה, למעט 300 המועסקים בייצור אזרחי, לא תהיה עבודה עבורם, משום ש"סולתם" נמצא במצב של "אפס הזמנות". במפעל מלאי מוצרים בטחוניים של 85 מיליון דולאר ובנוסף לכך "מוקפאים" כ־25 מיליון דולר באשראי ללקוחות. צה"ל כמעט ולא מזמין שום תוצרת מהמפעל. הריבית על המלאי עולה למפעל 15 מיליון דולאר בשנה ולכן מעריכים את הפסדיו במחצית השנה הזאת ב־10-8 מיליון דולאר, וזאת למרות שהוא הצליח למכור באותה תקופה מוצרים בסך 30 מיליון דולאר. במחצית השנייה של השנה לא צפויות מכירות כאלה. נמסר כי העובדים ימשיכו בשלב זה בייצור אזרחי ובתיקונים לצה"ל, ויתחזקו את קווי הייצור למקרה שיתקבלו הזמנות בטחוניות.

ב־15 בחודש תוגש גירסה שלישית, מחודשת, במכרז צבא ארה"ב לאספקת מרגמות ותחמושת בסך של 1 מיליארד דולאר במשך 10 שנים. "סולתם" משתתפת במכרז יחד עם חברה אמריקאית. אם יזכו במכרז, יחל הייצור בסוף 1988 וחלקה של "סולתם" יסתכם בכ־20-25 אחוז בלבד, בשל מגבלות השוק האמריקאי. מסר גביש.

משלחת של "סולתם" עומדת לצאת ליפאן לבדוק הצעה של חברה מקומית להרכבת, מכונות לעיבוד שבבים במפעל ביקנעם, שיעודן הסופי הוא ארה"ב. נמסר כי מדובר במו"מ ראשוני, שהיקפו מצומצם.

ה"לביא" פוגע

כתשובה לשאלות עתונאים השיב גביש כי פרשיות כגון זו של פולארד, הקשר עם איראן ופרשות אחרות מקשות על מכירת נשק מישראל, שלא לדבר על תחרות קשה ומגבלות אחרות. הוא הדגיש כי פרוייקט ה"לביא" פוגע קשות בתעשיות אחרות אשר נמצאות בשלב של סטאגנציה מזה שנתיים. אם יופסק פרוייקט ה"לביא" יהיה גל פיטורים בתעשייה האווירית ולא בתעשיות אחרות, אשר עברו אותו לפני כן. בבעלות "כור" מפעל חדש, "סימת", בקרית־שמונה, בו מועסקים 70 עובדים וייצורו מיועד ל"לביא".

חייל הוכה עד לאבדן הכרתו על התגרות במפקדו בכלא 6

אושפז בבית־החולים והוחזר לכלא ● המשטרה הצבאית מכחישה

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

חייל שנשלח לריצוי עונש מאסר של 28 ימים בכלא שש בעוון נפקדות, הוכה קשות בידי קצין וסמל עד לאובדן הכרה. משפחת החייל פנתה לקצין העיר ולא נענתה.

עוד נודע כי החייל, שהגיע לראשונה לכלא 6, ונהג בשלבי הקבלה בחוצפה כלפי רשויות הכלא, נשפט שם שוב ונדון להכפלת תקופת המאסר. על־פי עדויות, בהן עדותו שלו עצמו, הגיב על גזר הדין בדברים בוטים. שעתיים אחרי כן הלך לשתות מים ללא כומתה ומפקד שעבר במקום תפס אותו בחולצה וגרר אותו לתאו. החייל ביקש אותו להוריד ידיים ומשלא נענה, התגרה בו החייל ואמר לו: "בוא, תרים ידיים, תן מכות אם אתה גבר". על־פי עדות החייל, החל המפקד להכות אותו, בעט בו בראש ובבטן ובגב עד שהחייל נתקף היסטריה והחל דופק ראשו בקיר. מ"פ וקצין נוסף שהגיעו, בעטו בחייל בבטן ונתנו לו סטירה, וכן דפקו העומדים סביבו את ראשו בקיר "כדי לנסות להרגיעו".

שלוש שעות אחרי ש"נרגע", קיבל החייל התקפת כאבים בכל הגוף ואיבד את הכרתו. הוא נלקח לבית החולים רמב"ם ושם עבר בדיקות רפואיות. אחרי שלוש שעות הוחזר לכלא.

בני משפחתו של החייל שביקרו אותו ימים אחדים אחרי שהוכנס לכלא, גילו את בנם כשפניו חבולות. לאחר שפנייה לקצין העיר לא נענתה, פנו אל סופרת "דבר".

דובר צה"ל, שהתבקש לקבל את תגובת המשטרה הצבאית, ענה: "החייל הפר את המשמעת במתקן הכליאה וסירב לבצע פקודות ואף התפרע ועל כך הועמד לדין משמעתי בפני מפקד הכלא. יש לציין שהחייל עצמו הביע חרטה על מעשיו בפני שלטונות הכלא. לאור האמור, אין כל בסיס לטענה כי הוכה".

נשיא „אלביט": ביטול הלביא יביא אבטלה ותחרות קשה על תקציבים

מאת אריה אגוזי, סופר "דבר"

ביטול פרוייקט ה"לביא" יביא לאבטלה וייצור "תחרות אכזרית ומסוכנת על תקציבים הליפיים", אך "לא יפתור את הבעיות האמיתיות של התעשיות הבטחוניות", מזהיר נשיא "אלביט" עמנואל גיל בשיחה עם סופר "דבר". 10 אחוזים ממעסיקי החברה קשורים ב"לביא".

לדברי גיל "הפסקת הפרוייקט תביא ליצירת אבטלה ואבטלה סמויה בתעשיות הבטחוניות והאלקטרוניות לתקופה של שנה עד שנה וחצי לפחות, שכן הפרוייקטים האלטרנטיביים יגיעו לאותן התעשיות למימוש רק בתוך פרק זמן זה". הוא הוסיף, כי אין בכוונת "אלביט" לוותר למישהו במערכה זו. "ל"אלביט" יש אנשי מקצוע מעולים, שבהם השקיעה גם המדינה הון עתק ואנו נעשה הכל, כדי שמהנדסים אלה לא יתפתו למצוא את עתידם בתעשיות המתוחכמות של ארה"ב".

נשיא "אלביט" סבור, כי "במסגרת המגמה לצמצם את התקציבים המופנים לתעשיות הבטחוניות יש לצמצם בשוליים ולא לפגוע במרכז. יש לטפל בביזבוז המשאבים המושקעים בשוליים, אשר לא יביאו תפוקות כלשהן, במקום לפגוע בפרוייקט פיתוח, אשר יפיק מערכת נשק שלימה עם ערך מוסף גבוה". גיל העריך, כי אפשר להחיל את ה"לביא" תוך שיפור איכותו, "אם ייחסכו הוצאות גדולות שנתלוו לפרוייקט ואשר אינן קשורות ל"לביא", לאיכותו ולקצב ייצורו".

בתשובה לשאלה הסביר גיל, כי בזמן שה"לביא" נתון לבדיקה מדוקדקת חוזרת ונשנית, אין אותן אמות־מידה חלות על פרוייקטים בטחוניים אחרים. "הגיע הזמן לבחון את כל הפרוייקטים באותם הכלים", אמר. כן הדגיש את הצורך להגיע לרמת פריון המקובלת בתעשיות המתחרות לתעשייה הישראלית. "אינני יכול לשבת בחיבוק ידיים כאשר 'אלביט' מגיעה ל־80,000 דולאר מכירות לעובד, בעוד שמתחרים שלנו במערב מגיעים ל־95,000 אלף דולאר", קבע גיל.

נמשכים הניסויים

(ע.) – ניסויי מטוס "הלביא" נמשכים אף שגורל הפרוייקט טרם הוכרע. אתמול שהה אב הטיפוס השני למעלה משלוש שעות באוויר וביצע ארבע פעמים תרגילי תידלוק, לראשונה ממטוס "הרקולס". המטוס הגיע למהירות של 1.45 מאך, דהיינו, כמעט פי 1.5 ממהירות הקול, שהיא המהירות הגבוהה ביותר אליה הגיעו שני מטוסי ה"לביא" הקיימים.

עיקר מטרת הניסוי היתה בדיקת יציבות המטוס והטייס. אשר דיווח בחזרתו כי היתה זו טיסה מוצלחת במיוחד.

שני מטוסי ה"לביא" אב־טיפוס 1 ואב־טיפוס 2, ביצעו עד כה למעלה מ־70 טיסות ניסוי.

צה"ל יחקור פציעת

(המשך מעמ' 1)

תנועתם הלילית של החיילים הנורווגים.

במסגרת הניסיון למנוע תקריות צבאיות ודיפלומטיות נוספות, נפגש אתמול אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד עם מפקד יוניפי"ל, גנרל גוסטב האגלונד, השוודי ושני הצדדים סיכמו על שורה של הסדרים למניעת הישנותן של תקריות כאלה.

נודע כי בקרב חיילי היחידה הנורווגית בדרום לבנון שוררת מורת רוח בעקבות התקרית, שזכתה אתמול לכותרות שמנות בעתונות הנורווגית ועוררה כעס רב במסגרת הצבא הנורווגי והממסד הפוליטי באוסלו.

סופרת "דבר" מעירה כי לא מן הנמנע שהיו חריגות מהוראות פיקוד הצפון לגבי פתיחה באש על כוח או"ם. ההוראות של פיקוד הצפון מבהירות כי עדיף לא לירות כלל, אפילו על גורמים עויינים, מאשר לפגוע באו"ם או ב"צלב האדום". עם זאת, הבהירו אתמול גורמים בצה"ל כי ככל הנראה לפני תום הבדיקה, היו חיילי הגדוד הנורווגי שנפגעו במקום בו לא היו אמורים להימצא.

יוזכר, כי יוניפי"ל איננו מתאם את צעדיו עם צה"ל מתוך מגמה מוצהרת לשמור על עקרון הנייטרליות, אך יש תהליך של עדכון לגבי תנועות ופעילויות ביום ובלילה ושל סימון גזרות כדי למנוע תקלות.

שר הבטחון הביע במהלך ביקור בצפון אתמול את צערו על התקרית. השר רבין ביקר אתמול בקו המוצבים ברמת הגולן ובחרמון.

סיכויים

(המשך מעמ' 1)

בתוך כך יצאה יו"ר הרשות להגנת הצרכן, נוזהת קצב, נגד המגמה להוציא מצרכים מהפיקוח על המחירים. לדבריה, בראשית השנה היו בפיקוח 40 אחוז מהמצרכים ואילו עתה רק 30 אחוז. לדבריה, התרופפות הפיקוח תאיץ שוב את המחירים ותערער את יציבות המשק.

קצב תקפה את ההחלטה לייקר את התחבורה הציבורית ב־16 אחוז והטעימה כי זו "פגיעה ברורה בבעלי השכר הנמוך".

גביש: אי־אפשר לחסל את הסחר הלא־צבאי עם דרום־אפריקה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

"לפי מיטב ידיעתי, הוועדה הממשלתית אשר בוחנת את היחסים שבין ישראל לדרום אפריקה תציע קרוב לוודאי הגבלות בתחום מכירת הנשק לדרום אפריקה, אולם לא יהיו הגבלות ביחסי מסחר לא־צבאיים בין שתי המדינות" כך השיב אתמול מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש לשאלות עתונאים בחיפה. הוא אישר שלקונצרן יש בדרום אפריקה חברה־אם אשר מנהלת את העסקות של גורמים שונים אולם אין לקונצרן מפעל בבעלותו במדינה זו.

גביש הדגיש שישראל מיבאת 1 מיליון טונות פחם מדרום־אפריקה וכמויות גדולות של פלדה ומוצרים אחרים. גם היצוא האזרחי של ישראל לדרום אפריקה גדול יחסית, ולדברי גביש, לא יעלה על הדעת שהיחסים האלה יופסקו.

רב־חובל אבנר גלעד שוב קברניט ה„מורן"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

רב חובל אבנר גלעד, שהואשם בזמנו בהורדת נוסע סמוי על רפסודה מול חופה המזרחי של אפריקה, הפליג השבוע כקברניט האניה "מורן" בדרכה מאילת לדרבן.

הפרשה פורסמה לפני שלוש שנים. גורלו של הנוסע הסמוי לא נודע עד היום.

גלעד הועמד למשפט, הושעה באופן זמני, וקיבל מאסר על תנאי.

השופט לא אסר על העסקתו של גלעד כקברניט אניה. באחרונה עבד גלעד במשך כמה חודשים כקברניט באחת האניות של חברת "מגן קווי ספנות".

הכבאים הפסיקו העיצומים וחילצו את הנהג של „דבר"

הנהג של מערכת "דבר" נתקע אתמול במעלית של הצנזורה הצבאית. מהחברה המתפעלת את המעליות לא היתה תשובה.

במשך שעה וחצי היה האיש לכוד ללא אפשרות לחלצו. מכבי האש היו בעיצומים – אך הוועד נענה לפנייתה של מערכת "דבר" והסכים לחלצו חרף העיצומים.

עיצומי כבאי תל־אביב הוחלו אתמול לאחר שלא חלה התקדמות במו"מ על תביעות השכר שלהם מהעירייה.

הכבאים נענים לקריאות לכיבוי שריפות או להצלת חיי אדם, אך עם זאת לא יטפלו בשריפת קוצים, בשחרור מעליות, בפתיחת דלתות ובשטיפת כבישים.

סטונהנג' ליד הנהר ריגן: ילדים מרקדים סביב שני פסלי עץ הנושאים סירה בגדת הנהר ריגן ליד קולון שבמערב־גרמניה. הפסלים, המזכירים את אלה המוצבים במערב אנגליה באתר סטונהנג', הם מעשי ידי הפסל המערב־גרמני קלאוס קאמפרט. (צילום: א.פ.)

גאנדי מגנה ישראל על יחסה לפלשתינים

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר") – מנהיג אש"ף יאסר ערפאת זכה אתמול לקבלת פנים חמה מידי ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי. ערפאת אמר עם הגיעו לניו דלהי, כי ביקור משלחת הטניס הישראלית "אינו משפיע השפעה של ממש" על היחסים עם הודו.

ערפאת הגיע לשלושה ימי שיחות עם גאנדי, שאותו תיאר כ"אחי לדם הקרוב לי מאוד". גאנדי גינה מצידו את ישראל על גישתה חסרת הפשרות לבעיה הפלשתינית.

ערפאת הביע "אופטימיות" לגבי סיכויי השלום במזרח התיכון. עם זאת אמר, כי יוסיף להילחם "עם אקדח ביד אחת ועלה זית ביד האחרת". "יש לנו אויבים רבים. לא רק ישראל, כי אם התמיכה הבלתי מוגבלת לציונים מצד הכוחות האימפריאליסטים האמריקאים", אמר מנהיג אש"ף.

אנגליה האריכה היתר השהייה לאומארו דיקו

לונדון (א.פ.) אומארו דיקו, לשעבר שר התחבורה בממשלת ניגריה שכמעט ונחטף לארצו ב־1984, זכה אתמול להארכת הרשות להישאר בבריטניה.

ביוני השנה קבע בית משפט בריטי, כי דיקו יוכל להישאר בבריטניה עד סוף השנה או עד שיושלמו הליכי בקשת ההסגרה מצד ממשלת ניגריה, אולם דיקו ביקש מבית המשפט לבטל את הגבלת הזמן.

שופט בבית המשפט להגירה פסק אתמול, כי השר לשעבר יוכל להישאר בבריטניה עד ל־15 ביוני 1988, שנה ממועד הפסיקה הקודמת בעניינו. כזכור, בעת הנסיון להטיס את דיקו לניגריה נעצרו שלושה ישראלים, המרצים כיום עונשי מאסר בבריטניה.

ליל תשעה באב ליד הכותל המערבי (צילום: יוסי אלוני)

אליאס פריג' יביא מסר מפרס אל המלך חוסיין

מאת דני רובינשטיין ויוסי מלמן סופרי "דבר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס נפגש אתמול בירושלים עם ראש עיריית בית־לחם אליאס פריג'.

הפגישה, שארכה כשעה, נקבעה על פי יוזמתו של פריג', העומד לצאת השבוע לרבת־עמון. נראה כי השניים החליפו דעות בדבר סיכויי המו"מ וראש עיריית בית־לחם יעביר את התרשמותו מהשיחה למלך חוסיין, שעמו הוא עתיד להיוועד.

קרוב לוודאי שפרס יעביר מסר אל המלך חוסיין באמצעות פריג'. בשיחתם אתמול דיווח פרס לפריג' על ההתפתחויות האחרונות בישראל בקשר לקידום תהליך השלום, וכן על ההתפתחויות האחרונות ביחסים בין המערך לליכוד בקשר לסיכויי כינוסה של ועידה בינלאומית ולהקדמת הבחירות.

ארה"ב מסופקת בהצלחת היל לשכנע שמיר לשנות מדיניות

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – פקידים בממשל תלו אתמול תקוות מוגבלות ביותר בשינוי מדיניותו של ראש הממשלה יצחק שמיר בנושא הוועידה הבינלאומית כתוצאה מפגישתו עם השליח האישי של ג'ורג' שולץ בימים הקרובים.

הפקידים אמרו, כי לא חלו כל שינויים מדיניים חדשים, העשויים להוביל לשינויים דראמטיים במדיניות שמיר. הם אמרו עוד, כי השליח צ'ארלס היל – עוזרו האישי של שר החוץ שולץ יבוא כדי לשוחח עם ראשי הממשל בישראל על קשת רחבה של נושאים ולא רק בנושא הוועידה. "אחרי ביקורם בוואשינגטון של שליחים שונים של שרים בכירים בישראל", אמרו הפקידים, "חשבנו כי מן הראוי שגם שליח אמריקאי יבקר בירושלים כדי לדון על נושאים שונים העומדים על הפרק הן בזירה הבין־לאומית הן ביחסים הבילטראליים בין שתי המדינות".

הפקידים אמרו עוד, כי לא ידוע להם דבר על הודעה ישראלית, שלפיה מנתקת ישראל את השיחות עם ארה"ב בספיחיה של פרשת פולארד. גם פקידים בשגרירות ישראל בוואשינגטון אמרו, כי אין להם שום ידיעה על ניתוק כזה, שפורסם אתמול באחד מכלי התקשורת הישראלים. נמסר, כי כבר זמן רב יש אמנם קפאון בין הצדדים בעניין זה, אולם אין הודעה רשמית או בלתי רשמית על ניתוק.

מו"מ הרופאים עם קופ"ח מתחדש בתום פסק הזמן

היום עיצומים בפסיכיאטריים – מחר בגריאטריים

מאת דנקה הרניש, סופרת "דבר"

נציגי ההנהלה המרכזית של קופת־חולים הכללית וועד רופאי בתי חולים של הקופה מתכנסים הבוקר ב"בית רבקה" להמשך המשא ומתן, שנפסק על־פי בקשת ההנהלה, לצורך בדיקת הצעות שהגישו הרופאים כפתרונות אפשריים לבעיות שגרמו לסכסוך.

"פסק הזמן", שביקשה הנהלת הקופה יצר בקרב הרופאים ציפיות לשבירת הקפאון במשא ומתן.

במקביל נמשכים עיצומי רופאים בבתי־החולים של קופת חולים. אתמול הונהגה מתכונת שבת בעבודת בית החולים "קפלן" ברחובות, נעשו רק ניתוחים דחופים ולא התקבלו חולים לטיפולים ולהתייעצויות רפואיות במרפאות חוץ. היום יעבדו במתכונת שבת כל בתי החולים הפסיכיאטריים ומחר כל בתי החולים הגריאטריים והמרכז השיקומי "לווינשטיין" ברעננה.

על מזכירות הסתדרות רופאי בתי־החולים מופעל לחץ "מן השטח". הוועדים המקומיים של הרופאים תובעים הרחבת העיצומים בטענה כי על־ידי כך יוחש המשא ומתן להשגת פתרון מוסכם, אך המזכירות נוטה שלא להחריף. עם זאת קיימת אפשרות סבירה, שבמקרה שעד סוף השבוע לא תהיה פריצת דרך במשא ומתן, יחליטו הרופאים "לגוון" את עיצומיהם כבר מתחילת שבוע הבא.

לסופרת "דבר" נודע, כי מכלל רשימת הנושאים שהגישו הרופאים להנהלת קופת חולים לקראת פתיחת המשא ומתן נדונו רק בעיות ספורות, והוכן טרם הועלו לדיון.

איראן מאיימת לתקוף

(המשך מעמ' 1)

בתוך כך הודיע אתמול משרד החוץ הסובייטי, כי איראן תומכת בקריאתה של מוסקווה להוציא את אניות המלחמה הזרות מאיזור המפרץ הפרסי. ההודעה באה בתום ביקורו של סגן שר החוץ הסובייטי יולי וורונצוב בטהראן. מוסקווה הודיעה עם זאת כי היא שוקלת הענקת ליווי למיכליות במימי המפרץ.

אתמול נחת בעיר ג'דה שבסעודיה מטוס איראני, שבא לאסוף את גוויותיהם של לפחות 275 איראנים שנהרגו ליד המסגד הקדוש במכה בשבוע שעבר. איראן טענה כי המטוס הוקף על ידי משמרות סעודיים חמושים, והדיפלומטים ערבים אמרו כי המטוס לא יעזוב עד שאיראן תרשה לארבעה דיפלומטים סעודים לעזוב את טהראן.

הצלב האדום הבין־לאומי סירב אתמול לבקשתה של איראן לשלוח משלחת למכה כדי לבדוק את מהלך ההתגוששות שבהן מצאו את מותם יותר מ־400 איש. הארגון טען כי אין לו סמכות לשלוח משלחת כזאת.

בינתיים נמשכו חילופי ההאשמות בין איראן וסעודיה לגבי האחריות לתקרית הדמים. השגריר הסעודי בארה"ב בנדאר בן סולטאן טען כי המשמרות המהפכניים האיראניים ניסו להשתלט על המסגד הקדוש במכה, לכלוא בתוכו את אלפי המתפללים ולכפות עליהם להישבע אמונים להאיתוללה חומייני כמנהיג המוסלמים בכל העולם.

לעומת זאת טען השגריר האיראני בוואשינגטון כי המשטרה הסעודית פתחה באש על עולי רגל איראניים "בנסיון להשמדת עם". "אם סעודיה לא תלמד לקח, מישהו יפסיק את מעשי האלימות האלה".

הוסר העוצר מעל עזה

(המשך מעמ' 1)

בשלב זה ולא תותר פתיחתם של העסקים ומעברם של כלי רכב באיזור.

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי מסר אמש במסיבת עיתונאים שכינס בלשכתו, כי מאז רצח הקצין הישראלי נעצרו ונחקרו עשרות רבות של חשודים מתושבי הרצועה, שרובם שוחררו לבתיהם. בשלב זה עצורים לצורכי חקירה מספר חשודים בלבד. לדבריו, במהלך החיפושים והסריקות שנערכו ביומיים האחרונים "באיזור מצאו כוחות הבטחון אמצעי לחימה (אמל"ח) לא צהליים בנוסף לכלי נשק "קרים", כגון אלות וסכינים.

"מבחינתי" ציין האלוף "העוצר וסגירת הרצועה לא היו צעדי ענישה כלפי האוכלוסיה המקומית, אלא נועדו לאפשר פעולות גלויות ומוסוות, כדי לאסוף את המידע הדרוש לנו לצורך החקירה." אלוף מרדכי הטעים כי רצח הקצין הישראלי היה יוצא דופן מבחינות והוא מצביע על העזה והחרפה של הפעילות החבלנית באיזור.

"בניגוד לעבר, בוצע הפיגוע הנוכחי בצהרי יום ומטווח קצר, במקום סואן, בנשק חם, וכוון כלפי קצין שהיה ברור לתוקפיו כי הוא מזויין וחמוש. מכאן נובעת הדרגה התומרה והתעוזה שבמעשה." אמר אלוף פיקוד הדרום. הוא העריך אמש כי לפיגוע הגיעו קדם תכנון מוקדם וכי בביצועו השתתפו יותר מאדם אחד; "כדי לערוך תצפיות, לירות, להסתלק במהירות מהמקום יש צורך ביותר מאיש אחד".

בתשובה לשאלה, אמר מרדכי כי בעקבות הרצח של סרן של לא שונו נהלים בצה"ל. הוא ציין כי קציני צה"ל יוכלו להסתובב לבדם, כבעבר, ברחובות הראשיים ברצועה, בתנאי שיהיו חמושים. בהתייחסו להמשך סגירת הרחוב שבו בוצע הרצח, אמר האלוף: "תושבי רחוב אליתומיה לא סיפקו לנו עד כה כל מידע הקשור לנסיבות האירוע ולא יעלה על הדעת שכתוצאה מכך נאפשר להם חופש תנועה".

שומרון: לא קולקטיבי

הרמטכ"ל רא"ל דן שומרון, הבהיר כי העוצר שהוטל על חלק גדול מהעיר עזה לא היה מיועד להטיל על האוכלוסיה עונש קולקטיבי.

הרמטכ"ל שביקר אתמול במקום שבו נרצח סרן של אמר שצה"ל אינו שואף בעיקרון לפגוע באוכלוסיה ולהטיל עליה עונש קולקטיבי, בין היתר משום שלרוב האוכלוסיה אין קשר לפיגועים, אבל היא צריכה לדעת כי כשמחפשים אחרי רוצחים ייגרמו להם קשיים והדבר יגרום לנזקים סביבתיים. הרמטכ"ל הביע את דעתו שרוב התושבים אינם מעוניינים שפיגועים יקרו באזורים שבהם הם גרים או עובדים.

בפני הרמטכ"ל, שנפגש עם חיילים ומפקדים הפועלים בשטח, הוצגו אלות וסכינים שנתפסו בעת החיפושים.

באזורים שמחוץ לתחומי העוצר הורגשה אתמול אווירת החג בעזה. ליד בית הכלא המרכזי של עזה, השוכן בבניין מפקדת האיזור, צבאו בני משפחותיהם של האסירים הכלואים בו. שלא כמו בשנים קודמות לא נכללו השנה הקלות בעונש וביקור קשות והמאסר לאסירים מכלא זה.

לאיסור היציאה מהרצועה לא היתה אתמול משמעות במקומות העבודה של פועליה בישראל, באשר אי־העסקתם לעבודה לרגל החג נלקחה מראש בחשבון.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אבינו וסבנו

אריה אבן

מראשוני כפר מלל

בן 87 במותו

ההלויה תצא היום, יום רביעי י' באב תשמ"ז 5.8.87 בשעה 4:00 אחה"צ, מבית המנוח במושב כפר מלל לבית העלמין ברמות השבים.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו היקרה

יהודית כהנא

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי י' באב תשמ"ז 5.8.87 בשעה 16.00 בבית העלמין בקבוץ חולדה

המשפחה

וקבוץ גורדוניה חולדה

לטלי שניידר ומשפחתה

אתכם בצערכם על מות

האב ז"ל

בית עין־גב

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר השבוע"
טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון ברזילי
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, ת.ד. 33104

רשמתי סוביבור כי לא הייתי שם ולא רשמתי חולם, כי כן הייתי שם – התפלפל דמיאניוק

מאת יעקב שליט, כתב עתיים (ע). - „קצר תקשורת" מתמשך בין התובע והשופטים לבין הנאשם אפיין אתמול את ישיבת הבוקר במשפטו של ג'ון דמיאניוק ואת המשך החקירה הנגדית שלו על־ידי עו"ד מיכאל שקד.

התובע חקר את הנאשם בסבלנות מרובה, בעיקר בנושא הטופס שמילא דמיאניוק במשרדי אונר"א בגרמניה, כשביקש להגר לארה"ב. דמיאניוק טען כי בטופס זה, בהתאם לעצות שקיבלו הוא וחבריו, היה עליו להסתיר את העובדה שהיה בברית־המועצות ושירת בצבא האדום. התובע חזר ושאל אם כל יתר הפרטים שמולאו באותו טופס היו נכונים. אבל במשך שעה ארוכה הוא לא קיבל תשובה מספקת על שאלה זו. גם השופטים לחצו על הנאשם להבהיר נקודה זו, ומשלא הצליחו לקבל תשובה ברורה חד־משמעית, העלה הדבר את רוגזו של השופט לוין.

„יש לך כשרון לא להשיב לשאלה שמציגים לך", אמר השופט לוין לנאשם. „אבל זה לא יעזור לך, כי בסופו של דבר תשיב עליה."

דמיאניוק המשיך בשלו. הוא חזר וסיפר, כי הוא והאחרים באותו משרד בגרמניה מילאו את הטפסים כפי שיעצו להם, ולכן העלים את עובדת היותו בעבר בברית־המועצות ובצבא האדום.

השופט: „ונתת שם פרטים שקריים, כי חששת שמי שיבדוק את הטופס עלול להסגיר אותך לברית־המועצות?"

העד: „כל מה שרציתי הוא, שלא יסגירו אותי לברית־המועצות."

השופט: „אינך עונה לשאלה, ודע לך, שכל מה שתאמר יילקח בחשבון בעת שנבדוק את עדותך ואמינותה."

התובע מיכאל שקד המשיך ושאל: „איך היו יודעים שהיית חייל סובייטי?"

העד: „אילו הייתי כותב מה שהיה באמת, היה נודע שהייתי בצבא הסובייטי".

התובע: „כלומר, מישהו מהפקידים היה קורא זאת ואומר: איוון דמיאניוק, עלה על המשאית וסע לברית־המועצות?"

העד בחוסר סבלנות: אינני יודע מדוע אתם באים אלי בטענות שאינני עונה על שאלותיכם. אני אומר את האמת ומשתדל להשיב לכל שאלה."

התובע: „בסוף תראה שהכל יהיה בסדר ותבין את הכל (שקד מתקרב אל העד ומציג לפניו את הטופס). כיוון שידעת מי שקורא את הטופס ידעת שאסור לכתוב שם את האמת ושצריך לשקר?"

העד: „נכון. היה עלי להחביא את עצמי מהשלטונות הסובייטים. כדי שלא אוחזר לשם."

התובע: „אבל אני מדבר עכשיו רק על הטכניקה, כלומר, שאמרו לך לכתוב כאן את האמת כיוון שישלחו אותך לרוסיה."

תשובה: „כן".

שאלה: „ואת ידעת עוד בטרם נכנסת למשרדי האי.אר.או. (משרדי אונר"א) אשר שם יעצו לאנשים ששוחררו ממחנות השבויים למלא טפסים מחדש ולא להזכיר בהם את דבר עברם בברית־המועצות כדי שלא יוחזרו לשם" (כפי הסכם יאלטה בין שלוש המעצמות הגדולות).

העד השיב בחיוב, ואז שאל התובע: „וידעתם כי מי שנתפס בשקר במילוי הטפסים – לא יוכל לקבל ויזה למערב?"

העד: „כן".

כאן עבר התובע לחקור את הנאשם על הפרטים שמילא באותו טופס, שבהם ציין כי הוא היה בעיר סוביבור שבפולין. הוא הסביר, כי לפני כן נאמר לו, שראוי שימצא איזה מקום בפולין, בצ'כיה או בארץ אחרת באיזור זה ויציין אותה כמקום הימצאו בעת המלחמה ולפניה. הוא סיפר, כי לא הכיר שום מקום בפולין או בצ'כיה, אלא רק את אוקראינה, מולדתו, ולכן נעזר במפה כדי למצוא מקום כזה.

התובע: „אתה מנסה לשכנע זה כמה שנים, באמריקה וכאן, שהיית בעיירה רובנו וחולם שבפולין – אז למה לא אמרת זאת בפירוש לאותו פקיד?"

העד: „איך שהוא שאל אותי, כך עניתי לו."

התובע: „זה הסבר לא רציני. הרי בטרם באת אל הפקיד ידעת כי עליך להמציא סיפור על איזה עיר שבה שהית, וזה כל כך פשוט לומר שהיית בחולם או ברובנו?"

העד: „אבל בערים אלו היו מחנות שבויי מלחמה, ולכן חשבתי שלא כדאי למסור את שמותיהן."

התובע: „אבל אלו שתי ערים גדולות מאד ולא צריך לומר מחנה שבויים. פשוט לכתוב הייתי בחולם, ברובנו. זה לגיטימי והגיוני."

העד: „אדוני התובע, המחשבה שהנחתה אותי אז היתה שאינני יכול להזכיר שם של עיר עם מחנות שבויים."

התובע: „אולי הסיבה האמיתית היא, שכלל לא היית באותה תקופה בחולם?"

כאן מתערב השופט לוין ושואל: „מדוע לחפש איזו עיירה נידחת? הרי יכולת לקחת עיר כמו וארשה, או קראקוב, או עיר גדולה אחרת, ולציין אותה בטופס? מה ההגיון במה שעשית?"

העד: „כבוד השופט, אני חוזר ואומר, שאדם אחד שהיה איתנו ומוצאו מגליציה יעץ לנו לציין במקום שבו הייתי את סוביבור, וכך עשיתי."

„מעולם לא הייתי בסוביבור", המשיך הנאשם וטען, „אילו הייתי שם, צריך באמת להיות משוגע כדי לכתוב בטופס שהייתי בסוביבור".

התובע: „אולי אתה טועה כשאתה מספר שמישהו עזר לך למצוא מקום על המפה, אלא פשוט באת ואמרת את השם סוביבור משום שהיית שם?"

העד: „אינני מסכים איתך".

התובע ציין, כי דמיאניוק כתב באותו טופס שמילא בגרמניה את השם סוביבור בשורה של שם העיר ואת השם חולם בשורה של שם הנפה ואת השם פולין בשורה של שם הארץ. „אתה הרי הסברת לנו קודם, שפחדת להזכיר את שם מחנה השבויים בו שהית, וחולם, והנה כתוב שם שהיית בחולם?"

העד: „אבל אני אישית לא הייתי שם מעולם, אז איך יכולתי להכיר את המקומות האלה?"

התובע: „אני מסכים איתך, שרק מי שהיה שם יכול לכתוב כך, ולכן זה הגיוני מאד שתכתוב: העיר סוביבור בנפת חלם – כי אתה שהית שם."

העד: „זו השערה שלך, אך מעולם לא הייתי לא בסוביבור, לא בטרבלינקה ולא בעוד מקומות שאתם מזכירים כאן."

חברי הוועדה החוקרת את פרשת „איראנגייט" בתצלום קבוצתי עם שר ההגנה האמריקאי קאספאר וויינברגר, העד הפומבי האחרון שהופיע בפני הוועדה. משמאל לימין: סגן יו"ר צוות הסנאט וורן ראדמאן, יו"ר צוות הסנאט דניאל אינוויי, יו"ר צוות הקונגרס לי האמילטון ושר ההגנה וויינברגר. (צילום א.פ)

העתון הספרדי „אל פאיס" אומר:

הצעת תע"א לשיפור המיראז'ים תידחה ע"י חיל־האוויר הספרדי

מאדריד (א.פ). – חיל האוויר הספרדי מנסה להימנע מחתימת חוזה עם התעשייה האווירית הישראלית לשיפור 24 מטוסי „מיראז' 3" הנמצאים ברשותו – כך מוסר העתון הספרדי „אל פאיס".

בהסתמך מקורות בלתי מזוהים מוסר העתון רב התפוצה, כי הצעה של התעשייה האווירית אינה נושאת חן בעיני חיל האוויר הספרדי, משום שהיא כוללת את הטסת המטוסים הספרדים לישראל, שם מערכות המיגון האלקטרוניות שלהם ייבחנו „לא רק על ידי מדינות בעלות ברית".

התעשייה האווירית המתחרה הספרדית „טסלסה" מתמודדים על חוזה בן 160 מיליון דולאר עם החברה הצרפתית „מארסל־דאסו" בשיתוף עם חברת „תומפסון" וחברת בניית המטוסים הממשלתית הספרדית „קאסה".

„אל פאיס" מסר מפי מקורות המקורבים להצעה הצרפתית, כי יתרונה העיקרי של הצעת דאסו־תומפסון היא ששיפור המטוסים יוכל להיעשות בספרד ולא יהיה צורך להוציאם למדינה זו. לפי העיתון, ההצעה הישראלית דורשת את העברת 24 המטוסים לישראל – זוג אחר זוג – שם תיעשה העבודה.

במאמר נאמר, כי ההצעה הישראלית זולה בהרבה מההצעה הצרפתית. מהשגרירות הישראלית במאדריד סירבו להגיב על המאמר, וגם דובר התעשייה האווירית בתל אביב אמר, כי החברה אינה נוהגת להגיב על הצעות או חוזים עם לקוחות ספציפיים.

דובר חיל־האוויר הספרדי ג'וליאן פרנאנדז סורגורסה אמר, כי לחיל אין תגובה רשמית על המאמר, אך מאמר זה כולל „כמה שגיאות".

לדברי המאמר, אחד השינויים המתוכננים במטוסי ה„מיראז'" הוא החלפת ציוד האלקטרוני בציוד אלקטרוני חדיש, שיוצא במטוסי ה„אף. 16 א.", שספרד קיבלה זה עתה מארה"ב. במאמר נטען, כי מטוסי ה„אף־16 א." יצויידו אחר כך בציוד אלקטרוני משוכלל יותר.

„ברור שכותב המאמר אינו מבין על מה הוא מדבר", אמר הדובר. „מדוע עלינו להוציא את ציוד האלקטרוניקה המשוכלל שזה עתה קיבלנו?"

שוטרים ממשטרת ביירות בוחנים את הנזק במרכז התרבות הסעודי בביירות לבנון, שנפגע שלשום ממטען חבלה. המשטרה מסרה, כי עשרה בני אדם נפצעו בפיגוע וגרם נזק לריהוט ולבניין, אולם דיוקנאותיהם של אבי השושלת הסעודית אבן סעוד ושל המלך הנוכחי פאהד נשארו ללא פגע על הקירות. (צילום: א.פ)

ממשלת שוודיה „שוקלת באהדה" את הסגרת החשוד ברצח כראמה

שטוקהולם (ע"ד ע"צ) .– ממשלת שוודיה הביעה אתמול את אהדתה לבקשתה של ממשלת לבנון להסגיר עריק מצבא לבנון, החשוד ברצח ראש הממשלה ראשיד כראמה.

„יש לנו הבנה מלאה לבקשת לבנון נוכח רצח ראש הממשלה שלה", אמר ראש ממשלת שוודיה אינגוואר קארלסון, „גם אנו היינו חשופים למעשה מרוד נורא בשנה שעברה". ראש הממשלה השוודי התכוון לרצח קודמו אולוף פאלמה.

בראיון לטלוויזיה השוודית אמר קארלסון, כי שוודיה מתייחסת ברגישות רבה לבקשת ההסגרה הלבנונית, אולם עדיין אין עובדות מספיקות כדי להגיע להכרעה בעניין הסגרתו של החשוד אלי לואיס סליבי, המואשם על ידי שלטונות לבנון בהכנסת חומר הנפץ למסוק בו טס כראמה.

סליבי נעצר במחנה פליטים במרכז שוודיה בשבת שעברה. הוא עבד כטבאי בבסיס התעופה אדמה של צבא לבנון ועזב את ארצו כמה ימים לאחר רצח כראמה. משטרת שוודיה טרם הגיבה על הפרשה.

בינתיים נמסר כי משלחת משפטית מלבנון היתה אמורה להגיע אתמול לשוודיה ועימה הוכחות נגד סליבי, נוצרי מארוני בן 25.

הדוגמנית של גרי הארט מוכרת סיפורה לרשת טלוויזיה א.ב.סי.

רדונדו ביץ', קליפורניה (א.פ.) – הדוגמנית האמריקאית דונה רייס מוכרת את הזכויות על סיפורה לרשת הטלוויזיה האמריקאית „א.ב.סי" לשם הפקת סרט בו תספר „הכל", בכלל זאת אם שכבה עם המועמד לנשיאות גארי הארט – כך מסר אתמול אחד ממנהלי הרשת.

„כן, היא תספר בסרט מה עשתה עם גארי הארט", אמר סד הרברט, האחראי לסרטים עלילתיים ברשת. לא נמסר כמה תקבל דונה רייס תמורת סיפורה.

לדברי הרברט, הרשת הגיעה לסיכום בעל פה עם השחקנית והדוגמנית ממיאמי והחוזה הרשמי יחתם בימים הקרובים. הכוונה היא שהסרט יוקרן כבר באביב הקרוב. הוא אמר, כי בחוזה לא הועלתה השאלה אם רייס תגלם את עצמה בסרט, אולם הסבירות לכך נמוכה, משום „שאין לה את יכולת המשחק לכך". לא נאמר מי תגלם את התפקיד.

הרברט סיפר, כי רייס הסכימה לספר את כל האמת על יחסיה עם המועמד הדמוקראטי לנשיאות, בתנאי שהרשת תפיק את הסרט. עם זאת הסרט לא יתאר תיאורים גראפיים של מה שאירע „מאחורי דלתיים סגורות". „זה העניין שלהם", אמר הרברט.

מפגינים כורדים ליד משרדי „אמנסטי" באמסטרדאם. (צילום: א.פ)

הלאומנים הכורדים הפגינו ליד משרדי „אמנסטי" באמסטרדאם

אמסטרדם (א.פ.).– כ־40 לאומנים כורדים ערכו אתמול הפגנת מחאה שקטה במשרדי ארגון „אמנסטי אינטרנשיונאל" בבירת הולנד, יום לאחר התנגשות אלימה עם משטרת הולנד בקונסוליה המערב־גרמנית בעיר.

המפגינים מחו נגד היחס לאסירים כורדים מצד ממשלת תורכיה. הם תבעו מהארגון הבינלאומי למחות בפני שלטונות תורכיה על הפרת זכויות האדם של האסירים הכורדים.

דובר „אמנסטי" אמר כי ארגונו שלח מכתב לשר החוץ ההולנדי ובו פירוט של מצב זכויות האדם בתורכיה היום וכן דיווח על מחקר שעשה הארגון על יחסה של הממשלה התורכית למיעוט הכורדי בתחומה.

את המחאה ארגנה „חזית השחרור הלאומית של כורדיסטאן", הדורשת הקמת מדינה עצמאית לעם הכורדי בשטחי איראן, עיראק, סוריה ותורכיה. המשטרה ההולנדית נמנעה מלהתערב כדי לא לחזור על ההתנגשות האלימה עם השוטרים, שעצרו שלשום 50 מפגינים כורדים שכלאו את עצמם בקונסוליה המערב־גרמנית בבירת הולנד.

הצגת בכורה בישראל של

המזגן הסיבובי שמסובב את ארה"ב:

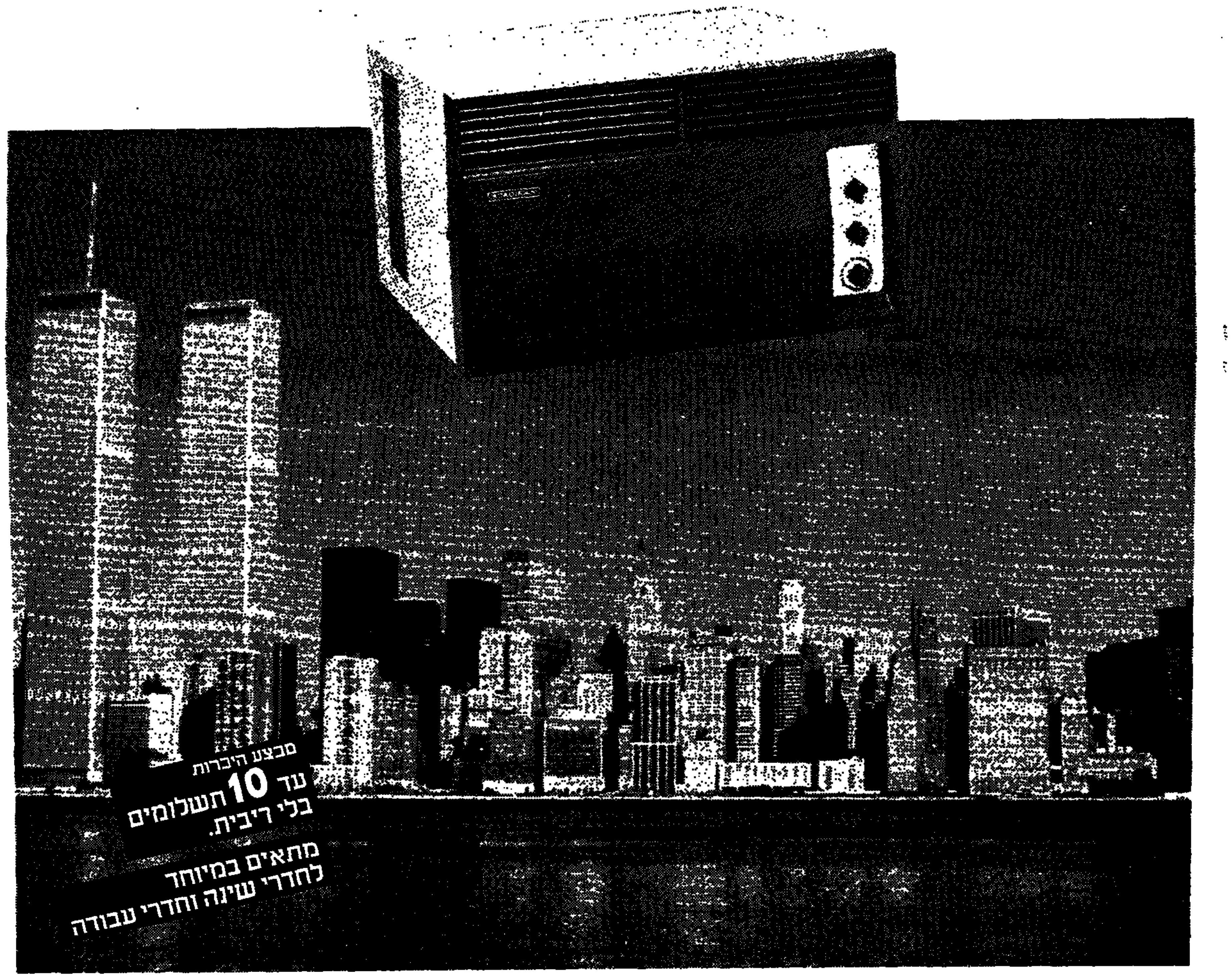

ROTARY

הטכנולוגיה החדשה - תדיראן רוטארי
המדחס מופעל בתנועה סיבובית חלקה. פעולה שקטה, ללא ויברציות, ניצולת גבוהה וחסכון באנרגיה.

הצלחה עצומה בארה"ב
תדיראן רוטארי פרץ לפני שלוש שנים לשוק האמריקאי עם יתרון אמיתי: כדוגמת המזגנים היפניים, מדחס רוטארי שקט ויעיל לאין ערוך ממדחסי הבוכנה. ההצלחה לא איחרה לבוא: עד היום נמכרו בארה"ב עשרות אלפי מזגני תדיראן רוטארי. המפעל בישראל עבד במלוא התפוקה ליצוא.

עכשיו גם בישראל
הרחבת קו היצור מאפשרת לתדיראן לספק עכשיו את הרוטארי גם בישראל.

חייג עוד היום לתדיראן מזגנים
סניפי תדיראן: תל-אביב 03-5420304, חיפה 04-724411, ירושלים 02-710221, באר-שבע 057-36561

סוחרים מובחרים - רשת בית המזגן, אחוזה 102, רעננה. אבן גבירול 31, ת"א. תל-אביב: שחק הוגן, דיזנגוף סנטר. א.ל.מ. ה' באייר 74. סלון אדיר, אלנבי 55. אקלימים, נס ציונה 10. בר-טל, אלנבי 28. חולון: סלון טבי, סוקולוב 77. יפו: לבל אליהו, שד' ירושלים 29. בת-ים: ליפשיץ, בלפור 33. בני-ברק: ספראי, אור החיים 25. מאיר יוסף, רח' עקיבא 41. לוסטיג, ירושלים 12. רמת-גן: גל-קור, ז'בוטינסקי 78. סנטור, ז'בוטינסקי 91. קניון. פתח-תקוה: רדיו אורון, חיים עוזר 10. רחובות: סלון להט, בית הפועלים 6. רמלה: אסתר אוניברסל, ביאליק 2.

תדיראן

1987

מזגן היצוא הנמכר ביותר בישראל

קשר בראל

مكان الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אלפי מוסלמים מצטופפים באחת מכיכרות קאהיר לחגוג את חג הקרבן. קבוצות פונדמנטליסטיות תלו סביב הכיכר כרזות האומרות „האיסלאם הוא הפתרון". (צילום: א.פ)

שליח הסוכנות עיכב עולה בווינה ודרש שיתגרש לפני שיתיר עלייתו

מארק ויטלזון, חולה סוכרת הזקוק לאשפוז דחוף – יגיע רק היום

מאת יקיר צור, „סופר דבר"

שליח הסוכנות היהודית בווינה רב שפרלינג עיכב בווינה למשך שבוע עולה מברה"מ הסובל מסוכרת בשלב מתקדם ואף נזקק לאישפוז רפואי דחוף, בטענה שאין הוא יכול לאפשר לו לעלות לישראל בעוד אשתו ובנו ממשיכים לארה"ב.

„או שתסעו ביחד או שתתגרשו קודם ואחר כך אתן לך לעלות לישראל" אמר שפרלינג למארק ולמארינה ויטלזון. רק לאחר לחץ רצוף מצד בני המשפחה בארץ ופנייתו של סופר „דבר" לגורמים בכירים במשרד הקליטה ובסוכנות היהודית, נאות שפרלינג לאפשר לוויטלזון לעלות ארצה בגפו, לא לפני שהחתים את בני הזוג על עימות מסמכים שאין להם כל טענות ותביעות מהסוכנות היהודית. ויטלזון אמור לנחות היום בישראל, שבוע ימים לאחר שיצא מברה"מ.

ויטלזון, בן 35, תושב מוסקווה, סובל ממחלת הסוכרת מגיל שמונה וחצי. בשנה האחרונה החמיר מצב בריאותו, הוא איבד כמעט כליל את מאור עיניו והוא סובל מכאבים עזים בכף רגלו המקשים עליו את ההליכה. אימו, וילנסקיה אלכסנדרה, ואחיו ויקטור ויטלזון, שעלו ארצה בשנות ה־70 מתגוררים בבאר־שבע. האח מנהל פרוייקט ב„כור".

ב־27 ביולי עזבו מארק ומארינה ויטלזון, יחד עם בנם בן הארבע את מוסקווה בדרך לווינה. בני המשפחה ציפו לבואו ארצה כעבור יומיים. משכשלו נסיונותיהם להגיע לאתרו באמצעות הסוכנות היהודית והתברר להם כי שליח הסוכנות בווינה מעכב את מארק בווינה.

„יום אחד התקשרה האשה וסיפרה ששפרלינג זרק אותם ממשרדי הסוכנות, שהם מתגוררים באיזה דירה ושהיא הולכת ל„היאס"" סיפר ויקטור, אחיו של מארק. „ניסיתי לשכנע אותה שתבוא ארצה לניסיון, הבטחתי לסדר לה עבודה כגרפיקאית, אולם היא התעקשה שברצונה להמשיך לארה"ב. ניסיתי לדבר עם אחי אולם הוא דיבר בקושי ובכה כל הזמן".

ויקטור ויטלזון פנה למשרדי הסוכנות היהודית בירושלים. התשובה שהתקבלה בטלקס מווינה היתה: בני הזוג נשואים ועל פי החוק אין הוא יכול לשלוח את הבעל בגפו אלא אם יתן גט לאשתו. בשלב זה התקשר ויקטור ישירות לשפרלינג בווינה והסביר לו את מצבו של אחיו. בשיחת טלפון עם אמו בבאר־שבע סיפר מארק שאין במקום לא רופא ולא אחות וכי אשתו מזריקה לו מדי יום את זריקת האינסולין היומית. רק בעקבות לחץ גובר מהארץ נאות לבסוף שפרלינג להתיר את עלייתו של ויטלזון בגפו.

סופר „דבר" מציין שבתקופה האחרונה גבר זרם התלונות מצד עולי ברה"מ ובני משפחותם הקובלים על יחס נוקשה ומעליב מצד שליח הסוכנות היהודית בווינה, רב שפרלינג. למרות ריבוי התלונות נהנה שפרלינג, איש תנועת „חרות", מגיבוי מוחלט של ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית חיים אהרון, ובאחרונה אף הוארכה שליחותו בווינה בשנה נוספת.

הסוכנות: השליח פעל כשורה

מנכ"ל מחלקת העלייה של הסוכנות היהודית, דוד לוין, אמר אתמול בתגובה, כי משיחות טלפון שקיים עם רב שפרלינג נראה לו ששליח העלייה פעל כשורה.

לדבריו, נוצרו בעבר בעיות כאשר „חצאי משפחות" עלו לארץ ואחר־כך באו בטענות אל הסוכנות היהודית. כדי למנוע בעיות כאלה נהוג במקרים דומים לבקש משני הצדדים לחתום על מסמך, שלפיו אין לבני הזוג כל תביעות מהסוכנות היהודית.

העיכוב בשליחותו של מארק ויטלזון לארץ נבע מהצורך לתרגם את נוסח המסמך לרוסית ולאנגלית ולמצוא נוטריון שיחתום עליו. הבוקר אמורים בני הזוג לחתום על המסמך, ואחר־כך יעלה מארק ויטלזון על המטוס היוצא לישראל.

● עליה גדולה ביצוא דרך נמל אשדוד נרשמה ביוני: מתוך כמות של 723 אלף טונה שינועו היו 414 אלף ליצוא לעומת יצוא של 279 אלף טונה מתוך 560 אלף בחודש המקביל אשתקד – עליה של 48 אחוז ביצוא. היבוא עלה רק ב־10 אחוז – 309 אלף טונה ביוני לעומת 281 אלף בחודש המקביל אשתקד.

רבין על גוש אמונים:

הם בונים שיכונים ועלינו לשמור עליהם

מאת סופר „דבר" בירושלים

„לליכוד אין כל רצון ללכת לקראת שלום, ולכן הוא מבקש שלא לעשות מאומה", אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בכינוס תומכי הקו המרכזי ב„עבודה".

רבין תקף בחריפות גם את התיישבות של „גוש אמונים" באומרו: „הם כיתו את עצמם. עכשיו הם בונים שיכונים, ואנחנו נאלצים לגייס מילואים כדי לשמור על השיכונים הללו."

אמש נאספו בירושלים שרים וחברי כנסת, יו"ר הכנסת שלמה הלל, ומזכירי סניפים. פתח את הכינוס מזכיר העבודה בירושלים עמנואל זיסמן שאמר כי שלום אמין יכול להתקיים רק על פי הנוסחה של מפלגת העבודה, המבקשת למצוא איזון בין גבולות בטחון ובין הבעיה הדמוגראפית. זיסמן דרש לדחות כל נסיון של הליכוד לפגוע בהתיישבות העובדת.

באי הכינוס, שחלקם נמנים עם האגף הנצי „בעבודה", התארגנו תחת הסיסמה „להגשים את העקרונות המרכזיים בטחוניים של מצע המפלגה".

ב„עבודה" דורשים לזרז הדיון על קונפדרציה

מאת סופר „דבר"

קבוצת הקונפדראציה במפלגת העבודה פנתה למזכ"ל המפלגה עוזי ברעם בדרישה לכינוס מרכז המפלגה לדיון מיוחד על אופציית הקונפדרציה, וזאת בעקבות פרסומים לפיהם נבחן בימים אלה הרעיון בחיוב על־ידי חוגים מרכזיים בליכוד.

בפניה לח"כ ברעם מציין יו"ר הקונפדרציה אריה הס שבשיחות שונות שקיימו עם אישים בכירים במפלגה, ובראשם יו"ר המפלגה שמעון פרס, הם נענו שמוקדם עדיין לדון ולבחון אופציה זו, אף שהם לא שללו אותה ואף חייבו אותה.

עתה, טוענים אנשי הקונפדרציה, כאשר רעיון זה נבחן בליכוד ועל רקע הקפאון בתהליך השלום, חשוב שמפלגת העבודה תהיה הראשונה לאמץ תוכנית זו, אשר צמחה בחוגיה וגובשה בהדרגה מאז מלחמת ששת הימים על־ידי אישים בכירים שונים בתוכה.

הם מזהירים, שכפי שאירע עם הסכם השלום עם מצרים, לא בלתי נמנע שגם בחזית המזרחית יצא דווקא הליכוד עם תוכנית מדינית נועזת ובכך יקדים פעם נוספת את מפלגת העבודה, דבר שיזכה אותו בתמיכה ציבורית ואלקטוראלית גדולה ביותר.

הטיסות ארה"ב־ישראל מלאות עד אפס מקום

מאת דהד משיב, סופר „דבר" לענייני תיירות

המחסור במקומות טיסה מארה"ב לישראל במטוסי כל חברות התעופה מונע גידול בתנועת התיירות לישראל – אומר נציג משרד התיירות בארה"ב משה שושני, השוהה בימים אלה בארץ.

נתוני התיירות מארה"ב לגבי חודש יוני השנה מראים על גידול של 60 אחוז לעומת חודש יוני 1986. הנתונים מראשית השנה ועד יוני מראים על גידול של 38 אחוז במספר התיירים שבאו לישראל מארה"ב.

שושני אומר, כי היה אפשר להגדיל עוד יותר את התיירות מארה"ב לישראל, אבל אי אפשר להשיג מקומות בטיסות מארה"ב לארץ.

ניסוי בעקבות השביתה שהיתה ברכבת:

„אגד" יסיע חיילים בהנחה בקווים המהירים ת"א־חיפה

מאת אריה אגיד וטלי וליגנר, סופרי „דבר"

שני קווי האוטובוסים המהירים של "אגד" בין תל־אביב וחיפה, קו 900 וקו 901, יורשו מיום א' הקרוב להסיע חיילים במחיר המיוחד של 1.05 ש"ח. ההחלטה על כך התקבלה במשרדי התחבורה והבטחון בעקבות שביתת הרכבת בחודש שעבר.

בשנים האחרונות נסעו החיילים בקווים אלה במחיר מלא, 4 ו־4.5 ש"ח, בעוד שהרכבת הסיעה אותם חינם. אולם בשביתת הרכבות בחודש שעבר התברר, שכאשר הרכבת אינה פועלת, אין לחיילים תחבורה חלופית זולה, שכן "אגד" אינו רשאי להסיע אותם בהנחה בקווים לחיפה וממנה. הדבר גרם קשיים ביחידות שונות, שכן המפקדים לא יכלו לדרוש מחייליהם לחזור מחופשת השבת באוטובוסים ואילו הנסיעה ההמונית בטרמפים גרמה איחורים גדולים.

ההסדר החדש יהיה בבחינת ניסוי לחודשיים, שבמהלכם ייקבע מספר החיילים שיסעו בקווים אלה כדי לקבוע בהתאם לכך את עלות ההסדר.

על־פי ההסדר יורשה "אגד" להסיע חיילים בקווים האמורים בהנחה רק בתחנה הראשונה שאחרי תל־אביב או חיפה. לאורך הקו המלא יוכלו החיילים לנסוע בהנחה רק בשעות שאין הרכבת פועלת, כמו בערבים או במוצאי שבת.

קו 901

בקו 901 יחול ההסדר בכל ימות השבוע ובכל השעות, כשבכיוון צפון יהיה האיסוף מצומת גלילות, מאבזריה, מודיעים, מנתניה צפון, מכפר ויתקין, מצומת אולגה ומעתלית, וההורדה בקריית חיים ובכל יתר התחנות כולל חיפה. מצפון לדרום יהיה איסוף בעתלית, אולגה, כפר ויתקין, נתניה, וחניגייט וההורדה באולגה ובכל יתר התחנות כולל תל־אביב.

החיילים יסעו בקווים תמורת כרטיס חייל, והחיילות יסעו בחינם, כנהוג לגבי כל קווי ההסדר של הסעת חיילים. במהלך הניסוי תערך בדיקה לגבי כדאיות ההסדר.

למכירה: 26 חב' ממשלתיות; בנקים אמריקאיים יתנו ייעוץ

מאת אמנון אמר, מחתך הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר האוצר משה נסים החליט אתמול כי הבנק האמריקאי „פירסט בוסטון קרדיט־סוויס" ייעץ לממשלה בעניין מכירת חברות ממשלתיות.

את הערכת שווי החברות שיוצעו למכירה ובדיקת אפשרויות השיווק שלהן יערכו שני בנקים אמריקאיים: „פירסט בוסטון" ו„שירסון להמן". שני בנקים אלה נבחרו מבין תשעה בנקים זרים המובילים בתחום ההשקעות. תפקידם יהיה להכין אומדן שווי החברות, הכנת כל חברה למכירה, הגדרת התלות שבין החברה לממשלה ולחברות ממשלתיות אחרות, ועוד.

תוכנית המכירה מקיפה 26 חברות ממשלתיות ו־40 חברות בנות. בין היתר מדובר בחברות ענק כמו חברת החשמל, חברת „בזק", „אל־על" וקונצרן כימיקלים לישראל.

שר האוצר הביע אתמול תקווה שתוכניתו אכן תצא אל הפועל, דבר שיאפשר לממשלה להקטין את חובה הפנימי והחיצוני. „בכל מקרה לא ישמשו ההכנסות ממכירת החברות להגדלת הוצאת הממשלה", הבטיח נסים.

תיק החשוד בהונאת הביטוח הגרמני הועבר לפרקליטות

(ע). – היחידה הארצית לחקירות הונאה סיימה בימים אלו את חקירתו נגד תושב תל־אביב יואל ראוזנברג, בעל משרד פרטי המייצג אזרחים ישראליים הזכאים לקבלת תשלומי גימלאות מגרמניה דרך הביטוח הלאומי בישראל.

על־פי החשד נהג ראוזנברג לזייף מסמכים של לקוחותיו בכך ששינה את תאריכי הגשת התביעות לביטוח הלאומי בישראל, אשר הועברו למוסד לביטוח לאומי בגרמניה. מעשי המירמה נתגלו לאחר שלטונות גרמניה נוכחו לדעת שמסמכי עירעור על בקשות לתשלומי פנסיה נשאו תאריכים קודמים לתאריכים של הבקשות המקוריות.

בחיפוש שערכה המשטרה במשרדו ובביתו של החשוד נתגלו חותמות ששימשו בזיוף המסמכים. החשוד נעצר לחקירה ושוחרר בערבות. תיק החקירה הועבר בימים אלה לפרקליטות מחוז תל־אביב.

160 בקשות לאיחוד משפחות אושרו ביו"ש

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר" בירושלים

ראש המנהל האזרחי ביהודה ושומרון תא"ל אפרים סנה אישר לקראת חג הקורבן 160 בקשות לאיחוד משפחות של תושבי הגדה. הבקשות מתייחסות ל־350 איש.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 6.8.1987 תונפקנה סדרות מלווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במיליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0917 א'	10	2.9.87	27
0957 ב'	40	30.9.87	55
1047 ג'	50	28.10.87	83

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ד', 5.8.1987 (ערך יום ה', 6.8.1987).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (ש"ח 100), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מלווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב' ג') התשמ"ד – 1984 – קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק)

בב/269/87

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בר אשור הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת בניית גגות בגבב ברחוב מסגת זאב בירושלים והיינה בניית גגות רעפים בגובה של כ־3.50 מ' במקום גגות שטוחים המותרים על פי תב"ע 3334.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך 15 יום מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל בס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00

אברהם כהלילה, מ"מ ראש העיר

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי נתניה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי תכנית מפורטת נת/548/א/1".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8271 חלקה 3 רחוב הרב קוק.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: תיקון בינוי הקטנת שטח מסחר, ביטול מרתף וקביעת ספריה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3157 התשנ"ה, עמ' 1538 ובעיתון בוקר דבר מתאריך: 24.10.85 ובעיתון ערב ידיעות אחרונות בתאריך: 24.10.85 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך: 24.10.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

25.5.1987

ה. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

נוהג 1

חן טרמפ לחייל !

ראד כימיקליים בע"מ

דרוש

הנדסאי/טכנאי כימיה לאחזקה ותפעול מתקני ייצור מתוחכמים

אתגר ותנאים טובים

לפנות בכתב בכתב יד לראד כימיקליים קרית ויצמן רחובות.

דיילים/דיילות

לחב.רת פן-אמריקן דרושים/ות דיילים ודיילות לשרות בקו תל אביב-פריס - תל אביב.

הדרישות הבסיסיות הן:

★ גיל: מינימום 21 (אחרי שירות צ״אי).
★ גובה: מינימום 158 ס"מ
★ משקל: בהתאם לגובה
★ השכלה: בגרות
★ שפות: אנגלית ועברית שוטפת (קריאה, כתיבה, דיבור) (צרפתית - יתרון).
★ בריאות: מעולה, עם ראיה 6/12 ולא פחות מ-6/30 בעין השניה

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בלבד בצרוף קורות חיים (באנגלית) ושתי תמונות פספורט צבעוניות לת.ד. 188 נמל תעופה בן גוריון. מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון בתוך זמן קצר. המועמדים עשויים להדרש להמציא אישור מלשכת התעסוקה ודרכון בר תוקף נא להמנע מפניות טלפוניות.

PAN AM.

של היום הוא חדש

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר בבוקר

דירות למכירה · דירות בשכירות · עסקים · הצעות עבודה · אופנועים וקטנועים · מכירות · קונים לקנות · רהיטים · מקררים · הלוואות · ריפוי והדיה · מכוניות · קיט ונופש · נדרשו לנישואין · שוק המציאות · ירושלים · ריפוי והדיה · שיעורים · הכרויות · זיפות גגות · פוליש ונקיון

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור למעביד להפלות בין עובדים או בין דורשי עבודה מחמת מינם או מעמדם האישי או הורות. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

ישראל ואירלנד מתחרות על הקמת מפעל תחמושת מפלסטיק

האירים מציעים הטבות גדולות משמציעה ישראל. מוצע להקימו במצפה רמון בהשקעה של 4 מיליון דולר. יעסיק כ־150 עובדים

מאת דני גוב

ישראל ואירלנד מתחרות על הקמת מפעל לייצור תחמושת זעירה המיוצרת מפלסטיק כשלוחה של חברת נשק אמריקאית, שפיתחה פטנט בתחום זה.

אנשי היחידה לאזורי פיתוח במשרד התעשייה והמסחר עושים בימים האחרונים מאמצים רבים כדי לשכנע את ראשי החברה האמריקאית להקים את שלוחת המפעל במצפה רמון שבנגב. החברה האמריקאית, שיגרה לישראל מספר מומחים שגיבשו המלצות הקובעות כי ישראל מהווה מיקום נוח להקמתו של מפעל זה, הן לאור הצריכה המקומית והן לאור גישתה הנוחה לשווקים הבינלאומיים.

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, הורה לאנשי משרדו להחיש את הטיפול בבקשות משקיעים זרים להקים שלוחות בישראל בכלל ובמקרה זה בפרט.

ואולם, מול התנאים המוצעים לבעלי המפעל האמריקאי על ידי ממשלת ישראל, מציעה ממשלת אירלנד תנאים מפתים עוד יותר. בעוד משרד התעשייה והמסחר מציע את התנאים המירביים, הכוללים מבנה בשכירות מסובסדת, מענק בגובה 40% על ההשקעה ופטור ממס בהיות המפעל ממוקם במצפה רמון, הרי שממשלת אירלנד מציעה מענק בגובה 65% מן ההשקעה ועוד יותר מכך סיבסוד והשתתפות ישירה בשכר העובדים ובשכר הדירה. במשרד התעשייה והמסחר נעשה מאמץ לשכנע את היזמים להקים את המפעל בישראל.

במשרד התעשייה והמסחר סירבו אתמול למסור פרטים על המגעים המתנהלים בנושא זה. לסופר "דבר" נודע כי המפעל האמריקאי פיתח בתום כמה שנות מחקר ופיתוח פטנט לייצור תרמילים וקליעים לתחמושת זעירה לרובים, אקדחים וכד', המיוצרים בפלסטיק והמיועדים לאימונים בלבד. כל התוצרת של המפעל שיוקם תופנה לחברת האם בארה"ב ולפי ההערכות, השוק הפוטנציאלי של ענף זה עשוי להגיע לעשרות מיליוני דולרים.

ההשקעה במפעל תסתכם בכארבעה מיליון דולר והוא אמור להעסיק עד 150 עובדים.

כור־סחר מבקש להגדיל את נתח היצוא של המגזר הפרטי

מאת דני גוב

קבוצת כור־סחר מתכוונת להגדיל את הנתח בסך כל פעילות היצוא שלה, של המגזר הפרטי. במסגרת ההערכות החדשה של כור־סחר יש כוונה לעודד מפעלים ועסקים מהמגזר הפרטי לפעול בחו"ל באמצעות התשתית של כור־סחר.

מנכ"ל כור־סחר, עמי אביב, אומר ל"דבר", כי "כור־סחר מציעה למפעלי המגזר הפרטי להצטרף אלינו. זו מגמה שאנו נעודד תמיד. לא לכולם. רק למתאימים ורק במקרים שהם אינם מהווים תחרות ישירה לפעילות הקיימת של כור־סחר".

להערכת אביב רק מבנה כזה של התארגנות על בסיס יצוא מאורגן באמצעות גוף גדול כמו כור־סחר יכול לתת פתרון לבעיות היצוא של ישראל. "הגודל במקרה הזה הוא יתרון ולא חסרון. הפריסה העצומה של כור־סחר בעולם כולו היא יתרון אדיר לעסק ישראלי המבקש לפרוץ לשווקים חדשים. היכולת לרכז מספר יצרנים קטנים ובינוניים היא תנאי ובלי זה היצוא לא יוכל לפרוץ", אומר אביב.

בנק כללי מהפסד לרווח

הבנק הרוויח במחצית הראשונה של 1987 987 אלף שקל בהשוואה להפסד של 3.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. הרווחיות הושגה מעסקי חתמות ופעילות בשוק ההון והשכרת חלק גדול יותר מבניין ההנהלה

מאת מוריה אבימלך

בנק כללי החל להרוויח, לאחר שלוש שנים רצופות של הפסדים. במחצית השנה הראשונה של 1987 הרוויח הבנק 987 אלף שקל, בהשוואה להפסד של 3.4 מיליון שקל במחצית הראשונה של 1986. התשואה להון הגיעה ל־8.9%.

לשינוי במגמה תרמו שלושה גורמים. הראשון, הרחבת פעילות הבנק בשוק ההון, הרחבת פעילותו בבורסה לניירות ערך כחתם בהנפקות וכנאמן בקרנות נאמנות בניהול אחרים. הגאות בבורסה בחודשים הראשונים של השנה השתקפה, לפיכך, ברווחים.

הגורם השני הינו הקטנת ההוצאות. הבנק צמצם בשנה האחרונה את מספר עובדיו בשליש וכן השכיר 2 קומות נוספות מהבניין ברחוב יבנה פינת שדרות רוטשילד, כשלאחרונה עבר משרד עו"ד חיים צדוק לבניין, בנוסף לסוכנות ביטוח וחברת ביטוח שכבר שוכנות בו. כיום משכיר הבנק 6 מקומות הבניין. שכר הדירה, כ־300 אלף שקל, אינו מכסה את עלות הבניין אך מקטין הוצאות.

הגורם השלישי הינו הגדלת המרווחים הפיננסיים בארבעת החודשים הראשונים של השנה הגאות במשק, שבאו לידי ביטוי בתוצאות כל המערכת הבנקאית. בבנק כללי השתקפה הגאות בגידול כ־6% במאזן.

מה שלא בא עדיין לידי ביטוי בתוצאות הבנק הינו הגדלת ההון העצמי של הבנק, כתוצאה מגיוס הון במסגרת הנפקת זכויות של 13.5 מיליון שקל ב־29 ביולי השנה. מנכ"ל הבנק אברהם ביגר צופה כי תוצאות הגדלת האמצעים ההוניים תשתקף ברבעון השלישי של השנה.

„ארית" – גידול ברווח ובמכירות

מאת סופרת „דבר"

ארית תעשיות אופטרוניות הגדילה באופן ניכר את הרווח והמכירות בשנת הכספים שהסתיימה ב־31 במרס 1987.

המכירות גדלו ל־7.6 מיליון דולרים (12.2 מיליון ש"ח) המהווים עליה של 27% בהשוואה לשנה קודמת. המכירות בארה"ב הסתכמו ב־5.8 מיליון דולר (9.2 מיליון ש"ח) המהווים 76% מסך המכירות.

הרווח הנקי לשנת 1986 הסתכם ב־1.5 מיליון שקל (884 אלפי דולרים) – גידול של 36%.

צבר ההזמנות של ארית ליום 31 במרס 1987 הסתכם ב־4 מיליון $. הזמנות נוספות בסך 2 מיליון $ התקבלו מאז תחילת השנה הנוכחית. בנוסף יש בידי חברת דיאמונד אלקטרו־אופטיקס, חברת הבת בבעלות מלאה, התחייבות לקבל הזמנות נוספות בסך של 5 מיליון דולר מלקוח עיקרי של החברה, כחלק מעיסקת הרכישה של המפעל מבעליו הקודמים.

לדברי דוד קולין, יושב ראש מועצת המנהלים, משקפות התוצאות הכספיות את מדיניות ההתרחבות של החברה וכניסתה לתחומי פעילות חדשים. במשך השנה רכשה החברה 50% מזכויות הבעלות בחברת אופטיקה שוויצרית – מפתח, הגדילה את החזקותיה באופיר אופטיקה ירושלים ל־50.1% והחלה בהפעלתה של דיאמונד אופיר בארה"ב – חברה בבעלות משותפת של דיאמונד אלקטרו־אופטיקס ואופיר אופטיקה ירושלים.

ארית גייסה בשנה האחרונה כ־4 מיליון דולר בבורסה האמריקאית תמורת כרבע ממניותיה.

ארית נמצאת בבעלות קבוצת משקיעים, „כור" והציבור האמריקאי.

אריה מינטקביץ, יו"ר הרשות לניירות ערך:

יש להעביר מניות הבנקים שבהסדר לציבור בבת אחת

מאת מאיר תרמור

יש להעביר את כל מניות הבנקים שבהסדר שבידי הממשלה לרשות הציבור ובבת אחת – כך אומר אריה מינטקביץ, יו"ר הרשות לניירות ערך, שהיה עד לאחרונה היועץ המשפטי של משרד האוצר ועסק בין היתר במציאת פתרון לבעיית מניות אלה.

מינטקביץ מתנגד ושולל מעורבות הממשלה כבעלים ובניהול הבנקים. הוא אומר שזה גם היה העיקרון המנחה, כאשר נעשה ההסדר באוקטובר 1983.

איש לא העלה על דעתו להלאים את הבנקים.

מינטקביץ מציע להנפיק זכויות רכישה לכל משלמי המיסים חינם. המניות תירשמנה למסחר בבורסה והזכויות תירשמנה אף הן למסחר לתקופת ביניים. זכויות ההצבעה תהיינה שוות, ובעל המאה יהיה גם בעל הדעה.

היתרון בהסדר המוצע הוא סיום ופתרון מידי ואי תלות בשוקי ההון בתקופת הביניים.

על פי ההצעה, תהיינה השליטה והבעלות בידי בעלי המניות, אף כי ניתן לחשוב על הסדרים, שבהם יוקצו זכויות מיוחדות למייסדים, כמו מינוי דירקטורים שלא על פי הייצוג של בעלי המניות.

וול סטריט / שולה פרומר

שיא של כל הזמנים

אמריקן אקספרס, קוקה קולה ומרק ירכשו מניותיהם מהציבור

שמונה ימי עליה רצופים מסתיימים בשיא של כל הזמנים אשר נרשם בסיומו של שבוע המסחר החולף. מדד הדאו ג'ונס בדמה „חוץ טריטוריאלית" שמשמעו נגיעה בטריטוריות בלתי מתועדות – 2572.07. בחמשת ימי המסחר של השבוע האחרון צובר המדד עליה של 78 נקודות וסך כל העליה הנרשמת בשמונה הימים האחרונים מסתכם ב־105 נקודות. חודש יולי כולו מסתכם בעליה כללית – תוך לקיחה בחשבון של תנודות הביניים – 150 נקודות עם מחזורי מסחר גדולים.

התחושה הכללית הקיימת ברחוב היא, שהשוק הגיע לשיא, והבעיה הסודרת את מרבית האנליסטים היא בעיית העיתוי. בשלב זה נראה שהשוק נמצא במלוא התנופה ושואב את האנרגיה שלו מעוצמתו הפנימית.

מחסור בהנהגה מובילה מדאיג מומחים בוול־סטריט. תופעה זו גורמת לפער עצום בין תפיסת השוק במדדיו הרחבים לבין תופעת השוק המאסיבית באלמנטים צרים אך בעלי חשיבות עליונה. במילים אחרות – עלית המדד אינה משקפת במלואה את מרבית הסקטורים בשוק המניות האמריקאי. למעשה, מרבית העליה מתבטאת במרכיבים של המדד עצמו ובנספחים המסוגלים להסעיר את השוק כגון מניות ה„מטרה" המהוות סיפור בפני עצמו. 2 עליות במניות כמו בואינג, מרק, אמריקן אקספרס – תורמות את חלקן לעלית המדד עצמו. חברת בואינג משמשת מטרה בפני יו"ר חברת מסה – טי. בון פיקנס, אשר הודיע לבורסה השבוע על כוונותיו לרכוש מניות בואינג בסך כולל של 15 מיליון דולר. עליות בחברת בואינג סוחפות את עלית הסקטור כולו.

אמריקן אקספרס עתידה, ככל הנראה, לרכוש חלק ניכר ממניותיה אשר בידי הציבור, כמו גם חברות כמו קוקה קולה, פיליפ מוריס, מרק. הסיבה – המניות הן השקעה אטרקטיבית למרות רמות המחירים הגבוהות.

מניות מטרה: גרבר – יצרנית המזון – משמשת מטרת רכישה לחברות נסטלה ודאלסטון פורינה. אנה אוזר – מטרת רכישה לחברה אוסטרלית – אלדרס אי. אקס . אל. המשווקת באוסטרליה את הבירה האמריקאית.

כל אלה, ביחד עם דולר יציב והשקעות מח"ול אשר הכפילו עצמן בשנה החולפת לעומת שנת 1986, ממשיכים ליצור את המומנטום להמשך העליות.

אקרשטיין ייצר רעפי בטון במפעל חדש

מאת דני גוב

מפעל "רעפי אקרשטיין" בראשון לציון החל השבוע לייצר רעפי בטון בהשקעה של 600 אלף דולר. אקרשטיין רכש את מפעל "רעפי גרין" וביצע מספר שינויים בקו הייצור.

מאקרשטיין נמסר כי שוק הרעפים בארץ אשר פעילותו הכוללת מוערכת בכ־15 מיליון דולר נחלק ל־80% רעפי חרס מיובאים ו־20% רעפי חרס המיוצרים בארץ. המפעל היחיד שייצר עד כה רעפי בטון היה רעפי גרין שנרכש כאמור על ידי אקרשטיין.

רעפי הבטון, ששיווקם יוחל כשבוע הבא הם הרעפים הנפוצים בעולם – בגרמניה 75% מהרעפים הם כאלה, באנגליה – 80%, בארה"ב – בקליפורניה ופלורידה 80% ובאיטליה כ־50%.

אקרשטיין ייבא ארצה מיכון וציוד מיוחד לצורך ייצור הרעפים כן הובא מומחה איטלקי לעזור בייעוץ והדרכה.

אגמון: בעוד שנה יקימו ועדת חקירה לרפורמה במשק הדלק

„מה הבריחה מקיום דיון רציני ומעמיק בנושא הרפורמה? זהו משק שמגלגל מיליארד דולר, הוא לא ראוי להתיחסות רצינית? השר שחל לא נועד עם חברות הדלק ולוא פעם אחת מאז ההחלטה להנהיג רפורמה"

מאת דני גוב

נוכח הד המילים שנערים בעת האחרונה, בענין הרפורמה במשק הדלק, ספק אם יש מי שטורח עוד לקרוא חומר בנושא, אלא אם כן הוא צד מעורב, שר האנרגיה משה שחל, או מנהלי חברות הדלק. נראה, שעד היום, המיתקפה היא חד צדדית מובהקת. השר שחל, אלוף ישראל למרחקים ארוכים ביחסי ציבור, "יורד" על חברות הדלק בכל הזדמנות. הוא האשים אותם עד היום כמעט בכל רעה חולה, להוציא, אולי, גל החום האחרון. במרוץ הזה נתנו עד כה ביטוי הולם לשני הצדדים: לשר שחל המבקש לקיים את הרפורמה ול"נאנסים", חברות הדלק, שלא רוצות לשמוע על רפורמה.

אין דבר לגיטימי יותר מאשר להלחם על הענין שלך. כך שחל, כך חברות הדלק. מה שלא ברור בסיפור העצוב הזה, היא העובדה שהצדדים לא מדברים ביניהם. אין תקשורת. יש נתק. מדברים במשק המגלגל מיליארד דולר, שכל חסכון נאמד במאות מיליוני דולרים, ואלה לא מדברים. מדובר במשק שבשעות חרום, או בשעת משבר עולמי, חשוב לעיתים יותר ממשק ואלה לא מדברים. בשק אפשר לקנות מתעשייה המקומית או מ"האח הגדול", נפט לא, אבל הנוגעים בדבר – ברוגז. בחברות הדלק רוצים לדבר. לדון בנושא. בינתיים הם יכולים לדבר רק עם עצמם. הם קיבלו הנחתה – לבצע רפורמה. איך, מי, מה, כמה, למה – לא ברור. פשוט לא מדברים איתם.

אגמון: מפר שתיקה

אברהם אגמון, מנכ"ל חברת "דלק", שתק עד היום. לפני כמה שבועות ראיינתי אותו והוא נזהר בדבריו. השבוע, לאחר הסיפור עם ארגון תחנות הדלק ה"יובש" בבנזין ולאחר שחברות הדלק הואשמו על ידי שחל כעומדות מאחורי הענין, הוא דיבר.

אגמון דיבר בגילוי לב. בכאב.

"השר שחל אומר שעושים רפורמה במשק הדלק פעם בארבעים שנה. הוא מתהדר בזה. המחזור של משק הדלק מיליארד דולר, סכום עתק. המפרץ הפרסי רותח ומחירי הנפט עולים ואילו לממשלת ישראל אין זמן לקיים ולוא דיון אחד, יסודי ומעמיק, בנושא הרפורמה. בנושא משק הדלק בכלל. יש ממשלה, יש ועדת שרים לכלכלה, יש ועדת כספים, יש קבינט כלכלי. שאף אחד לא ידון בנושא? מה קורה כאן? אולי זה לא ענף חשוב? שטויות, חשוב יותר!"

"שחל פוחד מדיון בממשלה, או אולי הוא מעל הממשלה ולכן לא חושב שזה שווה דיון בממשלה? מה הבריחה מדיון עניני בפורום שצריך לקבוע? עוד שנה־שנתיים הרי יקימו ועדת חקירה ויצעקו איך זה לא הציגו חלופות לרפורמה במשק הדלק".

לא מתייחס

שתי ועדות קיימו עד כה דיונים בנושא. ועדת הכלכלה, שהורתה לשחל להקפיא את הרפורמה, עד שיגיש תכנית מתוקנת וועדת הכספים שגם היא הורתה לשחל להמתין עד לבירור הנושא. בשני המקרים, אמר שחל, כי מוטב שהוועדות יעסקו בדברים בהם חברי הוועדות מבינים יותר ובקיצור "לא מתייחס אליהן".

לאחר השבתת תחנות הדלק באותו יום חמישי הזכור לרע, טען שחל, כי מי שעומד מאחורי ההשבתה הן חברות הדלק המארגנות קנוניה נגד משרד האנרגיה. הוא גם מינה את יוסף גבע, יו"ר "פרוטארום" לבדוק את השתלשלות האירועים שהביאו להשבתה. עוד לפני כן מינה את הממונה על ההגבלים העסקיים לבדוק האם חברות הדלק עברו על חוק הקרטלים. "לשם מה הוא צריך למנות את האישים הללו? הוא כבר קבע מראש שאנחנו קרטל", אומר אגמון.

אגב, אגמון מספר, שכשבוע שעבר התחנן בפני בעלי תחנות הדלק, שלא להשבית את התחנות. לדבריו אף שהעמלות שהם מקבלים נשחקו כדי 50%, הוא טען שהשבתה תגרום נזק תדמיתי עצום ואסור לפגוע בציבור של 1.3 מיליון נהגים בישראל. היום ידוע שהתחנונים לא עזרו. שחל טוען שחברות הדלק מארגנות אסיפות עובדים ככלי משחק נגד משרד האנרגיה וכדי לשבש את הרפורמה. "מה זה קשור אלי? אני אומר להם לא לארגן אסיפות עובדים. יש לי השפעה ? אני יכול רק לבקש. האיגוד המקצועי קבע אסיפות עובדים, זה מאושר על ידי ההסכם הקיבוצי של האיגוד המקצועי, אבל שחל טוען שאנחנו הקנוניה. מן רוח רפאים מסתורית שחולשת על הכל במדינה. כל מה שרע היום במשק – חברות הדלק".

פברואר '86, אוגוסט '87

„שמחתי להיווכח ביעילותה של מערכת רכישות הדלק הישראלית ואני סמוך ובטוח כי גם בעתיד נמשיך להתברך במערכת זו ובאנשיה."

על החתום: שר האנרגיה, משה שחל.

התאריך: 3 בפברואר 1986

המכתב נשלח למנכ"ל דלק אברהם אגמון עם העתקים למנכ"ל משרד האנרגיה נתן ארד ולראש מינהל הדלק שמעון גלבוע.

מה קרה בין פברואר 1986 לאוגוסט 1987? לשר שחל פתרונים.

נתק מוחלט

שאלתי את אגמון האם המו"מ בין החברות לשר ולמנכ"ל נתן ארד, מתנהלת באמצעות התקשורת. הוא ענה שכן. "מדברים על הרפורמה מאז אוגוסט אשתקד. זו רפורמה שצריך לבצע בשוק, בתחנה, במפעל, בכל תחום מתחומי המשק – איש לא דיבר איתנו על הנושא. לא היה שום דיון בין המשרד והחברות. בשעתו הוקמו שני צוותים משותפים לבקשת השר ובהסכמת החברות. דיוני הצוותים הופסקו, לדברי אגמון, ברגע שלשר ולמנכל נדמה היה שהצוותים לא עובדים לפי הקו של השניים.

"אני מתחנן להיפגש עם שחל. הוא הרי אומר שרפורמה במשק הדלק עושים פעם ב־40 שנה. זו בדיוק הסיבה שאני רוצה לדבר איתו. כל מה שקיבלתי עד היום היה נייר המסביר בצורה מעורפלת את מהות הרפורמה. אני עצמי לא מבין את מה שכתוב שם. את הנייר הזה אני צריך להסביר לעובד בתחנת הדלק". אגב, ב־7 ביולי השנה קיבלו החברות נייר מתוקן של תכנית הרפורמה והמיועד להפעלה ב־1 באוגוסט. 20 יום לעיון, הבנה והפעלה.

אגמון מבקש בכל לשון של בקשה להפגש עם השר הממונה. עד כה ללא הועיל. "מהלך רציני כל כך כמו הרפורמה, אסור לו שיעשה על ידי איש אחד. יש לדון בכובד ראש בהשלכות, בחלופות. במתרחש בארץ ובעולם. הכל מתעלמים. המפרץ הפרסי רותח. ביום שנפגעה המיכלית האמריקאית ה'ברידג'טאון' עלה מחיר חבית נפט בדולר. בעקבות אירועי מכה בסעודיה כבר נרשמה עלייה של כשני דולר ועד סוף השבוע, תלוי באיראנים, עלול המחיר לזנק הלאה. אף אחד לא דן בכך. זה לא מספיק חשוב".

שניצר רוצה 1.5 מיליון דולר להקים גשר בין בנייני הבורסה

מאת דני גוב

נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר מבקש סך של 1.5 מיליון דולר מהנהלת בורסת היהלומים ברמת־גן כדי לבנות גשר בין שני בנייני בורסה הסמוכים. מדובר בגשר בטחון שימנע מעשי שוד בעת שיהלומנים עוזבים את הבנין המרכזי ופונים לבנין נועם. כתב "דבר" מזכיר שלפני כמה חודשים אירע מקרה שוד בקטע שבין שני הבניינים עת נשדד סוחר יהלומים שפסע בין שני הבניינים שהמרחק ביניהם הוא כ־30 מטרים.

שניצר מבקש עתה לבנות גשר בטחון כזה במסגרת שינוי תפיסת הבטחון בבורסת היהלומים. אגב, כ־50% מתקציב הנהלת הבורסה מיועד לנושא זה וכבר הוחלט להגדיל את הסכום למטרות בטחון באופן ניכר. במסגרת זו עומדת גם ההצעה להקים גשר לבנין נועם.

בשני הבנינים הסמוכים "שמשון" ו"מכבי" הושקעו מיליוני דולרים בשיפורים שונים ובכלל זה מגרשי חניה וטלפונים.

שניצר גורס גם שהקמת הגשר תשפר את היקף העסקים בבנין הבורסה. "אם נועם יתחבר עם הבנין המרכזי, תגבר התנועה ויגדלו העסקים באופן משמעותי".

ביטוח / דן שלם

חריגות בביטוח רכב

בענף הביטוח מתכוננים למלחמת הכל בכל, סוכני הביטוח ממורמרים על רשויות הפיקוח וחברות הביטוח הן הגורמות, לדבריהם, לקיפוח סוכנים שומרי חוק וליצירת אוירה של אנרכיה.

מתברר כי חריגות רבות בתחום הנחות בתעריפי ביטוח הרכב אופייניות בעיקר לחברות הגדולות שכנראה יש בכוחן לעמוד במתן הנחות מפליגות.

במקרים אחדים הצהירו חברות שמדובר בתעריף הקבוע אך הוסיפו הנחה, או שפרסו תשלומים ללא גביית ריבית, נתנו הנחה של 10% בנספח התשלום בבנק בביטוח רכב חובה או יצרו קולקטיבים פיקטיביים. בעיקר התמחתה בכך חברת ביטוח הנמנית עם שלוש הגדולות בענף.

לדברי יו"ר לשכת הסוכנים הרולד סטון, לא תסכים לשכת הסוכנים שסוכן אמין הנוהג על פי התקנות, יפסיד לקוח שנחטף על ידי סוכן אחר, לעיתים בעזרת חברת ביטוח. אם מצב זה לא יתוקן עשויה הלשכה [illegible] בקרוב לאכוף בה, כי כל אחד מהם רשאי לפעול [illegible] ביטוחי הרכב על פי הבנתו.

בענף הביטוח מעריכים כי החריגה החמורה היא בביטוח חובה.

בתחום ביטוחי החיים יש כיום רגיעה. מחכים לספטמבר ואז תתבהר מדיניות ההשקעות של האוצר.

עדיין נותנים הנחות חריגות: הנה כמה „פטנטים":

בענף ביטוח רכב יש עדיין חריגות רבות. גם פוליסה שעל פניה נראית שהופקה בהתאם לתקנות, מתגלה לפעמים כחריגה. הדרכים לחריגה רבות: משא ומתן עם הסוכנים כשהסוכן מוכר פוליסה במחיר זול יותר, והתמורה המועברת לחברה, נרשמת במקדמה לזכות הסוכן. לפחות ב־15 מקרים נמצא כי הצדדים הסכימו שהמבוטח ישלם פחות מהתעריף, בדרך כלל ניתנה הנחה של 20 אחוז וביתרת ההנחה התחלקו הסוכן והחברה.

גם בהשתתפות העצמית ניתנות הנחות של עד 40 אחוז מהסכום שנקבע בהסכם עם המפקח. כך למשל מציעה החברה למבוטח או לסוכן שהיא תשלם בכל מקרה תביעה את מחיר הגרירה, או מסכימה בנספח מיוחד לתת ביטוח רדיו חינם.

לעתים יש פריסה של התשלומים לשישה עד שמונה חודשים ללא שנגבים דמי אשראי כחוק.

הגדרת הקולקטיב אף היא פרוצה למדי, נוצרים לעתים קולקטיבים פיקטיביים. כך, למשל, הפכו תושבי שכונה בירושלים לקולקטיב למרות שאין שום קשר ארגוני בין תושבי השכונה.

גם בהנחה על היעדר תביעות ניתנו הנחות חריגות וכמה חברות נותנות הנחות מרביות באופן אוטומטי לכולם באמצעות המחשב.

גם בתחום ביטוח רכב חובה יש חריגות: מתברר כי אבנר לא תמיד מקבלת את מלוא התעריף המגיע לה על פי החוק, זאת באשר גם התעריף „המלא" אינו מספיק ואבנר דורשת העלאתו ב־25 – 30 אחוז. הנחות של כ־10 אחוז הנתנות דרך שגרה במעט על תשלומי ביטוח חובה בבנק כאשר חברת הביטוח מממנת את מלוא התשלום ונותנת הנחה, יצרה תופעה שהסוכן עובד כמעט ללא תמורה, ואבנר אינה מקבלת את מלוא התמורה. במקרים אחרים מתברר כי פרסו את תשלום ביטוח רכב חובה ל־4 עד 6 תשלומים לא כדין, או שבוצעה מכירת פוליסה כזו באשראי צרוח.

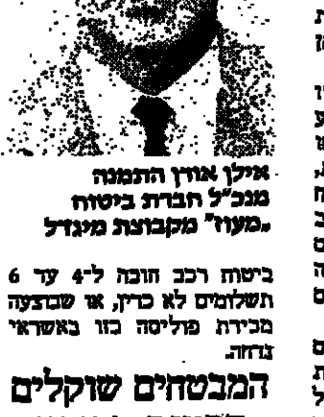

אילן אורן הממונה מנכ"ל חברת ביטוח „מעוז" מקבוצת מיגדל

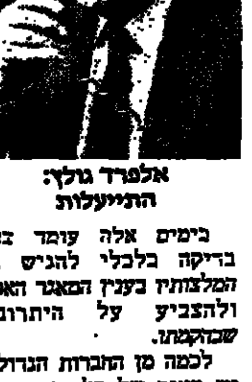

אלפרד גולץ: התייעלות

המבטחים שוקלים הקטנת הכיסוי הביטוחי והגדלת [illegible] העצמית

העליה הגדולה במספר תאונות הדרכים ועבירות רכוש, שיחייבו העלאות ניכרות בפרמיות הביטוח עוד השנה, העלו הצעות חדשות, שימנעו עליות חדות בתשלומי הביטוח, על ידי הקטנה וצימצום הכיסויים והעלאת ההשתתפות העצמית.

בשיחות שנערכו לאחרונה עם המפקח על הביטוח והממונה על שוק ההון באוצר, יהודה דרורי, הוצע על ידי נציגי חברות ביטוח, לצמצם את היקף הכיסוי בביטוח רכב רכוש ובעיקר להגדיל את סכומי ההשתתפות העצמית על פי קריטריונים חדשים, ובהם שיטת הבונוס המלוס, לפיה נהג בעל עבר ביטוחי נקי יזכה לכיסוי רחב יותר ולהשתתפות עצמית נמוכה יותר, ואילו נהג עם עבר של תביעות רבות, יהיה חייב בהשתתפות עצמית גבוהה יותר והכיסוי הבסיסי יהיה מצומצם.

החברות מציעות ששיטה דומה תנהג גם בביטוחי דירות רכוש, ואומנם בחלקה היא כבר הונהגה והחברות מעניקות הנחות ניכרות בפרמיות על הגדלת ההשתתפות העצמית, ללא כל קשר לעבר הביטוחי.

מרכז המידע שהוקם על ידי איגוד חברות הביטוח יהיה אחד הכלים שיאפשר לעמוד על ההיסטוריה של המבוטחים, ועל פיו להבין את מערכת התעריפים הדיפרנציאלים, בה יזכה נהג טוב בהטבות ואילו הנהג הגרוע יחויב בפרמיה גבוהה יתר, או בכיסוי מצומצם.

(מאיר תרמור)

הסנה מוכר בעיקר ביטוחי חיים מסוג עדיף

ממכירות הסנה עולה כי מרבית מכירות ביטוח החיים הינן מסוג עדיף עם פרמיות צמודות לשכר. מתברר כי ההטבות הרבות שניתנו באחרונה לסוכנים על ידי הגדלת עמלות, ובעיקר תשלומי עמלות קודם זמנן, אמנם תמרצו את הסוכנים למכור יותר. כיום 80% מביטוחי החיים שמוכרת חברת הסנה הם ביטוחי חיים מסוג עדיף. בהסנה מעריכים שמכירות ביטוח מסוג זה יעלו בהתמדה, אם אכן יעמוד המפקח על הביטוח על הפעלת התכנית.

איגוד חברות הביטוח יקים מאגר ארצי לכלי רכב הרוסים

באיגוד חברות הביטוח נבדקת עתה תוכנית להקמת מאגר ארצי של כלי רכב הרוסים – הנחשבים לאובדן כללי.

בימים אלה עומד צוות בדיקה בלבלי להגיש את המלצותיו בענין המאגר הארצי ולהצביע על היתרונות שבהקמתו.

לכמה מן החברות הגדולות יש מאגר של כלי רכב שהם אובדן כללי, מאגר המשמש כמקור לחלקים טובים בני־שימוש. נראה כי עד כה הסבו מאגרים אלה של החברות הפסדים, ומכאן הרעיון להקמת מאגר ארצי ובדיקת הכדאיות הכלכלית.

(מאיר תרמור)

גולץ דורש מחברות הביטוח להתייעל

יו"ר איגוד חברות הביטוח ומנכ"ל הסנה אלפרד גולץ יזום תוכניות התייעלות וחסכון מקיפות שיחייבו את החברות באיגוד חברות הביטוח. היוזמה באה לאחר התוצאות העיסקיות הגרועות של הענף במחצית 1987.

הכוונה היא לפעול לשינויים ב־8 סעיפים, ביניהם העלאה של 20 עד 30 אחוז בתעריף רכב חובה (אבנר), העלאה בתעריפי רכב רכוש 5 עד 6 אחוז, הגברת הביקורת על קיום הסדר אי אפליה, הגדלת ההשתתפות העצמית של המבוטח בביטוח רעידות אדמה עד 4 אחוזים מערך הביטוח, הגברת שיתוף הפעולה עם המשטרה. יצויין כי הפרמיות שמשלמות חברות הביטוח בענף כולו בנושא רעידות אדמה, מגיעה ל־12 עד 13 מיליון דולר מדי שנה.

הסנה לא תסמוך על המפקח ותערוך ביקורת עצמית לקיום הסכם אי־אפלייה

חברת הסנה החליטה שאין די בביקורות של המפקח על הביטוח בחברות ובסוכנויות השונות והחליטה על הפעלת ביקורת עצמית לגבי ביצוע הסדר אי אפליה. מטעם החברה פועלים כיום 2 צוותי ביקורת שתפקידם לעשות בדיקה פתע בכל חברות הקבוצה כולל סוכנויות ביטוח, בסוכנויות הביטוח הגדולות נתגלו בעבר חריגות משמעותיות מן ההסדרים. בהסנה מקווים שהביקורות תסייענה להנהלת החברה לשמור על ההסדרים שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח, ולשפר את הריווחיות של החברה.

מגדל מגייסת סוכני ביטוח

חברת מגדל החלה באחרונה במתקפת גיוס סוכני ביטוח בענפי ביטוח אלמנטרי והביטוח חיים.

המגמה בחברה היא להרחיב את המכירות ואת חלקה של מגדל בשוק, באמצעות רשת סוכנים גדולה יותר. כיום עובדים עם חברת מגדל כ־500 סוכנים. באחרונה גויסו לחברה עשרות סוכנים חדשים כחלק ממדיניות החברה לפעול בעיקר באמצעות סוכנים.

שערי מטבע חוץ ביום 3.08.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.001	1.57	1.64	1.57	1.64	1.57	1.64	1.6040	1.6240	1.6040	1.6240	1.6060	1.6262	1.6145
1 מארק גרמני	-0.004	0.84	0.88	0.85	0.89	0.84	0.89	0.8617	0.8724	0.8631	0.8738	0.8634	0.8742	0.8677
1 לי"ש	-0.003	2.50	2.61	2.51	2.63	2.51	2.63	2.5576	2.5895	2.5536	2.5854	2.5599	2.5921	2.5708
1 פרנק צרפתי	-0.001	0.25	0.26	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2590	0.2623	0.2595	0.2627	0.2595	0.2627	0.2608
100 ינים יפאניים	-0.008	1.05	1.09	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0699	1.0832	1.0704	1.0837	1.0710	1.0844	1.0760
1 גולדן הולנדי	-0.003	0.75	0.78	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7656	0.7752	0.7671	0.7767	0.7667	0.7764	0.7711
1 פרנק שוויצרי	-0.004	1.02	1.06	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0404	1.0534	1.0429	1.0559	1.0418	1.0549	1.0480
1 כתר שוודי	-0.001	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2476	0.2507	0.2473	0.2504	0.2478	0.2509	0.2489
1 כתר נורבגי	-0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2362	0.2392	0.2360	0.2390	0.2361	0.2391	0.2376
1 כתר דני	-0.001	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2271	0.2300	0.2275	0.2304	0.2276	0.2304	0.2287
1 מארק פיני	-0.002	0.35	0.36	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3554	0.3598	0.3555	0.3599	0.3558	0.3603	0.3578
1 דולר קנדי	+0.002	1.18	1.23	1.19	1.24	1.18	1.24	1.2078	1.2229	1.2084	1.2235	1.2088	1.2240	1.2163
1 דולר אוסטרלי	+0.004	1.06	1.17	1.09	1.17	1.09	1.17	1.1228	1.1368	1.1245	1.1385	1.1241	1.1383	1.1318
1 ראנד דרא"פ	—	0.50	0.60	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7755	0.7852	0.7764	0.7861	0.7789	0.7886	0.7813
10 פרנקים בלגיים	-0.002	0.41	0.42	0.40	0.43	0.40	0.43	0.4139	0.4191	0.4164	0.4216	0.4167	0.4219	0.4186
10 שילינגים אוסטריים	-0.006	1.20	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2252	1.2405	1.2251	1.2404	1.2280	1.2434	1.2341
1000 לירטות איטלקיות	-0.006	1.16	1.22	1.17	1.24	1.17	1.25	1.1916	1.2064	1.1917	1.2065	1.1935	1.2085	1.1983
1 „אקו" (ECU)	-0.008	—	—	—	—	—	—	1.7894	1.8117	1.7895	1.8117	—	—	1.8011
1 דינר ירדני	-0.035	4.43	4.70	4.54	4.83	4.58	4.89	—	—	—	—	—	—	4.6175
10 לירות לבנוניות	-0.001	—	—	0.09	0.10	0.07	0.10	—	—	—	—	—	—	0.0917
1 לירה מצרית	-0.049	0.65	0.69	0.67	0.71	0.67	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7185

صورة عن الاصل

בית אורן פותח במבצע קליטה נרחב

מאת שמעון וייס, סופר „דבר"

קיבוץ בית אורן, שעמד באחרונה במרכזה של סערה קיבוצית בעקבות המצב החמור אליו נקלע, פתח בימים אלה במבצע קליטה נרחב של משפחות ובודדים מהעיר ובעיקר מקיבוצי התק"ם.

כזכור, נקלע הקיבוץ למשבר חברתי חסר תקדים לאחר שנותר כמעט ללא צעירים ושכבת ביניים ובתק"ם הועלתה הצעה לפזר את חבריו, המייסדים הוותיקים, בין קיבוצים מהתנועה. ההצעה עוררה התנגדות חריפה בקרב חברים בתק"ם ובעיקר בין ותיקי בית אורן ולכן הוחלט לפתוח במאמץ כולל להבריא את הקיבוץ.

מזכירות בית אורן שלחה לא מכבר מכתבים לכל הקיבוצים הגדולים והוותיקים ובהם פניה לבוא ולהיקלט במשק. בכוונת הקיבוץ והתנועה לקלוט משפחות צעירות ורווקים לשנת שירות בתקווה שיוסיפו להישאר גם לאחר מכן במשק ולחזקו מבחינה חברתית וכלכלית. קליטת המשפחות והבודדים תיעשה במסגרת תוכנית שנועדה להוציא את הקיבוץ מהמשבר וגובשה על־ידי חבריו בתמיכת התק"ם.

מכתבם של אנשי בית אורן זכה לתהודה בקרב קיבוצים רבים וכבר יש התעניינות של משפחות וצעירים מקיבוצי התק"ם המוכנים לבוא ולסייע לבית אורן.

מזכיר בית אורן, שמוליק, ציין כי הקיבוץ זקוק, בעיקר, למשפחות עם ילדים, למשפחות ותיקות עם ניסיון קיבוצי בתחומי חברה, חינוך ותרבות ולבעלי מקצוע בתחומים השונים, בעיקר גננות, חשמלאים ומטפלות בבתי ילדים.

בי"ח ישלם לבן 9 700 אלף ש"ח

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

בית חולים במרכז הארץ אולץ אתמול לשלם כ־700 אלף ש"ח לילד בן 9 שנולד וסובל מבעיות פיגור כתוצאה מן הטיפול הרפואי שקיבלה האם בבית־החולים.

בתביעה שהגישו ההורים הם גוללו את סיפורה של האם שהגיעה ללידה לבית החולים וכשהחלו הצירים נשכחה ולאחר מכן טופלה בצורה הפוכה שגרמה לידה לא טבעית ונולד תינוק מת קלינית. לאחר ביצוע החייאה ועירוי, הוא ניעור לחיים אך לא התפתח כמצופה. בית החולים לא הודה ברשלנות הרפואית אך חתם על הסכם פשרה המחייב אותו לשלם לילד, כאמור, כ־700 אלף ש"ח.

„יישפך דם" – מזהיר ועד מפעל לחומרי נפץ

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

65 עובדי מפעל לייצור חומרי נפץ במרכז הארץ נוקטים עיצומים מראשית השבוע, בגלל סכסוך עם הנהלת המפעל סביב דרישתה לנכות משכר העובדים בגין עיצומים שנקטו לפני שבועיים.

לפני שבועיים פתחו העובדים בעיצומים למשך שבוע, לאחר שהנהלת המפעל דחתה את תביעתם לשלם להם פרמיות גם עבור תקופת היעדרותם מהעבודה.

במסגרת העיצומים מונעים עובדי המפעל, השייך ל„כור", הוצאת סחורה. ההסתדרות ומועצת פועלי זכרון יעקב לא אישרו את העיצומים.

אתמול נכשלה פגישה בין הנהלת המפעל לוועד העובדים בניסיון לסיים את הסכסוך. הוועד דחה הצעת פשרה שהעלה מזכיר מועצת הפועלים המקומית, דוד שושן, שלפיה במשכורת הקרובה תנוכה משכר העובדים התמורה עבור חמש שעות־עיצומים ובמקביל יופעל מיד דירוג חדש לעובדים. במשכורת שאחריה, נאמר בהצעה, ינוכה מהעובדים יום חופשה אחד.

נציגי ההנהלה מוכנים לקבל את ההצעה, אך יו"ר ועד העובדים, עזר צ'לישר, שכאמור דחה אותה, הצהיר: „אם ינכו לנו שכר אפילו של דקה אחת – יישפך דם".

המפרק הזמני – בראש המאמץ לשיפור היחסים באל על

היום המשך המו"מ על ההסכם עם הטייסים

מאת אריה אורד, סופר „דבר"

המפרק הזמני עמרם בלום התייצב בראש מאמץ לשפר את יחסי העבודה באל על, לאחר שנציגות העובדים התריעה על התערערותם. היום יימשך המו"מ על חידוש הסכם־העבודה עם הטייסים וההסתדרות רואים בהתקדמות מהירה בשיחות מבחן למנהיגותו של המפרק בלום.

תוקפו של ההסכם פג כשנה ומאז נוקט המנכ"ל רפאל הר לב סחבת בחידושו. במכתב לשר התחבורה חיים קורפו ולמפרק בלום מתריעה נציגות העובדים, כי יחסי העבודה הלא־תקינים משתקפים „ביחוד באי־חתימת הסכם עבודה עם טייסי החברה".

העובדים אומרים במכתבם, כי בשל סירוב ההנהלה לקבל טייסים חדשים, מתבסס להזהטיסות לא על חישובים מסחריים, אלא על מספר הטייסים ויכולתם לעמוד בלוח־טיסות נתון.

עוד מתריעה נציגות העובדים, כי בזמן שהתעופה העולמית נמצאת בשגשוג, „אל על לא לוקחת חלק נכון בשיגשוג זה". העובדים מביעים דאגה נוכח „אי־התפתחות ואף צמצום בפעילותה של אל על, המתבטאים בהפסד הכנסות ובאובדן לקוחות פוטנציאליים בהווה ובעתיד".

בתוך כך נחלה הנהלת אל־על תבוסה משפטית כאשר בית־הדין הארצי לעבודה פסק נגדה בסכסוך בן שלוש שנים עם שמונה דיילי אוויר שהועברו בנובמבר 1984 לעבודת־קרקע בלי פיצוי על הקטנת הכנסתם. על כך פנו בתביעה לבית־הדין לעבודה.

השבוע ניתן פסק־הדין, הקובע כי על החברה לשלם לשמונה את ההפרש בין שכרם הקודם ובין שכרם הנוכחי למפרע מיום העברתם. הכנסתם של דיילים מוטסים כפולה מזו של דיילי־קרקע.

עתירה נגד חריש בקשר לאסון הבונים

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

הורי הילדים שנספו באסון צומת הבונים ביוני 1985 עתרו אתמול לבג"צ נגד היועץ המשפטי לממשלה כדי שתואץ העברת המלצותיו לממשלה בעניין חקירת האסון במסגרת ועדת חקירה ממלכתית.

בא כוח ההורים, עורכי הדין שמואל צנג ועדנה פרידר, ביקשו מבית המשפט שיתן צו נגד חריש כדי שיבוא ויתנמק מדוע לא יעביר את המלצותיו לממשלה בהתאם להחלטה מ־22 במארס 1987.

עורכי הדין נפגשו עם חריש ב־3 בפברואר 1987 והוא הביע את דעתו נגד הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאחר שעיין בדו"ח ועדת לבנה ובדו"ח ועדת קמא שבדקו את האסון ולאחר ששמע תגובות על מסקנות אלה. חריש הודיע באותה ישיבה כי אם יועלה נושא המלצות ועדת קמא לדיון בממשלה, יטיל את כל כובד משקלו נגד הקמת ועדת חקירה ממלכתית, המיותרת לחלוטין, לדעתו. הנוסח המלא של ישיבה זו מצוי בפרוטוקול שנערך על ידי אנשי לשכתו של חריש, אך הם מסרבים להעבירו להורים ובאי כוחם.

ההורים טוענים עוד, כי לאחר ישיבת הממשלה ב־22 במארס 1987, שבה הוחלט להעביר את החומר אל היועץ המשפטי לממשלה, נשלח אליה מכתב אך הוא משהה את טיפולו בנושא זה, כחלק ממדיניות הממשלה להשהות כל טיפול בהמלצות ועדת קמא.

העותרים טוענים, כי הממשלה איננה מתכוונת לישם את דו"ח הוועדה מאחר שהיא המליצה כי ועדת החקירה שתוקם תבחן אחריות אישית או מיניסטריאלית של נושאי התפקידים השונים במשרדי הממשלה הנוגעים בדבר. העתירה הועברה לשופט והתשובה לגבי העתירה אמורה להינתן היום או מחר.

תקרית עם שני דרוזים בבניאס

מאת שמעון וייס סופר „דבר" בצפון

המשטרה חוקרת את נסיבות התקרית אתמול בשמורת הבניאס שבמהלכה ניסו שני דרוזים מבית ג'אן להיכנס בלי תשלום. המשטרה חושדת כי השניים היו שיכורים.

התקרית החלה כאשר סרבו לשלם את דמי הכניסה לחניון וגם סרבו לפנות את הכביש בכניסה אליו. פקח רשות שמורות הטבע דחף את רכבם ואז ניסה אחד מהם לפגוע במכונית של איש רשות השמורות.

המשטרה עצרה את השניים לחקירה. אחד מהם הועבר לטיפול רפואי במד"א קרית שמונה.

ארקיע מסרבת לבוא לדיון בסכסוך

מאת אריה אורד סופר „דבר"

סירובה של ארקיע לחתום על הסכם עבודה קיבוצי עם הדיילות יידון היום בוועדת העבודה של הכנסת. נציגי החברה הודיעו שלא יבואו לדיון.

יו"ר הוועדה, ח"כ אורה נמיר, שוחחה לקראת הדיון עם ראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ועם ועד הדיילות. כן תבקר ח"כ נמיר בארקיע בהזמנת המנכ"ל יוסי רוזן בעקבות דברים שאמרה ב„דבר", כי מערכת יחסי העבודה בחברה „מעוותות, אם לא מושחתות".

בדיון היום ישתתף מטעם ההסתדרות חיים רייזן, הנוהל את המו"מ עם ארקיע. רייזן ימסור על הנחיית מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לעמוד על חתימת הסכם קיבוצי גם עם הדיילות. ארקיע מסכימה לחתום רק עם הטייסים והדבר משתהה בשל סירובה לכלול בו גם את הדיילות.

● 20 מקרי חנק בקרב ילדים ותינוקות כתוצאה מבליעת גופים זרים אירעו בישראל בשנה האחרונה. מקרה אחד אף הסתיים במותה של ילדה בת שנתיים משכונת גילה בירושלים.

מזכירות התק"ם מעדיפה למקם את בית הערבה בהתחשב בתוכנית אלון

מאת סופר „דבר"

מזכירות התק"ם, שדנה לאחרונה בקביעת מקום הקבע לקיבוץ בית הערבה שבבקעת יריחו, החליטה להעדיף מקום מצפון לכביש ירושלים־גשר אלנבי, המשך מכאן עד לרבת עמון, על מקום הסמוך לכביש זה.

הצעה זו, מוסר בטאון התק"ם "קיבוץ" היוצא לאור היום, נפלה בהתחשב בתוכנית אלון שבה מדובר, כזכור, על פרוזדור ירדני שיחבר את ירדן עם ירושלים ויימשך לאורך הכביש בין הבירות של שתי המדינות.

משה שמיר, ראש המועצה האזורית תמר, העדיף אומנם את האלטרנטיבה הדרומית, בגלל שיקולים מוניציפאליים, בהיותה קרובה יותר לקיבוץ אחר של התק"ם, אלמוג, אולם לדעתו יש יתרון גם לנקודה הצפונית, משום שבאיזור זה עומד לקום קיבוץ שלישי של התק"ם, מול נבו.

בית הערבה התאזרח לפני עשרה חודשים, אבל בינתיים אין בו גרעין קבע ויושבים בו היום יוד־גימלים (בני קיבוצים שסיימו את לימודיהם ויוצאים לשנה אחת לקיבוץ צעיר, או להדרכה בתנועת נוער, לפני התגייסותם לצבא) ושלושה בוגרי צבא. השלושה עומדים בימים אלה לחזור לקיבוצי־האם שלהם ועדיין לא נמצא מי שיחליפם. גרעין של קבע יבוא לבית הערבה רק באפריל 1988, כאשר יסיים את שירותו בנח"ל.

„מחווה לפיליפ פטי", שש בובות ענק של הפסל הדני, הוצבו אתמול ביריד חוצות היוצר בירושלים לקראת פתיחתו ביום ג' 11.8.87 ל־10 ימים (צילום: יצחק הררי)

היולדת־הנרקומנית נושאת נוגדני איידס עוררה בהלה בביה"ח רמב"ם

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

הידיעה על אשפוזם בבית החולים רמב"ם בחיפה של יולדת צעירה, נרקומנית בת 25, שהתגלו בה נוגדני איידס ושל תינוקה, לאחר שהלידה התרחשה באסלת דירתה, עוררה אתמול בהלה בבית החולים.

ד"ר בן פורת, מנהלת המחלקה לוירולוגיה, הדריכה את הצוותים הרפואיים ברמב"ם כיצד לטפל ביולדת ובהפרשותיה ובתינוקת. נמסר כי הצוות הרפואי קבע לאחר בדיקות כי היולדת איננה חולה באיידס, אלא רק נושאת את נוגדני המחלה ועל כן איננה זקוקה לטיפול שונה מזה שניתן ליולדות אחרות.

התינוקת אושפזה בגלל משקל ירוד במחלקת הפגים והצוות הרפואי מקיים מעקב אחר התפתחותה. ד"ר צ־בן־ישי־סגן מנהל בית־החולים, וירולוג הנמנה עם הצוות הבכיר החוקר את מחלת האיידס, הסביר כי תינוקות נולדים עם נוגדנים של אמותיהם. במקרה של האם הנרקומנית, יהיה אפשר לקבוע אם התינוקת נושאת הנגיף רק בעוד שלושה עד שישה חודשים.

שלשום נלקחו דגימות דם גם משלושת אנשי הצוות של הניידת לטיפול נמרץ אשר הוזעקו לבית היולדת וטיפלו בה לאחר הלידה. הם יהיו במעקב של כמה חודשים, אם כי אין חשש להדבקתם במחלה. אתמול פנו כמה משכניה של היולדת אל בית החולים וביקשו לעבור בדיקת דם ולקבל הדרכה כיצד לנהוג.

כפי שפורסם אתמול ב„דבר", הובאו היולדת ותינוקה, שנולדה בחודש השמיני להריון בניידת של טיפול נמרץ אל בית החולים. המולדת, הגיעה למעשה, לבית החולים שעות אחדות לפני הלידה, אולם כאשר נאמר לה שתזדקק לניתוח קיסרי, חזרה לביתה. הלידה התרחשה זמן קצר לאחר מכן באסלה בבית השימוש.

השכנים הזעיקו את הניידת לטיפול נמרץ של מד"א והצוות, שכלל רופא, חובש ונהג, הגיע למקום תוך דקות ספורות, טיפל ביולדת ואחרי כן הגל בחילוצה של התינוקת מתוך האסלה. התינוקת היתה במצוקת נשימה ופעולת ההחייאה ארכה כ־20 דקות. לאחר שהתינוקת יצאה מכלל סכנה, הועברו כאמור האם ובתה לרמב"ם. האם אושפזה בחדר מבודד במחלקת הלידה והתינוקת אושפזה ביחידת הפגים.

האם אמורה להשתחרר מבית החולים בעוד שניים שלושה ימים.

„אלפי דולרים, לא 500 היו לגיתית איזרעלוב בבואה לידידיה בצרפת"

עדותם של בעל ואשתו מפאריס עשויה להיות תפנית במשפט

(ע).– עדויות העשויות להוות תפנית במשפטה של גיתית איזרעלוב מסרו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב שני עדים, בעל ואשה, שהגיעו במיוחד מצרפת. השניים, ידידיה של גיתית, שאצלם השאירה את בתה כשטסה לארץ, העידו כי מיד עם חזרתה, לאחר ששוחררה מהמעצר בצרפת, הגיעה לביתם עם סכום גדול של דולרים וחבשה לראשה פאה שחורה.

פייר זאווי ואגט ויצמן, שנישאו בינתיים, סיפרו בבית המשפט כי גיתית השאירה אצלם את בתה מאיה לפני שטסה לארץ באומרה להם שעליה לסדר כמה עניינים כספיים. היא לא אמרה כי בכוונתה לטוס לישראל. גיתית נעלמה ליותר מיממה וכשחזרה ב־26.1.86, נעצרה בשדה התעופה בפאריס. עם שחרורה חזרה לידידיה לקחת מהם את בתה.

זאווי העיד כי כשחזרה גיתית לביתו, היו ברשותה כמה אלפי דולרים, ולא 500 דולר כפי שרשמה המשטרה הצרפתית.

כזכור, העידה גיתית כי הגיעה לארץ למטרה אחת: להוציא סכום גדול של מטבע זר שהיה ברשותה ושהוחזקו אצל ידידיה ליד קולנוע „פאר" בתל־אביב (ושאת זהותם סרבה לחשוף בזמנו – פייר ואגט) ולא למטרה אחרת (רצח) שעליה מצביעה התביעה.

על סמך הצהרתה של משטרת צרפת כי ברשות גיתית היו רק 500 דולר, רצתה התביעה להוכיח לבית המשפט כי טענתה של הנאשמת בקשר להבאת המט"ח הרב על גופה היא טענה כוזבת ולמעשה הגיעה לארץ כדי לרצוח את בעלה.

שחורה או בלונדית

אגט ויצמן העידה לגבי צבע הפאה שחבשה גיתית עם בואה לצרפת. הנאשמת וכן מספר עדי תביעה שהיו בנתב"ג בעת צאתה, העידו שהיתה עם פאה שחורה. לעומת זאת העידו השוטרים הצרפתיים שעצרו אותה, כי היתה עם פאה בלונדית. על סמך זה טענה התביעה כי הנאשמת החליפה את פאתה בדרך מהארץ לצרפת כדי להטעות ולהקשות על חקירה בצרפת ולהסתיר את עובדת היותה בארץ. בכך ביקשה התביעה להוכיח את כוונותיה הפליליות.

ויצמן העידה כי כאשר שוחחה בטלפון בצרפת עם השוטר האחראי למעצרה של גיתית, הוא שאל אותה איך היא נראית. אגט השיבה שגיתית חובשת פאה בלונדית ועל כך ענה השוטר הצרפתי כי זה אינו מדוייק, משום שהיא חובשת פאה בצבע שחור ולא בלונדי.

בחקירה הנגדית ניסה התובע, עו"ד אברהם טל, לקעקע את עדותו של פייר זאווי על סכום הכסף. משעמד העד על דעתו, הסיח כלפיו עו"ד טל שכל סיפור הכסף הוא המצאה של עו"ד זיו שהנחה את זאווי להעיד כך שכן אחרת, טען התובע, מדוע לא מסר העד אותה גרסה גם בעת חקירתו במשטרה.

פעמיים ניסה ונכשל – נעצר בחשד ניסיון לשוד

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

שוטר מתנדב במשמר האזרחי בירושלים הביא ללכידת אדם שניסה לשדוד שני תיירים במרכז העיר.

שלשום בערב הוזעקה המשטרה לגן העצמאות בעקבות דיווח של תייר כי ניסו לשדוד אותו. הוא סיפר למתנדב של המשמר האזרחי, יעקב גיספן, כי צעיר ניגש אליו, הציג עצמו כשוטר, הראה לו אקדח שהסתיר מתחת לחולצתו ודרש ממנו את התיק. התייר התנגד והשודד נמלט. זמן מה לאחר מכן ניסה לשדוד בדרך דומה תייר אחר ושוב נכשל.

גספן משמש כסמנכ"ל בסוכנות היהודית ואתמול, ט' באב, היה בחופש ולכן התנדב למשמרת נוספת במסגרת יחידת הסיור של המשטרה. סמוך לשעה 11 לפני הצהריים הוא נסע בניידת עם סמ"ש יצחק בקאבו ולפתע הבחין באיזור גן העצמאות בצעיר שהתאים לתיאור שמסרו לו התיירים. הצעיר נעצר ועל גופו נתפס אקדח צעצוע. בחקירתו הודה בשני נסיונות השוד.

הסכם חמישה ימים בצים

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

בחברת צים נחתם הסכם על תנאי העבודה של עובדי החוף (פקידים) לפיו יועברו משרדי החברה לשבוע עבודה של חמישה ימים תוך הקפדה על מילוי מכסת שעות העבודה הרגילה בשבוע של שישה ימים. במחלקות שונות ימשיכו לעבוד שישה ימים אם יהיה צורך.

סעיפים אחרים של החוזה הם עדכון שכר העובדים מ־1 באפריל השנה, בגין שחיקה והתייעלות שחלה בשנים האחרונות וכינון ועדה פריטטית (מטעם ההנהלה ומועצת העובדים) מדי שישה חודשים, אשר תדון בזירוז קידומם של עובדים בעלי דרגות נמוכות מהדרגות הרלוונטיות לתפקידיהם.

אושרה הקמת מדרשה לקואופרציה

מאת סופר „דבר"

ההסתדרות אישרה השבוע הקמת מדרשה ללימודי קואופרציה דמוקרטיה תעשייתית בבית־ברל.

יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות, רעיה רסיג, מסרה בישיבת הוועדה המרכזית כי המוסד יכשיר כח אדם עבור מפעלים קואופרטיביים. כן, אמר, המוסד להקנות מיומנויות בניהול משקי, קואופרטיבי דמוקרטי.

בהקמת „המכון" שותפים חברת העובדים, מרכז הקואופרציה ומחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית.

מירוץ המכוניות באשקלון מחרתיים

מאת אריה אורד סופר „דבר"

מירוץ המכוניות הרביעי העונה ייערך מחרתיים ללא השתתפותו של אהוד לביא, מבכירי הנהגים הישראליים, שהורחק בשל הפרת משמעת.

המירוץ ייערך הפעם ללא קהל. בשל מיעוט הצופים הבאים למירוצי אמצע העונה, החליטו המארגנים לחסוך את ההוצאות הכרוכות בהעסקת עשרות הסדרנים.

ועדת המשמעת של המועדון המוטורי בראשותו של דני עידון החליטה על הרחקתו של לביא מהמירוץ הקרוב, על שגרם את ההתנגשות המשולשת, שבמהלכה נמנע מלנדס ומפקה ניגקוסקי להגיע לגמר במירוץ הקודם. הוועדה פסקה, כי לביא ישמש במירוץ הקרוב עוזר מזניק. בו בזמן ציינה לשבח את הרוח הספורטיבית שבה קיבלו לנדס וניגקוסקי את התקרית.

הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו עלו בגורל המספרים הבאים: 10 16 19 25 30 38 המספר הנוסף הוא 25.

בגלל המשך הסכסוך בין הנכים למשרד הביטחון החליטו הראשונים להחריף אמצעים. בין השאר גרמו הפרעות לתחבורה הציבורית, כפי שעושה נכה, אתמול, בתחנה המרכזית בתל אביב (צילום: ישראל סימיונסקי־יפפא)

בג"צ קבע: ראש עיריה הסמכות הבלעדית בנושאי החינוך

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

בפסק דין תקדימי קבע בג"צ כי כל הסמכויות בענייני מערכת החינוך בעירו לרבות בחטיבות העליונות כפופות לסמכות ראש העירייה.

הורי בית הספר התיכון הדתי אמי"ת ברחובות עתרו לבג"צ לאחר שהתנגדו להמלצות ועדת קוברסקי, שמונתה לבדוק את נושא יישום הרפורמה והחינוך העל־יסודי ברחובות, בעקבות מחלוקת בין הורים והעירייה ובין ראש העירייה והמועצה בנדון. הוועדה המליצה להעביר את בית הספר ממקומו הנוכחי למבנים של חטיבת הביניים „ביחד", ולהעביר את „ביחד" למבנה במסגרת הכללתו בקמפוס של בית הספר „דה שליט".

הורי התלמידים ב„אמי"ת" שהתנגדו לכך פנו כאמור לבג"צ. השופטים ברק, לוין וגולדברג קבעו, נוסף לכך שהסמכות בענייני החינוך בעירו היא בלעדית של ראש העירייה, כי לחברי מועצת העירייה אין סמכות להחליט בתחום זה.

ברחובות היה רוב במועצה בעד תוכנית הרפורמה ונגד התוכנית של ראש העירייה יחזקאל הרמלך. לגופו של ענין קבע הבג"צ כי טובת הכלל היא הקובעת ועל כן יש ליישם את המלצות הוועדה.

נבון פועל להכשרת מורים מקרב בני עיירות פיתוח

מאת יעל פישביין סופרת „דבר" לענייני חינוך

בגלל המחסור באנשי מקצוע במקצועות הטבע והמתמטיקה בעיירות פיתוח החליט שר החינוך להעניק ליוצאי צבא מעיירות [illegible] מענקים, פטורים משכר לימוד ומילגות כדי שיכשירו עצמם להוראת מקצועות אלה ויתחייבו לעבוד בתום לימודיהם בעיירות פיתוח.

המצוקה בבתי ספר בעיירות אלה גדולה עד כדי כך שבבתי ספר מסויימים אין מלמדים מתמטיקה ומדעי טבע לפי תוכנית הלימודים הקיימת.

על פי התוכנית המיוחדת ליוצאי עיירות פיתוח, יוכשרו המורים במשך ארבע שנים במכללת דוד ילין ירושלים לקראת תואר אקדמי בחינוך תוך התמחות במקצועות אלה. בשנת הלימודים הקרובה יתקבלו כ־30 סטודנטים למסלול מיוחד זה.

דובר משרד החינוך מסר כי היעד הבא לפיתוח מסלול לימודים נוסף למורים מעיירות פיתוח הוא במקצוע האנגלית שכן גם בו קיים מחסור במורים.

שני שודדים „עבדו" על תושב לוד – שדדו תעודת זהות וכסף

(ע). – תושב לוד נפל אתמול קרבן לשודדים שהזדהו כשוטרים. המקרה אירע בשעה 5.45 כאשר מרדכי מרציאנו בן (55) מלוד עצר את מכוניתו ברחוב יפתח וניגש לטלפון הציבורי הקרוב. לפני שהספיק לשלשל אסימון נעצרה מכונית טרנזיט מאחורי מכוניתו, וממנה יצאו שלושה גברים.

הם הזדהו לפניו כשוטרים וביקשו לערוך אצלו חיפוש בטענה כי הוא חשוד בסחר סמים. הם בדקו את מסמכיו ולקחו את ארנקו ובו 550 ש"ח ותעודת זהות.

לאחר מכן אמרו לו לגשת איתם לפתח של בית סמוך כדי להמשיך בחיפוש במקום „צנוע" יותר. שם ביקש ממנו אחד הגברים את תעודת הזהות שלו. „כבר נתתי לכם אותה", אמר מרציאנו. „השוטרים" הסכימו לגשת למכונית כדי לבדוק אם היא נמצאת שם וציוו עליו לא לזוז. כעבור כמה דקות, כשלא חזרו, הבין שנפל קורבן לתרמית, ניגש לתחנת המשטרה הקרובה ומסר על המקרה. הוקמו מחסומים והוחל בסריקות.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל
מדרשת דרום השרון לשילוב אזורי

לחברנו ד"ר אברהם צביון
רצות עובדי המחלקה לחינוך מבוגרים
במשרד החינוך והתרבות

ברכות כה לחי ויישר כוח!
במעבר ממחלקה לאגף

מהלך חשוב בדרך להגשמת חזונם של ברל כצנלסון ודוד בן גוריון
„השכלת מבוגרים לכל"

משה עמירב (מובי)
וצוות עובדי מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל

בננו
ידידיה (דידי) רבינוביץ
נספה בתאונת דרכים בנבר
ההלויה ביום שישי 7.8.87 בשעה 11.00 לפנה"צ.
רחל ושמוליק רבינוביץ
והמשפחה
ובית כפר גלעדי

אנו מודיעים בצער רב על
פטירת אשתי אמנו וסבתנו היקרה
יהודית כהנא
ההלויה תתקיים היום יום רביעי י' באב תשמ"ז 5.8.87 בבית העלמין בקבוץ חולדה בשעה 16.00
המתאבלים:
בעלה: משה כהנא
הילדים והנכדים

ליענקלה לושינסקי והמשפחה
אתכם באבלכם
על מות האם
חוה לושינסקי ז"ל
ההלויה התקיימה ביום ב' ח' באב תשמ"ז 3.8.87
בית רביבים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
בנימין מרגובסקי
ההלויה תתקיים היום, יום רביעי י' באב תשמ"ז 5.8.87
בשעה 14.15 בבית העלמין בחולון. נפגשים ע"י השער החדש.
אוטובוס ייצא מבית המנות, רחוב הבשן 3 ת"א בשעה 13.00.
המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירת חברנו
שמשון דורון ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
מחר, יום ה', י"א באב תשמ"ז, 6.8.87
בשעה 17.30 בבית העלמין בגעש.
המשפחה
וקיבוץ נען

יקירנו – חברנו
יעקב (יענקל'ה) נטל
איננו
ההלויה תתקיים היום יום רביעי י' באב תשמ"ז 5.8.87 בשעה 17.00
המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

לחברתנו טל ענת
איתך באבלך במות
אחיך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף שאול המלך
ההנהלה והעובדים

נהג!
משה את
המינמום
למען אלף
כעושים את
המקסימום.
מן תדאג למייל!

בשם ברית פקוח לקואופרציה
של הפועלים והפלחים הערבים בע"מ
הננו מברכים את חברי האגודות
השיתופיות המסונפות לברית
ואת אזרחי ישראל המוסלמים
והדרוזים לרגל חג הקורבן
עיד אל אדחא
צבי חייק — מנהל הברית
אנואר חג' — מזכירות הברית

של היום הוא חדש

דבר היום

אות אזעקה

הבוקר ייערכו בירושלים מפגן ועצרת, משתתפים להתיישבות על זרמיה וצורותיה, ולהסתדרות ולמועצות הפועלים, במגמה להמחיש את מצבה הקשה מנשוא של ההתיישבות ובמטרה להחיש את ההסדר שיאפשר לה ליהנות מפרי עמלה ותרומתה למשק המדינה.

האורח התמים שהתבשר במודעות על המפגן והעצרת, בוודאי תוהה. התרשמותו הברורה היתה שהבעיה הזאת נפתרה. בכל הנוגע לקיבוצים, הודיעו הממשלה וועדת הכספים על הסדר עוד לפני יותר משנה. בנוגע למושבים, נתקבלו הודעות מרגיעות מזה חודשים, וברכות על המוגמר מזה שבועות. מסתבר שכל זה היה כלא היה.

קשה להבין זאת. אחרי ככלות הכל, ההתיישבות החקלאית איננה עוד מפעל. היא תשתית לקיום המדינה, מהרבה בחינות. הנה אנחנו עדים לסחבת המסכנת אותה, כאשר גם הסדרים חלקיים מתבצעים במאוחר עד ששכרם יוצא בהפסדם.

הקיבוצים, למשל, הורידו השנה את רמת חייהם, וזאת בשנה שרמת החיים של כלל האוכלוסיה עלתה ניכרות. ולא עוד, אלא שהורדת רמת החיים באה במקביל להגברת הפריון, לייעול ולהגדלת התפוקה. הקיבוצים ביצעו את חלקם בהסדר, לא כן האוצר.

במקום לנצל את הפוטנציאל של הצמיחה בחקלאות ובתעשייה, כולל יצוא, על-ידי השקעות – שילמה ההתיישבות העובדת, קיבוצים ומושבים, מיליארד ושליש מיליארד ש"ח ריבית עודפת, דהיינו נוספת לריבית הרגילה. זוהי מדיניות כושלת של האחראים במשק, בראש וראשונה הממשלה ובעקבותיה ועדת הכספים.

אחרי הנהגת התכנית הכלכלית החדשה, כאשר הריבית לא הותאמה לשיעורי האינפלציה הנמוכים, הרי מי שהיה לו חוב – חובו הוכפל במשך שנה. ולהתיישבות היו חובות שהריבית עליהם אכלה את הגידול הריאלי בחקלאות, של שישה אחוזים, ואת הגידול של השיווק התעשייתי בשיעור כפול מזה.

המפגן והעצרת היום הם אות אזהרה ואות אזעקה. אם לא ישיגו את התוצאות המבוקשות, המוצדקות, יהיה זה עוול ויהיה זה סיכון, להתיישבות – אבל לא רק לה.

צורות שלטון

נתן רוטנשטרייך

ספק אם אלה שנועדו ליישם חוקים ופסיקות ראויים מוכנים לנהוג על-פי נורמות משפטיות, מוסמכים להיות מופקדים על תפקידים ממשלתיים, שעניין זה הוא ממהותם

ההבחנה בין צורות שלטון, דמוקרטיה ואריסטוקרטיה ובאמצע אוליגארכיה, מצויה במחשבה הקלאסית. יוספוס פלאביוס הוסיף על צורות אלה את התיאוקרטיה, כלומר אלוהים כמושל, וספק אם היטיב עם העניין. הוא עשה זאת בהקשר של סניגוריה, אך לעתים קורה שסניגוריה אינה נדרשת לעניין של ממש ואינה מעלה קווי דמות מהותיים.

א.

האם אפשר להציג זאת במפגיע כי אלוהים הוא מושל העולם – מושל על תבל ומלואה, לרבות בני-אדם – על רמה אחת עם צורות השלטון, שסימני ההיכר שלהם נקבעים על-פי המושלים ומספריהם בדמה האנושית והחברתית? את השלטון האנושי מכוננים בני האדם ואילו על-פי ההשקפה הדתית, את שלטונו של הקדוש-ברוך-הוא אין מכוננים, שהרי הוא מכונן את העולם, לרבות השלטון בו. המשמעות של צורות השלטון היא בגבולות אנוש ואילו המשמעות של שלטון הקדוש-ברוך-הוא היא קוסמית. צורות השלטון בנויות, בשיעור מסויים, על הסכמה בין בני-אדם ואילו המשמעות של שלטון אלוהים בעולם היא על רקע בריאת העולם ולא על רקע של הסכמה. אפשר שיוספוס התכוון למחלוקת שקדמה לכינון המלכות ולתפיסתו של הנביא שמואל. אולם כאשר קמה המלוכה, קם המוסד וכל הקשור בו, ויש הבדל מהותי בין מעמדו של אלוהים כלפי העולם והאדם לבין מעמדם של מוסדות. מוסדות, כאשר הם קמים, אינם נעשים פחות "עבים" אלא דווקא יותר. הפרשנות שמפרשים את החוק המוסדות הרבניים אינה בגדר תיאוקרטיה, גם כאשר הסמכות האחרונה נתפסת כתלויה במעמדו של הקדוש-ברוך-הוא.

ב.

כאשר דנים בעניין זה על רקע מציאות ימינו, אפשר לחזור ולומר כי גם כאשר בני-אדם מעגינים את סמכותם בחוק האלוהי, סמכותם התפעולית היא מוסדית. יש מדינות שיש להן צורת שלטון דמוקראטית, כמו אנגליה, אולם באותה עת עצמה עומד בראש המדינה ראש הכנסיה ואין תהומות נפערות בין זוויות ממשל אלה. לא כן הדבר במציאות שלנו: אצלנו אין מבדילים בסמכותו של הציבור להכריע בעניינים, גם אם מדובר בעניינים בעלי משמעות מסורתית או דתית.

די אם נצביע על כמה עובדות מהותיות: לגבי מערכת רעיונית וחוקית יש להבדיל בין עובדות לבין רעיונות מדריכים. אם בני-אדם דבקים ברעיון של כבוד המת, אין סימני-ההיכר של המוות נקבעים על-ידי הנורמה המדריכה. הקביעה בעניין זה היא עובדתית, גם אם במקורות הוצעו הצעות לגבי סימני-ההיכר העובדתיים. אולי ההבנה של העובדתיות השתנתה והנורמה חייבת לעצב את העובדות ואינה באה במקומן.

ג.

הרבנים אומרים בעניין כה בולט כמו הקביעה היכן מצויים בתי-עלמין שבהם צריכות חפירות ארכיאולוגיות להתחשב. הנורמה של ההתחשבות אינה קובעת את המקום שעליו חלה ההתחשבות ואף לא את סימני ההיכר שלה. העובדות הן עניין להבנה-שבראיה או להבנה-שבניתוח ואינן עניין לעקרונות ההתנהגות. כדי לדעת כיצד להתנהג צריך לדעת מה הן העובדות וההכרה בהן גם היא בגדר של עקרון. אם כך הדבר לגבי עובדות, קל וחומר שכך הדבר כאשר מדובר בסדרי חיים המותנים בתהליכים היסטוריים. בני-אדם שייכים לעם היהודי, או מבקשים להשתייך אליו על-פי הבנתם. בני-אדם דבקים באמונותיהם ובדעותיהם על-פי הבנתם וזה אחד החידושים, לטוב או למוטב, שחלו במשך הדורות. בני-אדם מנסים להשפיע על אמונות ודעות אלה על-פי הבנתם או השקפתם, אולם הבא להעמיד תחבולות וטכסיסים במקום השפעות-מחשבה, מנמיך את שיעור-הקומה לא רק של דעות הזולת אלא גם של דעת עצמו. במקום בירורי השקפה באות תחבולות. ספק אם אלה שנועדו ליישם חוקים ופסיקות, ואינם מוכנים לנהוג על-פי נורמות משפטיות, מוסמכים להיות מופקדים על תפקידים ממשלתיים שעניין זה הוא ממהותם.

בספר שיצא לאור באחרונה, מאת הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק, "ימי זכרון" (בתרגומו של משה קרונה, הוצאת המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה שליד ההסתדרות הציונית העולמית, ירושלים, תשמ"ו), נאמר: "בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ – רק את ההתחלה עשה הקב"ה ואילו הגמר הוא תפקידו של האדם" (עמ' 88).

תפקיד אינו עניין לתחבולות ולמשחקים פארלמנטריים כביכול.

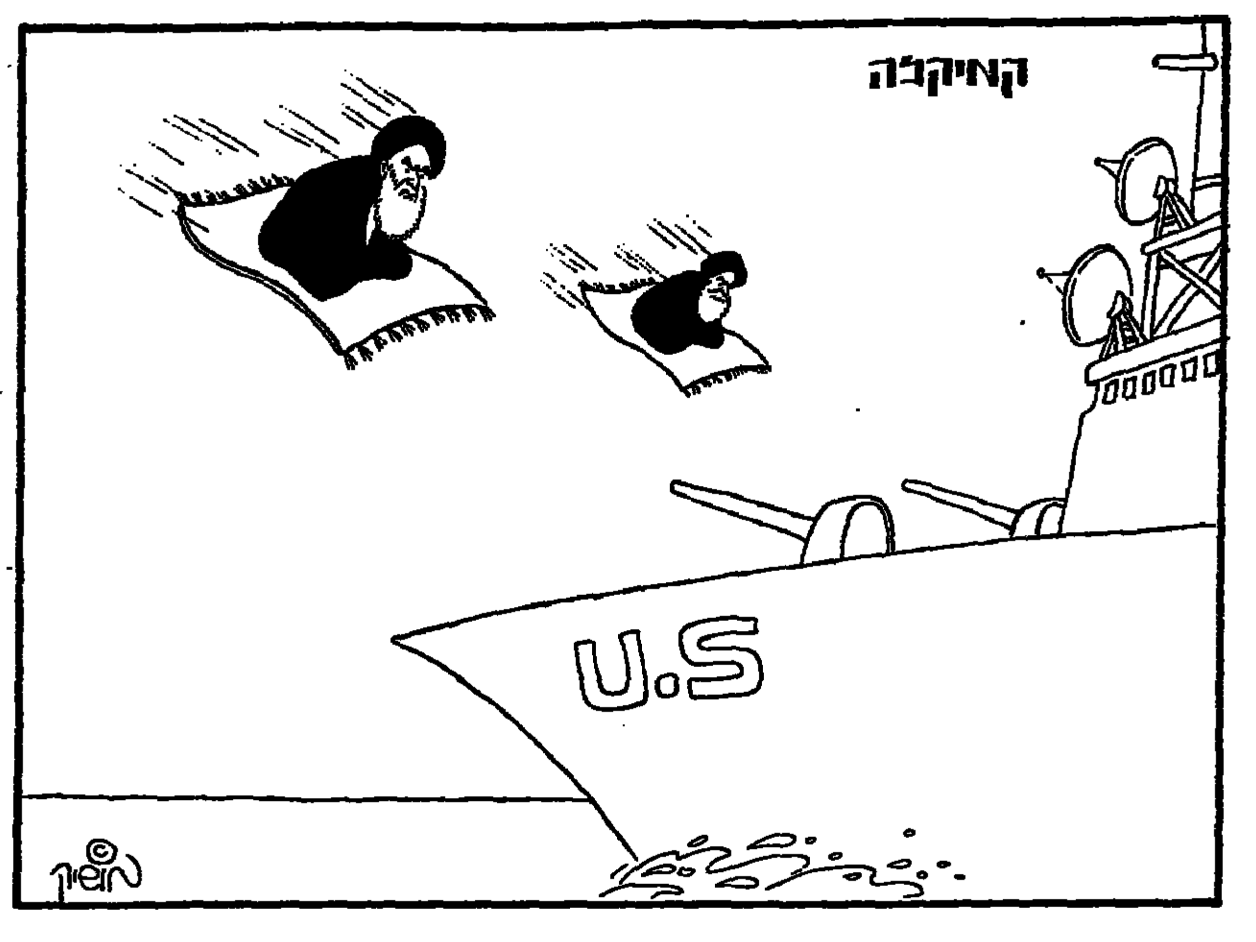

הוסר המעטה השחור מהדולר

מאת דרור שרביט

הדולר השחור הצטרף בשבוע החולף באופן רשמי לסטאטיסטיקה במטבע-חוץ של מדינת ישראל. סגן שר האוצר עדי אמוראי ניפק את ההסבר הממלכתי להפרש בין צריכת המט"ח של היוצאים לחו"ל לבין רכישות המט"ח הרשמי בתופעה הידועה לכל: מימון ההפרש ממקורות הדולר השחור. מה שנותר עוד לעשות כדי להקנות לדולר השחור מעמד ממלכתי מוכר, הוא אולי לקרוא על שמו איזה ישוב אחד או שניים. רחובות על שמו כבר קיימים בכל הערים הגדולות.

אף שהדולר השחור מספק הסברים לכל השאריות הבלתי מפוענחות של הפעילות הריאלית במטבע-חוץ של המשק וכבר צירפו אותו כהילך מוכר לסיפוק צרכי המט"ח של היוצאים לחו"ל – מעט מאד ידוע במימסד הכלכלי על הכוחות הפועלים בשוק זה, היקפי המסחר בו והגורמים הקובעים את מחירו העמוק. תמור מכך, הידע המצומצם הוא רחב בהשוואה למודעות – כמעט ההתעלמות – של המימסד מההשפעות של שוק זה על תחומים רבים בחיי הכלכלה.

ייאמר מיד: מאז ומתמיד, גם לממשלות שקצבו ליוצאים לחו"ל רק 300 דולר, היה אינטרס לשמור על שערים נמוכים בשוק השחור למטבע-חוץ. אף שלא ניתן לכך מעולם אישור מוסמך כל שהוא, ידוע שבתקופות שונות הזרימה הממשלה עצמה מטבע-חוץ לשוק השחור, כדי לשמור על מחירי מט"ח נמוכים. אז כהיום, משמש השוק מדד לציפיות הציבור באשר להתפתחות בשערים הרשמיים של מטבע החוץ כתוצאה מאינפלציה ומשינויים בגודל רזרבות המט"ח. קיום מחירים נמוכים ומניעת תנודות בשוק השחור הם, לכן, אמצעי הגנה על רזרבות המט"ח הגלויות של המדינה.

אבל, אף כי אין מכשיר היכול לקבוע בדיוק רב יותר מהשוק השחור את מחירו האמיתי של מוצר – כל מוצר – הנמצא בפיקוח, ספק אם מחירי הדולר השחור משקפים נכונה את מחירי המט"ח הריאליים במשק – אלו שהיו צריכים להתקיים, לו באמת היה שוק המט"ח נפתח למסחר חופשי ומפגיש את כל העוסקים ביבוא וביצוא ומאפשר גם לאינפלציה הצבורה מאז יולי 85 וזו הצפויה בעתיד להתבטא במחירי המט"ח.

מסחר חופשי במט"ח – רק ליוצאים לחו"ל ולכלכלה השחורה; עוד יקראו ישוב על שמו של הדולר השחור

למעשה, הגשימה הממשלה קטע אחד מן ההצעה שקראה לבטל את הפיקוח על מטבע-החוץ במשק ולאפשר בו מסחר חופשי בין מציעי מטבע-חוץ, יצואנים ומקבלי העברות חד-צדדיות מחו"ל, לבין צרכני המט"ח כמו יבואנים ויוצאים לחו"ל. על פי אותה הצעה היה נחסך התיווך הממשלתי בין היצע המט"ח לביקוש לו, היו נמנעות הסעיות בקביעת מחירי המט"ח. היצואנים היו מקבלים את התמורה המלאה שיכול השוק להעניק להם וגם היבוא היה משלם מחיר מלא ללא כל סובסידיה גלויה או סמויה במחירי המט"ח.

אבל כיוון שהקטע החופשי שנפתח – עדיין לא באופן חוקי, אך עם תווית ממלכתית ברורה – משקף רק באופן חלקי את הכוחות הפועלים במאזן התשלומים של ישראל, והעובדה כי הוא פועל ללא כל אותן מגבלות חוקיות ופיקוחיות הקיימים בשוקי המטבע הרשמיים, אין זה פלא שהמחירים המתקיימים בו נמוכים מאלו שהיו צפויים למטבע-חוץ בתנאים של מסחר חופשי כולל. גורם הסיכון שאמור היה להשתקף במחירי המט"ח בשוק השחור ולגרום להעלאת מחירו, כבר כמעט שאינו קיים. העוסקים בשוק זה יודעים כי הם חוליה חשובה בהגנה על הרזרבות הגלויות במטבע-חוץ של המדינה ובריסון תביעות יצואנים לייקר את מטבע החוץ. כיוון שהשוק השחור למטבע חוץ גם נמהל בתוך זרמי הכלכלה השחורה – שאינה חייבת במסים שכידוע שיעורם מחצית מהתל"ג במשק – אין פלא שמחירי הדולר השחור נמוכים כל-כך.

אין ראיה טובה יותר להקבלתו של השוק השחור למטבע-חוץ לכלכלה השחורה, מהעובדה שגם כאשר זרמו לשוק השקלים מאז ינואר האחרון 900 מיליון דולר ממקורות מט"ח גלויים ומפוקחים, כדי להנות מקוניונקטורת הריבית, היתה ההמרה בבנקים ממקורות השוק השחור במטבע חוץ בקילוחים רקים: עשרות מיליוני דולר בלבד ממאגר המוערך במיליארדים אחדים. והסבר לכך: החשש מחשיפת מקורות השוק והפעילים בו לחשבונות בנקאים בני-פיקוח.

כאשר בפועל מתירה מדיניות הממשלה ובנק ישראל מסחר חופשי במטבע-חוץ למימון קטע אחד בלבד של הפעילות במאזן התשלומים, לא ברור מדוע מועדפים דווקא אלה היוצאים לחו"ל למשל, על-פני יבואני ציוד להשקעות. מדוע לא להתיר גם להם לרכוש מט"ח בשוק החופשי. מבחינת חשבון המט"ח של ישראל עדיף אפילו לאפשר ליבואני מוצרי צריכה לרכוש מט"ח בשוק החופשי, על-פני הותרת רסן פיקוח המט"ח על היוצאים לחו"ל, שכן ביבוא המאורגן נחסך למשק המומר-המט"חי של פער התיווך בחו"ל.

התפקיד החשוב שממלא השוק השחור בעיני האוצר ובנק ישראל בסימול ה"יציבות" במשק – גם אם זו לעיתים מלאכותית – מכתיב הימנעות מכל הפרעה לפעילותו עד כדי הכרה ממלכתית בקיומו. מדיניות כזאת מתעלמת מההשלכות שיש לכך על הכלכלה השחורה והעבריינות החוסה במרחבי שוק זה ומחמיצה את האפשרויות לכוון את מקורותיו ליעדים חיוניים יותר למשק, במסגרת מסחר חופשי חוקי במטבע-חוץ.

של מי המנדט הזה לעזאזל

מאת זאב טריינין

הקמת המרכז הליבראלי, לקראת אפשרות של בחירות מוקדמות, שהביאה לפרישתו של ח"כ וירשובסקי מ"שינוי" בדרך לסיעת ר"צ, העלתה פעם נוספת לדיון ציבורי את זכותו של חבר הכנסת לעשות בכסאו כטוב בעיניו.

בעתירת יהושע שטיין, מי שהיה ראש עיריית רמלה והודח על-פי החלטת רוב, שנמנו עמו חברים מסיעתו שהחליפו נאמנותם, אמר השופט ברנזון, כי "... חבר מועצה אינו קשור בטבורו למפלגתו או לסיעתו. כנבחר הציבור המקומי הרשות נתונה לו, בכל עניין העולה במועצת העירייה, להכריע את דעתו כרצונו, ואף לשנות את הלויאליות הסיעתית שלו" (בג"צ 85/71).

דברים דומים אמר השופט ויתקון באותו בג"צ: "סבורני כי אף מבחינת מדיניות המשפט אין להצר לחברי המועצה את חופש השתייכותם הסיעתית, וזאת לא כיוון שאני מחייב תופעה זאת, שזכתה לביקורת קשה מחוגים מדיניים, אלא מכיוון שאין לה רפואה שאינה גרועה מהמכה עצמה: בידי מרכזי המפלגות הכוח לבחור במועמדים, אך לא לשלוט בהם בזמן כהונתם".

זכותם של נבחרי הציבור ברשויות המקומיות לעבור ממפלגה למפלגה או מסיעה לסיעה, כפי שעלה מהבג"צ, מעוגנת בסעיפים שונים של החוק. כך גם אותם סעיפים בחוק יסוד הכנסת, הקובעים באיזה אופן חדל חבר הכנסת להמשיך ולכהן כחבר הכנסת: התפטרות, פקיעת הכהונה או התמנות לתפקיד שנושאו מנוע מלהיות מועמד לכנסת. כאלה הם הרבנים הראשיים, שופט ודיין, מבקר המדינה והרמטכ"ל. כאלה הם גם פקידי מדינה בכירים וקציני צבא. גם הכנסת עצמה רשאית "להעביר חבר הכנסת מכהונתו, אם קבעה כי אין הוא ראוי לכהונתו מחמת שהורשע בפסק-דין סופי בעבירה פלילית והוטל עליו עונש מאסר בפועל של שנה אחת או יותר".

אלה המקרים שבהם מתפנה מקומו של חבר הכנסת בכנסת. מכאן, שמקומו לא יתפנה בדרך אחרת, כגון אם עזב את מפלגתו/סיעתו ועבר למפלגה/סיעה אחרת, או שהקים לעצמו סיעה משלו. אף-על-פי שמסעיפים אלה בחוק נראה בבירור שהמחוקק הישראלי רואה את המאנדט של מי שנבחר לכנסת כמאנדט אישי, אין המעבר של חבר הכנסת לסיעה החדשה מעבר מושלם. לפי סעיף 43 לחוק יסוד הכנסת, כאשר מתפנה מקומו של חבר הכנסת בא במקומו, לפי הסדר, המועמד הראשון מרשימת המועמדים שאותו חבר כנסת היה כלול בה. כך, למשל, אם יצטרף חבר כנסת מסיעת "שינוי" לליכוד ומסיבה כלשהי יתפנה מקומו בכנסת הנוכחית, יבוא במקומו, לפי הסדר, הבא בתור בסיעת "שינוי", ולא הבא בתור בסיעת הליכוד. הוראה זו בחוק יכולה לשים לאל את המאניפולציות למיניהן, שעומדות בסופו של דבר על קוצו של חבר כנסת יחיד. אם מתפנה מקומו ובא במקומו חבר אחר מסיעתו הקודמת, מתמוטט כל בניין הקלפים של הקדמת הבחירות. אמנם אפשרות כזו נדירה היא, אך מחשבי קיצה של הכנסת שיתעלמו מאפשרות זו עלולים לעמוד לפני שוקת שבורה.

ייתכן שהפתרון ל"שוטטות" ח"כים טמון במעבר לשיטת הבחירות הרוביות, אשר אם תונהג, תעניק לנבחר מטען משל עצמו, גם אם הופיע לבחירות בשם מפלגה מושרשת באוכלוסיה

יש מקום לדעה הגורסת, כי מי שנבחר ברשימה, לא נבחר בזכות עצמו אלא בזכות הרשימה שהוא נמנה עמה. במיוחד אמורים הדברים במפלגות הגדולות – מי בציבור מכיר, פרט לעוסקים בכך יום יום, את כל 120 חברי הכנסת? מכירים, בדרך כלל, מספר זעום של ראשי המפלגות. מה איפוא זכותם של כל חברי הכנסת, האנונימיים לגבי הציבור, להתנהג כאילו המאנדט שזכו בו הוא מאנדטם האישי? מי שרוצה במאנדט אישי, שייבחר ויתמודד בבחירות במסגרת אישית. קשה לראות את הפורשים מצליחים במלאכתם: כיוון שגם הם עצמם וודאי מבינים שלא יצליחו, הם מבקשים להבטיח לעצמם כסא בכנסת שתתחדש, בחיקה של מפלגה-קנגורו, שתשא אותם אל החוף הבטוח. מבחינה זו, כל עוד נהוגה בישראל שיטת הבחירות היחסיות יש הצדקה להוראת סעיף 43 לחוק, המחייב החזרת המאנדט לסיעה שממנה פרש חבר הכנסת, אם מסיבה כלשהי התפנה מקומו בכנסת. עם זאת, עדיין אין מענה בחוק לעצם הפרישה, אפילו מסיבות פסולות.

מענה חלקי לשיטת המאנדט האישי יש בחוקת הבחירות היחסיות של ההסתדרות. השיטה המקובלת בחוקת הבחירות היחסיות מושתתת על העקרון, שהמאנדט של הנבחר למוסדות ההסתדרות, כגון הוועד-הפועל של ההסתדרות, אינו מאנדט אישי אלא מאנדט סיעתי. אם נבחר ברשימה מסוימת פרש מהסיעה או הוצא ממנה, עובר המאנדט שלו לבא בתור ברשימת הסיעה שממנה פרש. שיטה זו רצויה, כמובן, למפלגות שברשימתן נבחרו אותם מועמדים.

ייתכן שהפתרון טמון במעבר לשיטת הבחירות הרוביות, שיטה שווריאציה שלה מונחת על שולחן הכנסת. בשיטה זו, הנהוגה באנגליה (וכיום יש רבים באנגליה השוללים אותה ודוגלים במעבר לשיטת הבחירות היחסיות, כמו זו הנהוגה בישראל), מחולקת המדינה לאזורי בחירה, שבכל אחד מהם נבחר מועמד אחד לפארלמנט. אם תונהג שיטה זו בישראל, יהיה למועמד שייבחר באיזור מטען משל עצמו, גם אם יופיע בשם מפלגה מושרשת באוכלוסיה. מטען זה יאפשר לו ליהנות מיותר עצמאות בבואו לקבוע עמדות בכנסת ואף יכשיר אותו למעבר מסיעה לסיעה.

סדר הודי בג'פנה

מאת שלמה שפיר

אם יעמוד במבחן ההסכם בין הרוב הסינהאלזי למיעוט הטאמילי בסרי לאנקה, הוא ייזקף לזכות מחוללו ראש ממשלת הודו, אשר לא יהסס לגבות את המחיר: שיבת ציילון לחיק ה"בלתי מזדהות" והתרחקות מגורמים לא אהודים על הודו, בכללם ישראל

על-פי ההסכם החדש בין נשיא סרי לאנקה וראש ממשלת הודו יזכו הטאמילים לאוטונומיה טריטוריאלית בצפון ובמזרח: הצפון, שבו הטמילים הם רוב גדול, יאוחד עם המזרח, שם קיימת גם אוכלוסיה גדולה של סינהאלים ומוסלמים. כמה אלפי חיילים הודים כבר נחתו בג'פנה שבצפון, כדי לסייע בשמירת השלום ובפירוק נשקם של לוחמי הגרילה הקיצוניים, "הנמרים": מנהיג "הנמרים" הוא המועמד העיקרי לראשות השלטון העצמי בחבל הצפוני-מזרחי האוטונומי.

לטאמילים אף הובטח קידום ושוויון בממשל המרכזי בקולומבו, לרבות שוויון-זכויות בתחום החינוך, השפה והתעסוקה. כן יוחזר שובם של הפליטים מדרום-הודו (אין מדובר בממדי שיבה הדומים לממדי תביעות השיבה של הפלשתינאים אלא במספרים צנועים הרבה יותר). בשבועות הקרובים יתברר באיזו מידה מוכנים "הנמרים" לממש את תנאי ההסכם ואם אמנם יסתפקו באוטונומיה חלקית במקום בריבונות ממש (המונחים נשמעים מוכרים גם לאוזן הישראלית...)

לג'יאווארדנה עדיין צפויה התנגדות במחנה תומכיו הפוליטיים, שלא לדבר על האופוזיציה הבודהיסטית הלאומנית השמאלית, בראשות יריבתו באנדרנייקה. מכשול רציני מאד הוא גם הסעיף בדבר משאל-עם בחבל המזרחי על קביעת הקשר עם הצפון הטאמילי בעוד שנה. אפשר שזו כרגע פצצת-הזמן המסוכנת ביותר. הידרדרות המצב הכלכלי במדינה, שבעבר נמנתה עם המתוקנות יחסית באסיה, היתה בוודאי אחת הסיבות העיקריות לוויתורו של הנשיא הישיש, אך אין הלאומנות מתחשבת תמיד בשיקולים כלכליים רציונאליים.

אם יעמוד ההסכם במבחן, יהיה זה הישג חשוב לראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי, שנתקל באחרונה בקשיים רבים מבית ויוקרתו נפגעה. המחיר שייגבה מסרי לאנקה תמורת סיום ההתמרדות הטאמילית, פירוק נשקם של "הנמרים" ושילובם בתהליך הפוליטי, לרבות שיתוף יחידות הודיות בשמירה על השלום, לא יהיה, כנראה, מבוטל. היא תצטרך לנטות את הגישושים לעבר המערב ולחזור למדיניות ההולמת את "גוש הבלתי-מזדהות", שהודו היא אחת ממנהיגותיו. פירושו של דבר ויתור על משדר "קול אמריקה", סתימת הגולל על האופציה להעביר את הבסיס הימי הבריטי לשעבר בנמל טרנקומאלי לרשות מעצמת המערב וכן התרחקות מרבית ממדינות שהודו רואה בהן גורמים עוינים, כגון פאקיסטן, סין וגם ישראל, שעתיד נציגותה בקולומבו הוא כיום מעורפל. הסיסמה שהחלה לקנות לה שביתה היא "פינלנדיזציה" של מדינה זו, כדוגמת התחשבות הלסינקי בקרמל מאז תום מלחמת-העולם השניה, אך סרי לאנקה תצטרך לעבור דרך ארוכה עד שתגיע למשטר פנימי תקין כשל פינלנד ולמערכת יחסי חוץ כדוגמת זו שלה.

הפעם מדובר בתהליך שלום לא במזרח התיכון – כאן זה עדיין מוקפא – אלא באיזור רחוק יותר: בנסיון לשים קץ לסכסוך הבין-עדתי החריף בין הסינהאלים, שהם כ־75 אחוז מתוך 16 מיליון התושבים במדינת סרי לאנקה, לבין המיעוט הטאמילי הגדול (כ־16־17 אחוזים). לצד הרוב הסינהאלזי ניצב הצבא, ואילו המיעוט נתמך בידי הודו.

בלחימה, שהתנהלה שם במשך ארבע שנים בין הצבא ובין לוחמי הגרילה השונים ("מחבלים", בלשון הממשלה החוקית בקולומבו) קיפחו את חייהם לפחות 6,000 איש; 15,000 פליטים טאמילים נמלטו לדרום הודו, המאוכלס ב־50 מיליון תושבים ממוצא טאמילי, מחנות גרילה הוקמו בחסות ההודים, והתיירות הצטמצמה בגלל חוסר הבטחון. גם שם פעלה ועדיין פועלת מעצמת-על אזורית, הודו, שראש ממשלתה ראג'יב גנדי חתם בשבוע שעבר על הסכם לסיום הסכסוך עם נשיא סרי לאנקה הישיש, ג'יאווארדנה, המחזיק בשלטון ארצו מאז גבר על יריביו בבחירות לפני כעשור.

ההיסטוריה של שני העמים המעורבים בסכסוך שונה, כמובן, מתולדות הסכסוך הישראלי-ערבי. הסינהאלים, שרובם המכריע כיום בודהיסטים, באו לאי – המופרד מתת-היבשת ההודי ברצועת ים צרה ורדודה – בסוף המאה השישית לפני הספירה. בתקופה מאוחרת יותר באו מדרום הודו הטאמילים ההינדואיסטים, שייסדו ממלכה משלהם בצפון ציילון. כאשר הגיעו לארץ זו הכובשים הפורטוגליים בתחילת המאה ה־16, מצאו כמה ממלכות נפרדות של הסינהאלים וממלכה של הטאמילים. בהדרגה, תוך חילופי השליטים הקולוניאליים – פורטוגלים, הולנדים ובריטים – נעלמו ונטמעו כל הממלכות העצמאיות לשעבר, אבל האוכלוסים נשארו. אחרי שניתנה עצמאות למדינה-האי ב־1948 השתדל הרוב הסינהאלזי לקדם את עצמו בתחומים שהבריטים קיפחוהו בהם לטובת הטאמילים, אך בהדרגה התרופף הדו-קיום השביר. הטאמילים המתונים החלו להחרים את הזירה הפוליטית והקיצונים שבהם פנו למאבק מזוין למען שלטון עצמי.

בשולי דברים/ מאיר בראלי

לחלץ מהשגיאות

דחיית הטיפול הפארלמנטרי בהקדמת הבחירות מקרבת אותנו לביטולו של הרעיון הזה מכל וכל, מפני שמועד הבחירות הקבועות בחוק מתקרב ממילא. מי שהתנגד לכל היוזמה הזאת לא יצטער על הדחיה המובילה לביטול. התנגדות אין פירושה כלל וכלל שביעות-רצון מהמצב הקיים. ההתנגדות מקורה בספקנות גדולה, אם בחירות בטרם-עת יתקנו את המצב הפרלמנטרי, אולי עוד ירעו אותו.

החשש הוא שבחירות חדשות ביוזמת "עבודה" לא ישנו את המצב (ודאי לא לטובת עבודה) בין הגושים, והשינוי יהיה גידול המפלגות הגדולות בשני הגושים על חשבון הגורם המרכזי. מבחינה מבנית זה לא לטובת הדמוקרטיה הישראלית, מעבר לבעיות של אידיאולוגיה ומצעים מדיניים, והרי המפלגות הקטנות קיצוניות יותר מהגדולות, ומתרחקות יותר מאמצע הדרך, המאפשרת מדיניות מוסכמת פחות או יותר.

מפלגת העבודה שגתה פעמיים: היא עלתה על דרך מדינית, שכדי להצליח בה הכרח היה להבטיח שממשלת ישראל תסכים לה, ואחר-כך נכשלה ביוזמתה להקדמת הבחירות. היא עזרה, קצת, לסחטנים קטנים לסחוט את הליכוד בנושאים שהיא מעדיפה בהם את עמדות הליכוד על אלה של שותפיו הקטנים. היא החלה לטפל בהקדמת הבחירות בלי שהיה לכך סיכוי סביר ובלי שהיה סיכוי סביר שתוצאותיהן יאפשרו לה מה שהמצב הקיים אינו מאפשר. זאת בלי קשר "לעצם העניין" – האם ועידה בין-לאומית היא דבר טוב או רע (ודאי שאסור היה להפוך אותה לדגל מפלגתי).

התפקיד הדחוף המוטל על ראשי "עבודה" הוא לחלץ אותה משתי השגיאות.

פרס ועוזריו

אין אני אוהב שמאשימים את העוזרים באשמות שבעל הבית אשם בהן. אף-על-פי-כן נדמה לי שמוקד בעיותיו של שמעון פרס הוא באנשים שהוא עובד איתם, נבחרים ופקידים. רובם אינם אומרים לו את דעתם, או ביתר דיוק: רובם מדברים בלשון שונה בנוכחותו ובהעדרו, וההבדלים ניכרים. אשמתו של שמעון פרס היתה שאין הוא מבין, כנראה, שהללו דואגים קודם-כל לקידומם האישי, עד כדי כך שלא נשאר מקום לדאגות האמיתיות של האומה ושל תנועת העבודה.

שמעון פרס היה עד קרוב, לא כל-כך אוהד, לדברים דומים (בנושאים בעלי אופי שונה) שקרו ליצחק רבין בסוף כהונתו כראש ממשלה.

"לי זה לא יקרה" – שגיאה רגילה כל-כך, ממש בנאלית.

לעבור להתקפה

על הדתיים החרדים להבין שהדבר "לא ילך". בשום דלת אחורית הם לא יכניסו את בידויים של הרפורמים והקונסרבטיבים (ויש להדגיש, כי יחסם של האורתודוקסים שווה לשני הזרמים הגדולים מהם בחו"ל וקטנים מהם רק כאן בישראל). מפלגת העבודה לא תסכים, היא לא יכולה להסכים, והליכוד לא יוכל לעשות זאת. גם בתוכו יש מתנגדים קנאים לחקיקה מפלה, אנטי-דמוקראטית, המפלגת את העם היהודי.

העניין הוא שלא די בהדיפת התקפתם של קנאי הדת. נחוצה התקפה של החופשיים על המצב הקיים – לא יתכן שכהן לא יוכל לשאת גרושה, מפני שאבותיו מלפני 1917 שנה הקריבו קרבנות בבית-המקדש. גם אם יבוא המשיח ודאי לא יקריבו קרבנות ולא יוזו דם ולא יעשו כל מיני דברים שהצדקתם היחידה שהם נעשו לפני אלפי שנים, כשעמים אחרים היו מקריבים בני-אדם לאליליהם. לא יתכן שקראי או קראית לא יוכלו להנשא ליהודי "רגיל". בעיות ממזרים וכל פסולי החיתון מקומם לא יכירם בחברת אדם נאורה. כל המאבקים הצודקים הללו נפסקו בגלל ההתגוננות מפני תוקפנות החרדים.

מוכרחים לעבור להתקפה.

הקול היהודי החופשי

אין מסגרת ציבורית לקול היהודי החופשי. זה הבוחל בכפיה הדתית ובמה שהיא מעוללת לבני-אדם. היה סיכוי ששולמית אלוני ומפלגתה ירכזו סביבם מאבק זה, וגם מי שלא אוהד את המפלגה הזאת יכול היה לברך על כך. המנהיגה של ר"צ ומפלגתה נרתמו לעגלה מדינית, שביטלה לחלוטין אפשרות של תמיכה בהם מצד כל מי שמתנגד לאווירה העכורה באליטות הישראליות, שסיסמתה היא "כל המיצר לישראל נעשה ראש". כל מתנגדי הנסיגה לקו הירוק, על גוניהם – על אחת כמה וכמה. הסולדים מכפיה דתית אינם מצויים רק במחנה של אלה המקבלים את ההשקפות המדיניות הקיצוניות (קיצוניות בוותרנות לערבים) של אלוני-שריד. הציבור החפשי הסולד מכפיה נשאר ללא מסגרת מיוחדת שתקלוט את קולותיו בבחירות. עליו לחפש דרך יעילה אחרת שתביא לידי ביטוי את סלידתו מתוקפנותם של החרדים.

אולי הדרך המתאימה היא להקים עמותה שתעזור לבני-אדם להשתחרר מהסגירות הרוחנית שחינוכם הדתי כפה עליהם, ותטפל ב"החזרה בשאלה", לעומת המיסיון המחזיר בתשובה.

אני יודע שרבים מהחופשיים, אולי הרוב, אומרים: מה איכפת לי אם מישהו רוצה לומר כל בוקר "ברוך שלא עשני אשה". שיגיד, העיקר שיניח לי לנפשי ולא יפריע לי לנהל אורח-חיים חפשי. זה לא נכון. רבים מבני עמנו סגרו מוחם בפני מחשבה אנושית חפשית, וזה רע מאד לחברתנו הלאומית ולהתפתחותה. הזכות "להחזיר בשאלה" אינה נופלת מהזכות "להחזיר בתשובה". החובה האנושית, המוסרית, הלאומית לעשות זאת אינה נופלת מהחובה של קנאי הדת "להחזיר בתשובה".

مكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

היכן חוש הפרופורציה

איבדנו כל חוש של פרופורציה. תגובות מערכתיות של התקשורת האלקטרונית והעיתונות הכתובה עוסקות בדברים חשובים כמו גבולות חופש הביטוי. במקרה השחקנית עופרה וויינגרטן כמו במקרהו של רחבעם זאבי (גנדי), האלוף במילואים. כל צדיקי ה„טובלנות" הלוחמים בגבורה על חופש הפרט וזכותו להתבטא – שוכחים את עקרונותיהם כשחופש הביטוי נותן ביטוי לדעות המנוגדות לשלהם.

לא מצאתי התייחסויות, דירבון השלטונות לפעול במהירות ובייעילות ותביעה להעניש את האחראים, בעקבות ידיעה „קטנה" ולכאורה „בלתי משמעותית" מלפני שלושה שבועות: „מאות דרכונים ישראלים ותעודות זהות ישראליות נגנבו ממשרד הפנים בבאר שבע".

וזה הכלו בתקופה שבה דרכון או תעודת זהות ישראלית נמכרים במחיר מלא בשוק השחור של ארגוני חבלה, מבריחים ופושעים „שלנו" ושל „אחרים"? בשעה שכל דרכון או תעודת זהות כזאת יכולים לשרת אירוע חבלני קטלני? פיגוע המוני או מה שקרוי בעדינות „פיגוע מיקוח"? לינץ' – מוצדק או אחר – יש להקדים ולעשות לאחראים על הגנבה נפשעת כזאת במשרד הפנים. אולי יתפנה המנכ"ל הנמרץ והחולקלק של משרד זה לעסוק בדברים החשובים באמת ולא בהתפלפלויות תלמודיות היפות לעצמן ולשעתן – שעות שבין אדם ואלוהיו, שעות של פנאי?? אולי יתברר, שגם הפקיד שהשאיר את הדרכונים „חשופים" – קיבל אתנן כלשהו. ממישהו?

עוזיה רפופורט
תל־אביב

„כבישים קטלניים"

כך נכתב במאמר־מערכת „דבר" ביום שלישי 14.7.87. האומנם כך? הכבישים הם שקוטלים חיי בני־אדם? יש להגיד בפה מלא – נהגים קטלניים. מעטים. מעטים מאוד מרבים מאוד. אבל אלה המעטים, אשר שעתם דוחקת להם, אלה אשר סבלנותם אובדת בתוך שיירת הרכב, אלה אשר יהירותם מגרה אותם להיות ראשונים, אלה אשר טיפשותם עולה על שכלם – אלה הם הקוטלים בדרכים. מעטים. אבל אלה הם. כל קנס כספי, מן הקנסות הקיימים, לא יתריעם. יש להוריד אותם מן הכבישים, לשלול מהם רשיון־נהיגה, להטיל קנסות כספיים כבדים, הכל בהתאם לחומרת העבירה. מאסר של חצי שנה על קטילה בדרכים איננו עונש אל מול אובדן חיים.

אולי נקיטת מדיניות של הטלת עונשים כבדים מאוד, וראשית לכל – שלילת הרשיון – תעצור בעדם וכבישי הארץ לא יהיו עוד אדומים ו/או קטלניים.

צבי סלע
יגור

לנסות דרך חדשה

הסיבות לתאונות הן בעיקר: עייפות ועצבנות של הנהג ומהירות מופרזות ולכן הנני מציע: א. לבטל מיד את שעון הקיץ (כדי להחזיר לנהג שעת־שינה סגולה ממנו). ב. להפסיק מיד את הגרירה והנעילה של הרכב. ג. לבטל מיד את כל הדו"חות על עבירות־חניה ושאר טרטורי המשטרה (מלבד מהירות מופרזת). ד. תפקיד המשטרה יהיה רק להגיש עזרה והדרכה, לשמש דוגמה לאדיבות וסבלנות (יועיל מאוד אם במקום פנקסי־הדו"חות יחזיקו השוטרים בתיק שתיה קרה לחלק לנהגים התקועים בפקקים). ה. במקום „סע כחוק" צריכה הסיסמה להיות: „סע כבן־אדם – ותמנע שפך־דם".

עד עכשיו נהגו במדיניות הקשוחה ו„ג'יהאד" על כלל הנהגים. הגיע הזמן לנסות דרך חדשה לחלוטין, דרך שתפיח רוח רעננה ומרגיעה בכבישים. לזה אין צורך במוגנים או תקציבים רק רצון־טוב והבנה נכונה.

פ. עמידם
ירושלים

לשוב לאופנה הישנה

מי שמתנגד להקמת יישובים חדשים ביהודה ושומרון ולחיזוק היישובים הקיימים שם אינו מתנגד לכך משום בעיות תקציב או בעיות נוהל, אלא משום שהוא רואה בקידום ההתנחלות – אין הכוונה למאהל המאהל של אנשי בית־ג'אן – מחסום נוסף בפני תכנית הפשרה הטריטוריאלית, שתוצג אי"ה בוועידה הבין־לאומית או בעקבותיה. וזהי האמת, ואין טעם להעלות נימוקים שלא מן העניין.

לאמיתו של דבר, אין עוד טעם להעלות את רעיון הפשרה הטריטוריאלית עצמה: המחסומים שהוקמו בפני רעיון זה עד היום כבר סתמו עליו את הגולל. כשם שאין לבצע טרנספר של ערבים נגד רצונם, כך אין לבצע טרנספר של יהודים נגד רצונם, וגם אין להטיל על יהודים בני־חורין את שיעבוד הגלות, גלות ערב.

אם אנו מבקשים לשמור על יהודיותה של הארץ ועל משטרה הדמוקרטי, אין לנו ברירה אלא לשוב לאופנה הישנה, לשוב ולפעול למען העליה וההתיישבות. כדי לשמור על היחס הקיים בין יהודים ללא־יהודים בארץ, ואף לשנותו לטובה, יש לעשות עליה, להקטין את הירידה ולהגביר את הריבוי הטבעי – ואין אלה משימות שמתוך ליכולתם של העם היהודי ומדינת ישראל, אם יושקע בהן ולו חלק מן המרץ וההתלהבות והעקשנות המושקעים במשימת הוועידה הבין־לאומית. סוף־סוף תוכנה המעשי של הציונות הוא לשנות את המצב הדמוגרפי והגיאוגרפי בארץ־ישראל לטובת העם היהודי, ובכך אמנם עסקה עד ימינו אלה. הייאוש מן העליה וההתנגדות להרחבת ההתיישבות זרים לרוח הציונות; מהם לא תצמח ישועה למדינה היהודית.

יוסף שקד
ירושלים

בהלת הדלק המטורפת – לאן?

בהלת הדלק איפיינה חלק מנהגי ישראל. לאחר שבעלי התחנות הכריזו על סגירתן ל־48 שעות, ולא למועד בלתי־מוגבל, אחזה בהלה מטורפת ובלתי־שפויה בחלק מהנהגים.

היו נהגים שמילאו בנוסף למכל מכוניתם, גם ג'ריקנים, דליים וכלים שונים למיניהם, כדי לאגור את הנוזל החיוני. מה הבהלה? האם אזל הדלק בישראל? האם נהגים אחרים הממתינים בתור, לא זכאים אף הם למילוי מכליהם?

יש להוציא תקנה לתחנות הדלק, שדלק יימכר רק למילוי מכל המכונית ולא לשום כלי אחר.

רבים הנהגים הדואגים רק לעצמם. לעזאזל האחרים, הם יכולים להשאיר רכבם בתחנות או לאורך הדרכים ללא טיפת דלק.

יש נהגים המחנים רכבם בחניות הבתים ותופסים חניות לא להם. כל אחד מאלה דואג לנפשו. רכוש זה הפקר במדינה. מה איכפת לו אם דייר הבית ששילם עבור החניה שלו, לא יוכל להחנות רכבו ליד ביתו.

יפה יעשו נהגים אלה אם ישננו לעצמם על משקל הפסוק „ודאגת לרעך כמוך".

שלמה מוזר
חיפה

לעשות צדק עם זכר לוינסון

בקוראי את הספר של אריה אבנרי „רצח אופי", חייו ומותו של יעקב לוינסון, ספר חשוב הזועק אל לב כל אחד מתנועת העבודה, חשבתי: כמו שד"ר חיים וייצמן אמר בזמנו: „בכל רפת בנהלל יש טיפה מדמי" כך גם יעקב לוינסון יכול היה להגיד: „בכל סניף של בנק הפועלים יש טיפה מדמי".

לכן, בכל פעם כשנכנסת אני לסניף בנק הפועלים הקרוב לכפר מגורי אני מחפשת אם יש איזו שהיא הנצחת שמו או תמונתו של יעקב לוינסון. כאשר רואה אני שלא תלויה אפילו תמונתו זועקת אותה „טיפה מדמו", זועק העוול שנעשה לו.

אני פונה אל מנהיגי ההסתדרות ותנועת העבודה שלפחות ידאגו שתהיה תלויה תמונתו של יעקב לוינסון בכל סניף של בנק הפועלים, למען שלא ישכחו מי פיתח את בנק הפועלים למפעל אדיר ולמען לא תזעק אותה „טיפה מדמו" לכל אלה שקראו את הספר „רצח אופי" של אריה אבנרי.

שפרה ליסוד
רשפון

עליית חסידים לארץ ישראל

איני נכנס לפולמוס עם מכתבו של יואל גלבר המתווכח עם הרב שמחה ראם („דבר", 15.6.87) בנושא „הרבי מגור התנגד לעליה".

נבצר ממני להבין כיצד כותב שורות אלו הזכיר את כפר חסידים בהקשר, מתעלם לחלוטין מעובדה שכפר זה הוקם בעליה הרביעית על־ידי שני רביים, הרבי ר' ישראל אלעזר הופשטיין ע"ה מקוז'ניץ, שעלה עם קהל חסידיו (באותה תקופה) והקים את „עבודת ישראל", בצד הרבי ר' יחזקאל טאוב ע"ה מיבלונה שעלה אף הוא עם קהל חסידיו והקים את „נחלת יעקב". שברבות הימים בתיווכה של הקק"ל הוסבו שמות שני היישובים לשם – כפר חסידים והשם עצמו מעיד על מקימיו שמימשו בדרך זו הלכה למעשה ציונות ללא מרכאות ביישוב הארץ, שעה שרבים אחרים טענו שעדיין לא הגיעה השעה הכשרה לכך.

משה שפירא
כפר חסידים

בתי אבות

כמי שמתעתדת להיות פעם קשישה (האלטרנטיבה אינה טובה יותר), ובינתיים מגדלת אב בבית האבות של „משען" ברמת אביב, אני רגישה מאוד לדרך בה נוהגת החברה בקשישיה, וסבורה שעניינו האישי של כל אחד הוא להיטיב את מעמדם של הקשישים ולשפר את תנאי חייהם.

לכן, אני כה אסירת תודה לגב' רבקה יעקבי, המנהלת המוכשרת של בית האבות ברח' ברודצקי, בו מתגורר אבי, המשכילה להכניס רוח חיים לבית ולהפוך אותו למוקד של פעילות תרבותית.

נראה, שאם תינתן לגב' יעקבי עזרה הולמת מגופים ציבוריים ויזמים פרטיים – אפשר יהיה לחלום על תקופת בית האבות העתידה כעל ימים של התגשמות חלומות.

שלוה אדמוני
פתח תקוה

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

בעיריית יפו

בישיבת מועצת עיריית יפו הוחלט, עפ"י הצעת דיזנגוף, למנות ועדה לקביעת שמות הרחובות ביפו. כן הוחלט להסמיך את ראש העיריה להוציא על דעת עצמו סכומי כסף עד 25 לי"מ בתנאי שיגיש אח"כ למועצה את רשימת ההוצאות שעשה.

הקדחת בכפר יהושע

היות שעבודת יבוש הבצות בסביבות הקישון לא נתמלאה, נתרבו כאן בזמן האחרון מקרי הקדחת באופן מבהיל. יש מקרים שמשפחות שלמות מוכרחות לעזוב את צריפיהן ולעבור לבית החולים בעין חרוד.

רבני אמריקה קוראים לעזרת נזוקי הרעש בא"י

ניו יורק. רבנים אמריקאים פירסמו קול־קורא בו הם דורשים מכל יהודי ארצות הברית לתרום חצי דולר לגולגולת לטובת נזוקי הרעש בא"י.

לפני 40 שנה

הרוג ופצועים אגב שוד בחיפה

שוד נועז בוצע אתמול לאור היום בלב הדר הכרמל בחיפה בידי טרוריסטים וכתוצאה ממנו נהרג צדוק ליסבונה, אחד מטובי הישוב בעיר. השוד אירע בסניף בנק ברקליס ברחוב הרצל. הדבר הסעיר את יהודי העיר וחיזק את נכונותם לצאת נגד הפורשים.

69 מקרי פגיעה ביהודים בליוורפול

לונדון. ההפגנות האנטי־יהודיות בעקבות תליית שני הסרג'אנטים הבריטיים ליד נתניה, פשטו אמש מלונדון ובמאנצ'סטר. כן היו התפרצויות חדשות בליוורפול ובהודעה רשמית נאמר כי היו בה 69 מקרי פגיעה, בעיקר ניפוץ שמשות.

יהודי אמריקה להעפלה

ניו יורק. נודע כי תושבי באלטימור הם שרכשו את אנית המעפילים „יציאת אירופה תש"ז". המעפילים כבר נמצאים 18 יום בפורט דהבוק בצרפת.

• אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

חילופי "מחמאות"

עד לאחרונה שמרו ראשי חברות הדלק על פרופיל נמוך ונמנעו מלהגיב על התקפותיו של שר האנרגיה משה שחל (בתמונה) עליהם. בימים האחרונים "נשברו" והחלו להגיב. העילה לכך היו האשמותיו של שחל כאילו עמדו ראשי החברות מאחורי שביתת תחנות הדלק. ראש המגיבים הינו מנכ"ל חברת "דלק" אברהם אגמון, שנמנע עד כה מלתקוף בפומבי את השר חבר מפלגתו. הדברים גלשו לחילופי "מחמאות" שחל מכנה את אגמון "בולשביסט" ואגמון אינו מפגר אחריו ומשווה את דברי שחל ל"פרוטוקולים של זקני ציון".

חלק מדבריו של אגמון תוכלו לקרוא היום ב„דבר" במדור „משק וכספים".

★

פרק נוסף במלחמה הצבורית פסיכולוגית של שחל הוא מינוי האלוף (מיל.) יוסף גבע, לבדוק בעניין שביתת תחנות הדלק. גבע, המכהן כיו"ר דירקטוריון פרוטרום, שהוא חלק מהתעשיה הפטרוכימית התלויה כמובן בשר האנרגיה. לא הפריע לשחל לכנות את מינויו של גבע „ועדת חקירה" למרות שלבודק אין כלל סמכות חוקרת.

דרך מקורית

דרך מקורית מצא לו ראש עיריית ירושלים טדי קולק כדי לבדוק את תפעולו של מלון היאט החדש שנפתח אתמול בירושלים. קולק שהוזמן לסיור במלון החליט להשאר וללון בו ואף הזמין אליו לארוחת בוקר את מנהל המלון ואנשי התיירות בעיריית ירושלים כדי למסור להם על התרשמותו מתפעולו של המלון החדש. קולק שהוא האורח הראשון של המלון הפותח את שעריו לקהל הרחב התעקש לשלם את דמי האירוח מכיסו.

דרוזים כדיפלומטים

משלחת ישראל באו"ם מנהלת באחרונה מו"מ גלוי עם נציגי מדינות ערב בארגון. כך אמר שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו, בטקס חגיגי שערך לכבודו יו"ר ארגון האקדמאים הדרוזים עו"ד זקי קמאל, בביתו שבדלית אל כרמל. השגריר נתניהו הדגיש כי המשלחת הישראלית באו"ם פועלת בשנים האחרונות באופן נמרץ כדי לחסל את הטרור בעולם, וסיפר כי במשלחת ישראל באו"ם חבר נציג העדה הדרוזית שהוא אל"מ (מיל) בצה"ל אסעד אסעד, המצליח לנהל שיחות חופשיות עם נציגי מדינות ערב בשפתם הם ולכן אמר נתניהו יש לעודד מינוי משכילים דרוזים נוספים לסגל הדיפלומטי בחו"ל.

בסרט „בלוז לחופש הגדול", ראינו את שחר סגל בתפקיד מרגו – השמיניסט שחלמו לעשות סרטים ולכן הוא מסריט את חבריו בוגרי התיכון בכל הזדמנות ואירוע. השבוע הוא באמת ביים סרט, או בעצם את סדרת תשדירי השירות החדשים של מועצת הפירות, לעידוד אכילת ענבים. אגב, מנכ"ל מועצת הפירות עזרא מאיר, מבטיח שעונת הענבים תמשך השנה עד נובמבר, כך שאפשר להמשיך ולהנות מהפרי הטעים והבריא, הנמצא בהישג ידו של כל אחד. בצילום – ענת וקסמן ואשכול ענבים בידה, מקבלת הוראות אחרונות משחר סגל.

גורלם של כוכבים

שני הכוכבים הגדולים של הקולנוע הצרפתי איבדו את כוח המשיכה שלהם על המסך הגדול לאחר שעברו את גיל החמישים. האחד ז'אן פול בלמונדו, הוליט לחזור לתיאטרון וזכה להצלחה גדולה במחזה "קין" בדמותו של השחקן השקספירי הנודע. ההצגה תעלה שוב אחרי החופשה הגדולה. השני אלן דלון פונה לטלוויזיה ולפזמון, ובסתיו הקרוב ישתתף באופן פעיל בתכניותיה של הרשת הממלכתית השניה. הוא גם הקליט שיר וסרט וידיאו בשם „כמו בקולנוע". „אנשי הקולנוע צופים לאסון אם לא יקחו בחשבון את הטלוויזיה, בצרפת יש עכשיו שש רשתות, כל הרגלי הצפיה השתנו, ויש להתייחס ברצינות לנתון זה," הוא אומר. בתמונה: אלן דלון.

מה מרגיש מובטל...

המליונר הסופר (קין והבל) ג'פרי ארצ'ר, אשר זכה לאחרונה בפיצויים בסך 500,000 ליש"ט במשפט הדיבה שלו נגד העיתון "סטאר" קיבל עד עתה 10,000 מכתבים המבקשים עזרה כספית. ארצ'ר, שרכושו מוערך ב־10 מיליון ליש"ט, נאלץ לשכור 4 מזכירות כדי לפתוח מכתבים ולענות על כל אחד מהם. רוב המבקשים לא ייענו כי ארצ'ר מתכוון לתת את מרבית סכום הפיצויים למוסדות צדקה. "שום סכום כסף לא יכול לפצות אותי על אבדן תפקיד יו"ר המפלגה השמרנית" אמר ארצ'ר, „יש לי עתה הזדמנות לחוש מה מרגיש מובטל...". בתמונה: ג'פרי ארצ'ר.

דליה שרון, לונדון

נמנע כינוס ס.ס.

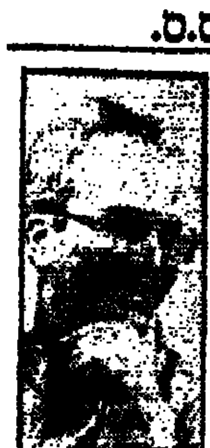

כינוס ס.ס. במלון בעיר הונקל שעל הריין נמנע באחרונה, תודות להתערבותו של ח"כ דב בן־מאיר (בתמונה) – סגן יו"ר הכנסת ויו"ר הקבוצה הפרלמנטרית הישראלית־גרמנית בכנסת. ריקלינג הארון – יושבת ראש הליגה האנטי־פשיסטית בגרמניה פנתה בבקשה לבן־מאיר לפעול בחריפות למניעת הכינוס, וזה הפעיל את קשריו עם ראש עיריית הונקל ושיכנע אותו למנוע כנס זה. זאת גילה אמש ח"כ דב בן־מאיר, שהיה אורח מזכירות מועצת פועלי ת"א־יפו שיוחדה לקשרים המיוחדים ישראל־גרמניה ולפרידה מגרישא אילוזור – היוצא לגרמניה שם ישמש בתפקיד נספח עבודה ונוער בשגרירות ישראל בארץ זו. תדי קאופמן – מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו נפרד במילים נרגשות מגרישא והעניק לו את סמל־המועצה. בן־מאיר מספח זה שנים את הקשרים עם ראשי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, ובהיותו מזכיר מועצת הפועלים – עם ראשי האיגודים המקצועיים בגרמניה. כיום הוא מנהל תיכתובת ענפה להקלת תנאי חייהם של אסירי־ציון ובני משפחותיהם וזרוז עלייתם ארצה, ביניהם עם נשיא גרמניה ריכארד פון וייצזקר.

ברכות לידיד שנעלם

18 אסירי ציון לשעבר בברה"מ שלחו השבוע מברק ברכה ליום הולדתו ה־75 של הדיפלומט השוודי הנעלם, ראול ולנברג (בתמונה) שחל ב־ט' באב. המברק נשלח לשלטונות בית הכלא הסובייטיים עבור ראול ולנברג, וחתומים עליו אסירי ציון לשעבר, יוסף ביגון, אידה נודל, אלכסנדר חולמיינסקי, ולאדימיר לישיץ, לב אלברט ואחרים. „יום הולדתו של ראול ולנברג, הדיפלומט השוודי שהציל עשרות אלפי יהודים באירופה בתקופת השלטון הנאצי, התאחד השנה עם יום האבל והיגון של העם היהודי, ט' באב, יום חורבן הבית, והוא יום זכרון לכל העולם ובמיוחד לאלה האשמים בהעלמותו של ולנברג. אנחנו מברכים אדם גדול זה ביום הולדתו ה־75, מי יתן ויום זה יהפך ליום הגאולה לעם היהודי ולראול ולנברג" נאמר במברק שתוכנו הגיע לידי פעילי המרכז למידע למען יהדות ברה"מ בישראל.

יקיר צור

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

מטבעות

בית הכנסת ביריחו במטבע זהב

מאת אריה לינדנבאום

בחברה הממשלתית למטבעות ולמדליות שוקדים עתה על מטבע זהב חדש, במסגרת המטבעות עם אתרים בארץ הקודש. המטבע הצפוי, שיופיע בסוף אוגוסט, הוקדש לבית הכנסת העתיק ביריחו, הנמצא בקרבת תל־יריחו והוא מן המאה השישית והשביעית לספירה.

מטבע הזהב לציון בית הכנסת העתיק ביריחו

בית הכנסת נתגלה ב־1936 ומעניינת בו במיוחד רצפת המוזאיקה עם כתובת עברית.

האוניברסיטה העברית רכשה בשעתה את הרצפה והתכוננה להעבירה לירושלים, אבל אירועי הזמן ומלחמת השחרור הכשילו את התוכנית והפסיפס נשאר בשטח ירדן עד מלחמת ששת הימים.

במטבע החדש הועתקו כמה פרטים מעניינים מתוך הפסיפס כמו המנורה, הלולב והאתרוג. בצד הנושא של המטבע הוטבעו גם עמודים מתוך ארמונו של הכליף השים (724־743), פיר של המבדל העגול בתל־א־סולטן, שהוא האתר הקדוש של יריחו מן התקופה הניאוליטית. הדקלים שצוירו במטבע באו להמחיש כינוייה של העיר כעיר התמרים.

מטבע יריחו הוטבע בצורת 12 צלעות, כסמל ל־12 שבטי ישראל. המטבע יופיע בשלוש צורות: מטבע זהב, בערך נקוב של 5 ש"ח; מטבע כסף שקשוט בערך נקוב של 1 ש"ח ומטבע כסף רגיל בערך נקוב של מחצית השקל.

בימים אלה נקבעו המחירים, אך עד להופעת המטבע להפצה לקהל עשויים לחול שינויים. מטבע הזהב יופץ ב־355 ש"ח; מטבע כסף הקשוט ב־35 ומטבע כסף רגיל ב־24 ש"ח.

הכתובת המרכזית במטבעות החדשים היא "שלום על ישראל" המופיעה בפסיפס המקורי מתחת למורת שבעת הקנים.

הכתובת ברצפת בית הכנסת כתובה ארמית שתרגומה: „יהיו זכורים לטוב וזיכרונם לטוב כל הקהילה הקדושה, זקנים וצעירים, שעזר להם מלך העולם והתחזקו ועשו המוזאיקה. היודע שמותיהם ושל שמות בניהם אנשי ביתם יכתוב אותם בספר החיים עם הצדיקים, חברים לכל ישראל, שלום".

הקטע שהועתק למטבע החדש כולל כאור, מנורה, לולב ואתרוג ואילו במטבע של זאב וילנאי הועתק ציור המנורה בעלת שבעה הקנים ומשמאלה לולב. מימינה שופר ולא אתרוג שמופיע עתה במטבע החדש.

שלושת המטבעות שציורם זהה, עוצבו בידי גדעון קיד ודגמי הגבס נעשו בידי תדהר דגן. המהדורות: מטבע הזהב במהדורה מירבית של 4000 יחידות; מטבע הקשוט – 9000 יחידות ומטבע כסף רגיל, 9000 יחידות.

הכתובת בפסיפס בית הכנסת ביריחו

מפעל הפיס

א. הודעה בדבר ביטול תכנית ההגרלה מס' 1/1987

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם להוראות הסעיף 2 ר־40 לתכנית ההגרלה 1/1985 שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3170 מיום 3.3.85 בעמ' 1558 על כל תיקוניה כפי שנעשו מזמן לזמן (להלן – התכנית הקודמת), כדלקמן:

1. ביטול התכנית הקודמת
התכנית הקודמת בוטלה בסיומו של יום חמישי 30.7.87 (להלן – מועד המעבר), וההגרלות האחרונות שהתקיימו לפי התכנית הקודמת היו ההגרלה הרגילה מס' 31/87 וההגרלות המלוות שהתקיימו במועד המעבר.

2. שמירת זכויות
ביטול התכנית הקודמת לא יפגע:
א. בזכויותיהם של מי שמחזיק בכרטיס רגיל, או בכרטיס־מנוי, שנרכשו לפי התכנית הקודמת, לגבי פרסים שבהם זכו אותם הכרטיסים בהגרלות שבהם הם השתתפו עד למועד המעבר (ועד בכלל), והכל בהתאם להוראות התכנית הקודמת.
ב. בתקפם של כרטיסי־המנוי שתקופת תוקפם טרם נסתיימה במועד המעבר, ואלה ישארו בתוקפם – וימשיכו להשתתף בהגרלות השבועיות למשך יתרת תקופת תוקפם, לפי הוראות התכנית החדשה, שנכנסה לתוקפה ביום 31.7.87 (ראה להלן).

ב. הודעה בדבר תחילת תוקפה של תכנית ההגרלה מס' 1/1987

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם להוראות סעיף 2 לתכנית ההגרלה מס' 1/1987, שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3464 מיום 29 ביוני 1987, בעמ' 1954 (להלן – התכנית החדשה), כי התכנית החדשה נכנסה לתוקפה ביום 31.7.87, ותחול על כל ההגרלות השבועיות ממס' 32/87 (שתתקיים ביום 6.8.1987) ואילך, ועל כל ההגרלות השבועיות, שיתקיימו מאותו תאריך ואילך.

ג. הוראת מעבר

מפעל הפיס מודיע בזה, כי בהגרלה האחרונה שנתקיימה לפי התכנית הקודמת ביום 30.7.87, לא עלה בגורל "כדור המזל" והפרס הצבור שהצטבר ולא חולק עדיין הנו בסך 200,000 ש"ח.
לפיכך, ולמרות האמור בסעיף 23 לתכנית החדשה, הרי בהגרלה הראשונה שתתקיים לפיה, ביום 6.8.87, יועלו בגורל בשלב השבועי (בנוסף לפרס של דירה+מכונית), כרטיס נוסף שיזכה גם הוא בפרס של דירה+מכונית.

גדעון גדות
יושב־ראש הדירקטוריון

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז חיפה — עיריית חיפה

הצעה להחכרת מגרש להקמת מרכז קניות ומשרדים בחיפה ("מרכז שקמונה") מכרז מס' ח/15/87

מינהל מקרקעי ישראל (להלן - "המינהל") ועיריית חיפה, מזמינים בזה הצעות להתקשרות בחוזה פיתוח בגין חלק מהמקרקעין המצויים באיזור שבין שד' פל"ים ורח' שיבת ציון (מכיכר פריז עד לכיכר פייסל) בעיר התחתית חיפה הידועים בשם כ-"מרכז שקמונה" (להלן: הנכס).
פרטי הנכס ואפשרויות הבניה עליו בעת פרסום המכרז הם כדלהלן:

גוש מספר	מגרשים מספר	שטח במ"ר בערך	*שה"ב שטח לבניה במ"ר (בערך)	**מחיר מינימום כולל בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה מקדון בש"ח
10839	א,ב,ג, ו־גג	21,257	33,636	9,100,000	500,000

* מתוך השטח המיועד לבנית "מרכז הקניות והמשרדים", מיועד שטח "מרכז הקניות" לבניה שלא תפחת מ-15,000 מ"ר.
** מחיר המינימום נקבע לקרקע במצבה ובפיתוחה להיום. כל פיתוח עתידי בנכס יעשה ע"י הזוכה במכרז ועל חשבונו.
את חוברת מסמכי המכרז, ניתן לקבל תמורת הסך של 120 ש"ח שלא יוחזרו (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל בחיפה, שדי העצמאות 13, החל מתאריך 9.8.87 ובימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 20.9.87 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא - לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה כלשהיא.

חדשות מהגיהנום

מהשבוע ב"דבר השבוע"

פועלי כל העולם – כל הכרטיסים נמכרו. יאללה, רוצו לקנות כרטיסים!

דבר אחר

העתון המצורף ביותר • י' באב תשמ"ז • גליון מס' 198 • לכבוד סגן השר דקל שתפס טרמפ על הטראנספר של גבאי ולא רוצה לרדת ממנו • המחיר: כל הכרטיסים נמכרו

אלף בית

א: תגיד, שמעת שרה"מ שמיר אמר [illegible]
ב: שמעתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: [illegible]

בכיר במשטרה: „נכבדים מהעולם התחתון מצלצלים אלי כל הזמן ומבקשים לשחרר חברי־כנסת שנעצרו לחקירה"

קצין במחוז הצפוני, שהואשם בהתעללות מינית בקצין מהמחוז הדרומי, מאשים בוועדת הפנים של הכנסת את שר המשטרה האשכנזי, בסחיטה באיומים מאחיינו החורג של המנכ"ל הספרדי

אמש נשמעו בוועדת הפנים של הכנסת טענות חמורות בדבר [illegible] המשטרה חוקרת.

המערך שוב הצליח לגייס רוב בלתי־מספיק להקדמת הבחירות

– מאת כתבנו הממלכתי ליטמן דה־לוליה –

[illegible]

בדרן הטלוויזיה חולה האיידס, שאכל חומוס שלתוכו השתינו ערבים, נטרף ע"י האריה שמסתובב בירושלים

ערבים שספכו חומוס לתוך בדיקות־שתן של יהודים

חומוס · חבדון · חזאב

מחר בטלוויזיה:

הישרדות

הפרק האחרון בסידרה הפופולארית, יספר על מאבק ההישרדות האבודי של שני הצעדים שהחזיקו מעמד עד סוף הסידרה המפחידה הזאת.

שמיר יסע לרומניה עם שלושת ה„בנים": „בון" לעמוס מנסדורף, „בונז" לדודו פישר. קן לציבור.

קונצנזוס

חבל על כל דיין אם אומץ אין

אוויל הוא האיש המזלזל בכוחה של דעת הקהל – וכל מדינאי שאינו מוכן כרויה לדעת זה, אל יתפלא אם ימצא עצמו בקבר פוליטי, שכרתה לו אותה דעת קהל, שבה הוא כל־כך זילזל.

אבל, כידוע, אין אליה שאין בה קוץ – וגם לדעת הקהל יש לפעמים לשים סייג. [illegible]

[illegible]

ויפה שעה אחת קודם!!!

לקוראינו

[illegible]

המערכת והמינהלה

דבר אחר

עורכים: [illegible]

המערכת טובעת בים ואתם אומרים שירה!

הקריקטורה היומית

ראיתם את המודעה הזאת?

[illegible]

מכתבים לקוראינו

קוראים רבים שולחים לנו בדיחות מלוכלכות, שאינן ראויות כלל להתפרסם כאן. הנה, למשל, אחת החרוכות שהוצאה מחפח ונזרקה לסל:

ברגע האחרון

הפקיד הבכיר שהושעה ממשרד התיירות בגלל החשד שקיבל שוחד מיני, ימדוד בינתיים את הלחות בשירות המטאורולוגי.

* * *

לקורא ששלח לנו את הא.ב. הבא –

אלף בית

א: תגיד, שמעת שרה"מ שמיר אמר, „אני מקבל שוק חשמלי כשאני חושב על המערך בשלטון"?
ב: שמעתי וקראתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: אני אומר על זה, שכאשר פרס חושב על הליכוד בשלטון, הוא לא נזקק לשוק חשמלי, אלא הוא מסתפק בתרומות.

– אנו מחזירים לך את החומר, מכיוון שיש לנו כבר משהו דומה בעתון, עם סיום קצת אחר.

פתוח בלא כלום

כמה יכוים?

(חידת סופשבוע מאורך)

עבוד שנה במוסד ציבורי וענה על השאלה:

כמה ימים צריך לבוא לעבודה כדי לעבוד חמישה ימים?

מי עשה למי?

(חידת פשיעה)

קרא בעיון את הסעיפים בתיק פלילי זה – וענה על השאלה מי עשה למי:

בזיוני ראיות, הדחת עדים, עדות שקר, סחיטה, העלמת מסמכים, לחצים פוליטיים, הכשלת שופטים, השתבטות בגירסאות סותרות, הפעלת חסינות, הדלפת חומר חסוי, איומים, נקמנות, השלטת אווירה של טרור, הפחדה, הונאה –

א. אזרחים לאזרחים אחרים.
ב. משטרה לאזרחים.
ג. משטרה למשטרה.
ד. חכי"ם מהליכוד למשטרה.

הערה: לעובדי משטרת ישראל, לחברי כנסת, לאזרחים ולבני משפחותיהם, אסורה ההשתתפות בחידון.

שבתאי, אלסי וכו' / אבנר כץ

פרק ט"ו: שבתאי עובר מבית יונה אחד אל „בית־יונה" אחר. זה הראשון, בין בתיה של עיר לחיין – ואלו השני הוא שמו של קיבוץ.

זה עתה נסתם הגולל על דורה יונה. הגשם פסק, העננים התפזרו ושטיח כחול ורחב נפרש באחת מעל האוויר הזך והשקוף כבדולח.

[illegible]

לנוחיותך. תכחר במה שתבחר. היינו־הך לגבי דידי. כך או אחרת, אתה בא איתי. אתה עוזב עכשיו את העיר המחורבנת הזאת ובא איתי. את הפאקעלאך כבר ארזתי. אף מילה אני לא רוצה לשמוע מהכיוון שלך. היה לך מספיק פה".

כל אותה עת שבויה ידו הרזה והחיוורת של שבתאי בתוך צבת ידו החזקה של גרשון וזה מטלטל ומנער אותה במרץ. „היה לך מספיק פה", הוא ממשיך ואומר, וממשיך ומטלטל את ידו של שבתאי. "היה לך די והותר במקום הזה. אתה זקוק באופן דחוף ביותר לאוויר נקי. המקום הזה שורץ עד אפס מקום בחיידקים של טירוף. הם מטילים את ביצי הרעל הקטנות שלהם אל תוך המוחות שלכם – ואתם הולכים ומשתגעים, הולכים ואוכלים אחד את השני. אין ברירה, חביבי. צריך לברוח ממאורת השרצים הזאת. צריך לקחת את הרגלים ולנוס מפה רחוק־רחוק, ויפה שעה אחת קודם.

"אני לוקח אותך מכאן. אני מוציא אותך מהבוץ הזה. התלכלכת די. אתה זקוק לאמבטיה יסודית. אני הולך לנקות אותך טוב־טוב, ממסד עד טפחות, חביבי. ממסד עד טפחות".

שבתאי שואל בקול רפה אודות אוסף קופסאות גפרוריו. „איפה, איפה קופסאות הגפרורים שליז", לוחש הוא.

גרשון צוחק בכל פה וטופח על בטנו של שבתאי וזה משתעל ומתכווץ באחת. גרשון מכה קלות על גבו. „זה בסדר", הוא אומר. „אתה יכול להירגע, זה בסדר. הכל עטוף וארוז. אתה יכול לסמוך על גרישה או גרלה או גרשון, לנוחיותך. לגבי דידי זה היינו־הך. שום דבר, אבל שום דבר לא נעלם מהעיניים שלי. לא לחינם קוראים לי בני שבט האפאשים, 'עין־הנץ'", ושוב הוא פורץ בצחוק. „זאת רק בדיחה", הוא אומר בקול רועם, „זאת רק מין הלצה שכזאת. אל תיקח הכל ברצינות, אני לפעמים, כך סתם, אוהב לדבר על דרך הלצון. אוי־הו! אתה עוד תצחק אצלי. נו, ועכשיו דוואיז קרימה! אנחנו הולכים!"

שער הברזל של קיבוץ „בית־יונה" היה פתוח לרווחה והטנדר הישן מקרטע בתוך שדרה אפלה של עצי פיקוס עתיקים, רוחשים ציפורים לרוב.

מחלונות הבתים הנמוכים כבר עלו אורות ראשונים ואי פה אי שם נראו אנשים צועדים מתונות אל עבר חדר האוכל, אשר עמד במעלה גבעה רמה. הבית הגדול טבל בתוך עצים ושיחי נוי, ודשא לו סביב־סביב והכל מטופל ומטופח באהבה, בשום־שכל ובכוונה תחילה.

הטנדר עצר בחריקה. גרשון דילג מתוכו ברגל קלה וכבר אץ רץ בצעדי ריקוד אל עברו השני של תא הנהג, פותח את דלתו של שבתאי ברוב־טכס ובתנועת־יד [illegible] החוצה, מרים את שתי המזוודות העמוסות לעייפה וכבר פותח צער, [illegible] צריף קטן, ירוק, העומד מתחת לעץ אקליפטוס ענק. ושבתאי נסחב, [illegible] אשר פותח במרפקיו דלת עץ ובועט בנעליו הכבדות בדלת המרושתת [illegible] ושבתאי בתוך חדרון קטן וחמור למראה.

[illegible] על רצפת הבטון ובקול רם וחגיגי הוא מכריז: „ברוך בואך הביתה, [illegible] אותו אל חזהו הרחב והשעיר ושניהם עומדים כך שעה ארוכה, [illegible]

אָלֶף בֵּית

א: תגיד, שמעת ששמיר אמר, „אני מקבל שוק חשמלי כשאני חושב על המערך בשלטון"?
ב: שמעתי כבר בשבוע שעבר.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: אני אומר, שזה באמת סיפור קשה – אבל אני מכיר אנשים שזה עוד לדהם.

שיחת השבוע
בדד זה לא לבד

ראיון חושפני ונוגע שהוענק ע"י שרון המינגוויי לכתבנו יגאל עשתור ומובא בעתוננו זו הפעם הראשונה

הכל אסור... כי כמו במשפחה... כמו עם בני משפחה.

י. ע.: כמו אחים, נכון?

ש. ח.: נכון – אבל לא רק... ואז הכל נופל כאילו במקום, הכל מצטלל לך... כאילו שלזה חיכית, כאילו שזו ההכנה למה שיבוא אחרי זה. וכשזה בא... כשזה באמת קורה... (בנשימה כבדה) אתה יודע מה זה... לחרבן... באמצע הכיכר... של יקנעם... ב־2 אחרי הצהרים... כשכולם ישנים? (על סף דמעות).

י. ע.: ואתה רוצה לומר לי שזה המפתח ליצירתך?

ש. ח.: את האמת? זה בכל זאת עושה לך קצת חרא בנשמה. זה כאילו שנגמר לך, כאילו שאין לך כבר, וגם לא יהיה... כאילו... שאתה מרחף לך מפה לאיזה עולם קסום... אחר... לאיזה מפלט רחוק בארץ לא נודעת... וגם אז, בשורה התחתונה, גם אז זה ברור לך, שלהשתחרר מזה... לגמרי...

י. ע.: להשתחרר, האז זה מה שמריץ אותך? זה מה שחשוב לך?

ש. ח.: חשוב או לא חשוב... לך קל לדבר, אתה לא הסתובבת כמוני, בהרגשה... שכולם סביבך מדברים על זה שאתה בחיים לא גומר.

י. ע.: לא גומר? בחיים?

ש. ח.: לפחות בהרגשה!!! וכולם ידעו, אתה מבין? כולם ידעו!!! מישהו או מישהם... אין לי מושג מי זה היה או מי הם היו, דאג לזה שלא יהיה איש בסביבה הקרובה שלא ידע את העובדה הזאת. תאר לעצמך, איזה פראסטרציה!! למה, תגיד לי, למה כל העולם צריך לדעת אם אתה גומר או לא גומר? את מי זה צריך לעניין? למה זה חשוב? איזה קשר יש לזה איתך או עם הקאריירה שלך או עם דרכך האומנותית או עם ההצלחה שלך? למה אתם שואלים אותי כל הזמן את השאלות האלה?

י. ע.: איזה שאלות?

ש. ח.: השאלות האלה... על החירבון ביקנעם, על שערות הערוות, על הלא־גמירה – ובעיקר על... אגב, זה לא נכון!

י. ע.: מה לא נכון?

ש. ח.: מה שחושבים עלי. לא רק אתה. מה שכולם חושבים עלי. זה פשוט לא נכון. לא היה ולא יהיה וחוץ מזה את מי זה מעניין, לעזאזל? תגיד בעצמך, את מי זה מעניין? (בצעקה) ולמה?

י. ע.: לא צריך להתרגז... אני, כמוך, חושב שזו זכותו של כל אדם, כפרט, להגן בקנאות על חייו הפרטיים. אני מכבד את זה ואני גם מודה מקרב־לב על הראיון...

★ ★ ★

אצל שרון הורביין נפסקה התקשבה בדיוק בנקודה זו. נגמר הדיאלוג. ירד המסך. נסתם הגולל על רגע של חסד, על הקליק המושלא והנדיר שנוצר לעיתים רחוקות כל כך בין מראיין למרואיין, בין עתונאי לאגדה, בין פתם אדם לסתם אדם...

„רגע של עברית" — פינה יומית המשודרת ב"קול ישראל"
בחסות קבוצת הַסְּנֶה

למכירה
עורב
(בבר עם ילדה)
לפנות באשדוד

כתבת תחקיר
סגן השר רוני מילוא; היתכן?

רוני מילוא הוא סגן השר. פעם הוא היה סגן השר בתפקיד ממלא מקום שר הפנים, אבל זה סיפור אחר. היום הוא שוב סגן השר.

כולם יודעים שרוני מילוא הוא סגן השר. תשאלו כל ילד קטן מי זה רוני מילוא והוא מיד יענה לך: „רוני מילוא הוא סגן השר."

בדקנו את המושג הלשוני, „סגן השר". הסתכלנו במילונים, חקרנו באנציקלופדיות ונועצנו בבלשנים. הגענו למסקנה, כי למושג „סגן השר" נילווית קונוטאציה: מעל כל סגן שר ישנו שר. זוהי מסקנה לוגית בלתי נמנעת. יש שר ומתחתיו נמצא סגן השר. ככה זה! אם כן, מי הוא השר היושב מעל סגן השר רוני מילוא?

שוב הלכנו למומחים ובדקנו. יצאנו לרחובות ולשווקים, שאלנו ותיחקרנו. הגענו למסקנה הבאה: אין שר מעל סגן השר רוני מילוא. אין! רוני מילוא הוא סגן השר של אף אחד. שאלנו את עצמנו – „היתכן?". וראינו כי – „עובדה". שוב שאלנו את עצמנו: איך רוני מילוא חי ומתפקד במצב הלוגי המיוחד הזה? כלומר, לאן הוא הולך בבוקר? עם מי הוא מדבר?

הגענו למסקנה, כי רוני מילוא קם בבוקר, נכנס לתוך אוטו ללא מנוע וללא נהג אשר מסיע אותו למשרד ללא תקרה, רצפה וקירות. בחוץ מחכה לו מזכירתו החרשת והאילמת. כך מתחיל רוני מילוא את הבוקר שלו.

ההמשך הוא לוגי לחלוטין.

ברגע האחרון
קבוצה של 34 ישראלים, שלא השיגה מקומות טיסה לחו"ל, עזבה את הארץ בשחיה.

בשניה האחרונה
אזרח שהשתין לתוך נחל אלכסנדר – חטף זיהום.

מרק

רשת אן.בי.סי. מתנצלת: הסרט על ישראל יצא ככה, בגלל קלקול במצלמה, שגרם לכך שהמצלמה צילמה בדיוק את מה שראתה

בשולי שביתת הדלק:
הופסקו עשרות תהליכי חזרה בתשובה

השביתה הפתיעה את משרד האנרגיה וחסכה דלק וכסף

ישראל תארח את אליפות העולם בריצה אחרי ג'וקים

פרס "יפגש עם שמיר ויבקש ממנו לשקול שנית את נושא הוועידה הבינ"ל

ה„אגודה" מסרה לרבין מחאה על דברי קצין חינוך ראשי

הוחלט על ביטול מלחמת ששת הימים

בשניה האחרונה
ח"כים ג'ימלאים יהנו מפצצת אטום לכל אחד

חדשות מקומיות
ספקי צינורות הגומי הדקים שובתים — תובעים הכפלת עמלם

בשניה האחרונה
אם ג'ין דימיאנז'וק ירשע – תישקל הוצאתו־להורג בשייט־אבובים בירדן.

כותרות ראשיות

ברגע האחרון
אדם המחובר למכשיר־ההיאה דרש להדביק אותו באיידס.

650 מיליון דולאר יוזרמו לפרויקט ה„לביא"

אבו אלבנאת הירושלמי

ח"כ גולדשטיין: אני מציע להסתדרות לא לבדוק את שיניה של ועדת הספורט

מאת משה כהן

"אני מציע להסתדרות לא לכרות את הענף שעליו יושב מרכז הפועל ולא לבדוק את שיניה של ועדת הספורט של הכנסת", הזהיר אמש יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ מנחם גולדשטיין בתגובה על דבריהם של יעקב ישי ומיכאל אלמוג.

"אני לא מאיים אלא קובע שועדת הספורט של הכנסת מעולם לא הציעה לצמצם את הליגות ל־12 קבוצות", מציין גולדשטיין ומפרט: "היו לנו שתי תקופות של דיונים בנושא זה: בחודש נובמבר 85 הגשנו מסקנות בעקבות כשלון הנבחרת הלאומית במשחקי קדם הגביע העולמי. במסקנות נאמר שההתאחדות לכדורגל תבדוק את מבנה הליגות במגמה להגיע לליגה עליונה מקצוענית, שתכלול מספר אופטימאלי של קבוצות שתוכנה להן הכנסה נאותה. בחודש אוגוסט 86 נדרשה ועדת הספורט לדון שוב בנושא זה בעקבות המשבר הבינ־מרכזי ואז סוכם עם ההתאחדות על ליגה של 14 קבוצות ושיתוף שני שחקנים זרים בכל קבוצה. ואכן, ההתאחדות החליטה בעצמה ברוח דברים אלה".

גולדשטיין ציין, כי לאחרונה קרה משהו במדינה, כשמיטב הכדורגלנים יצאו לשחק בחו"ל, "ברצוני לשאול את את כל מושכי הקהל – כיצד נמלא את היציעים? ע"י חברי כנסת ועסקנים? אנו חייבים למצוא אטראקציה וכיום ברור שמחירו של שחקן זר זול יותר משחקן ישראלי. לא מזמן נדהמנו כולנו לגלות ששחקן בנבחרת בראזיל משתכר רק 1500 דולר לחודש", הסביר גולדשטיין את עמדתו הנחרצת בעניין שיתוף שחקנים זרים.

גולדשטיין הדגיש, כי כל חברי ועדת הספורט של הכנסת תומכים ביבוא שחקנים זרים, "אני מקווה שההתאחדות לכדורגל תגיע למסקנות האלה ללא התערבותנו. לכל הספקנים לגבי כוחה של ועדת הספורט, ברצוני להזכיר שוועדת עציוני לחקר השחיתויות בכדורגל קמה בעקבות דרישתה של ועדת הספורט".

"עלינו לזכור שהכדורגל מחזיק את הספורט הישראלי, כיוון שללא כדורגל לא יהיה סוסו, כך שאסור לאף אחד לכרות את הענף עליו הוא יושב", סיכם גולדשטיין את תגובתו.

תוקף את הביקורת נגדו מצד יעקב ישי ומיכאל אלמוג • בנובמבר 1985 החליטה ועדת הספורט של הכנסת על ליגה עליונה במבנה אופטימאלי • באוגוסט 1986 סוכם בועדה עם ההתאחדות לכדורגל על 14 קבוצות • לכל הספקנים: ועדת עציוני לחקר השחיתויות בכדורגל קמה בשעתו לפי דרישת ועדת הספורט של הכנסת

המועמד ליו"ר יסומן היום בועדת המינויים

מאת משה כהן

ועדת המינויים של הפועל להתאחדות לכדורגל תקיים היום דיון נוסף, במסגרת שמיעת חברי ההנהלה ואחרים לקראת הרכבת רשימת החברים החדשה להנהלת ההתאחדות לכדורגל.

הסעיף העיקרי היום אחה"צ יהיה סימון היו"ר המיועד להנהלת ההתאחדות לכדורגל לשנתיים הקרובות. בישיבה האחרונה ביקשו כמה חברים לא להחליט בנושא זה, כי יתכן שתוך שבוע יוריד אחד המועמדים את מועמדותו לתפקיד. כוונת המציעים היתה לחיים הברפלד.

אולם חיים הברפלד הודיע נחרצות, כי הוא ימשיך להתמודד ויתבע הכרעה בינו לבין שאול סוירי במוסדות מרכז הפועל.

לסופרנו נודע, כי בועדה לא תועמד מועמדותו של חיים הברפלד מול זו של שאול סוירי. חברי ועדה הביעו דעתם, כי הועדה תתבקש להחליט אם שאול סווירי ראוי להמשיך בתפקיד בו הוא מחזיק שנתיים בלבד. מתוך הדיונים הסתבר מעל לכל ספק, כי אין טענות נגדו וכי הוא מילא את התפקיד בצורה מכובדת.

אם ישתכנעו חברי ועדת המינויים, כי סווירי צריך להמשיך, תמליץ על כך ועדת המינויים והמלצתה זו תובא לפני מזכ"ל הפועל ומזכירות מרכז הפועל. כך לא יווצר מצב שיהיה צורך להכריע בין שני המועמדים, כיוון שעצם ההצבעה תיראה כרצון להדיח את סווירי. אולם אם חיים הברפלד לא יקבל החלטה זאת, הוא יוכל לערער בפני מזכירות הפועל שתחליט על פי התקנון.

ההתאחדות מבקשת למנוע הופעת סיני ואבי כהן בחו"ל

מאת אשר גולדשלגר

ההתאחדות לכדורגל תחייב בעתיד נציגי קבוצות או סוכנים שחתמו על הסכמים עם שחקנים ישראלים להופיע בארץ ולהגיע לסיכום מוקדם על הופעת השחקנים באירופה.

ראשי ההתאחדות מחפשים דרך למנוע את ההופעה של אבי כהן ומשה סיני בקבוצותיהם החדשות. מתברר, שעד־כה לא טרחו ראשי קבוצותיהם לנהל מגעים עם ראשי ההתאחדות.

בהתאחדות לכדורגל מקווים למצוא את הדרך לכפות על הקבוצות לשלח את השחקנים למשחקי הנבחרת הלאומית.

בת"ים וצפרירים יופיעו יחדיו במשחקים הביתיים

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל בת"ים רכשה לצמיתות את שני שחקני הפועל ת"א, משה מרקוביץ ודוד נימני. נוסף לכך הגיעו ראשי הקבוצה לסיכום עם ריפעת טורק, שישחק בבת"ים בעונה הקרובה.

הנפגע העיקרי מההסכמים של ראשי בת"ים הוא המגן גבי לסרי, שלא יוכל לשחק בקבוצה זאת חרף רצונו, שכן בת"ים כבר ביצעה את מכסת העברת שלושה שחקנים.

הפועל בת"ים תקיים את משחקיה הביתיים במשותף עם הפועל צפרירים חולון. כך סוכם אמש סופית. מחר עומדת הקבוצה לצאת למחנה אימונים בגרמניה. מחנה האימון ימשך שבועיים.

קארל ויטאקר אצן עם לב מושתל פלא רפואי המזכיר את קארל לואיס

מאת שמואל טל

זהו סיפורו של אתלט המתמודד על המסלול עם ליבו של אדם אחר. אתלט ששם ללעג את כל דעות הרופאים וקביעותיהם. סיפורו מתחיל באותו ערב בו התייצב על מסלולי הריצה בבאניסטר, לונדון, וביקש להתאמן. המאמן שקיבל אותו היה טוני בוש, שהתרשם בעיקר מדמיונו המפליא לאלוף האולימפי האמריקאי קארל לואיס.

הכל היה מתנהל כרגיל והבחור, קארל ויטאקר, היה בוודאי הופך לעוד אחד הספורטאים המתאמנים על המסלול אילמלא אותה תוספת בסוף הפגישה, שהיכתה את המאמן בתדהמה. "אני רוצה להודיע לך כי עברתי ניתוח השתלת לב".

בוש נסוג לאחור. מקרה כזה לא היה מוכר לו. אולם עד מהרה למד כי ויטאקר כבר זכה בריצת 100 מ' באליפות המושתלים ועתה הוא רוצה להתאמן כאתלט מהשורה. גם ניתוחו והחיוך שהיה נסוך על פניו כל הזמן התקבל בהפתעה ע"י חבורת המאמנים בבאניסטר.

קארל ויטאקר היה בן 22 לפני חמש שנים, כאשר חלה בוירוס שתקף את שרירי ליבו. טיפול תרופתי הביא לשיפור במצבו, אולם היה זה שיפור זמני בלבד ולאחר זמן קצר חלה שוב. לאחר התקף לב, שאילץ אותו לשכב במחלקה לטיפול נמרץ, מצא עצמו קארל בבי"ח ברשימת המועמדים להשתלה אצל הפרופסור מאגדי יעקוב.

המחשבות סביב תוצאת הניתוח באו עד מהרה לסיום כאשר ויטאקר נותח ו־11 ימים לאחר מכן כבר נשלח הביתה. רק שמונה חודשים חלפו כאשר הוזמן לייצג את בית־החולים באליפות המושתלים.

ב־1985 עבר ויטאקר 100 מ' בזמן של 13.4 שנ'. זה הספיק לו כדי להפסיד את המקום השלישי. אשתקד כבר חל שיפור בהישגו וגם במיקומו. הוא ניצח בזמן של 12.4 שנ'. השנה נוצח ויטאקר בריצה הקצרה, אך הוכיח את כוחו בריצת 400 מ' בה ניצח. בחודש הבא הוא מתכונן להתחרות על משחקי אליפות העולם למושתלים באינסברוק וינסה לזכות במדליות הזהב ב־100, 400, קפיצה לרוחק ו־4×100 מ'. מזכיר לכם מישהו?

על מסלולי באניסטר הוא אחד מחבורת הרצים, לאו דווקא מהטובים שם. אולם זה לא הפריע לו לזכות בתחרות פנימית בריצת 200 מ', בצוותא עם אתלטים בריאים, בזמן של 25.3 שניות.

זהו בעצם ניצחונו הגדול של קארל ויטאקר ושל מנתחו.

מזכיר לכם מישהו: קארל ויטאקר בעל לב מושתל. שתי טיפות מים – קארל לואיס. מנצח על המסלול ספורטאים בריאים

3000 דולר קנס הוטל נסים כהן – סכום שיא על אי־הופעה לאימון

מאת שמואל קליגר

3000 דולר זה הקנס הכבד – ללא תקדים – שהטיל המנהל המקצועי של בית"ר תל־אביב על נסים כהן. האשמה: אי הופעה לאימון אחד. בגין אותה אשמה קיבל חברו של כהן, ירון כהן "רק" 1500 דולר קנס.

ארצי בן־יעקב האיש החזק של בית"ר תל־אביב נשמע אתמול החלטי בשעה שמסר אתמול לראשונה ל"דבר ספורט" על הקנס שהחליט להטיל על שני השחקנים הסוררים. הוא הודה, כי הודעה על כך טרם נמסרה לשחקנים אך כך מגיע להם, לדבריו, שהרי גם הם פרסו טענותיהם נגד הנהלת קבוצתם בעיתונות מבלי שבאו בדברים עם אנשי ההנהלה. בינתיים דוחה בן־יעקב נסיונות תיווך של היו"ר הקודם של בית"ר תל־אביב, דוד לויאן שביקש ליצור "סולחה" עם ניסים כהן. "ללויאן אין עוד שום תפקיד", הגיב בתקיפות.

"נסים כהן – למכירה. ונמכור אותו לכל מי שיהיה מוכן לשלם בעדו 120,000 דולר", אמר בן־יעקב. הוא הודה, כי נתקיימו מגעים עם הפועל תל־אביב לרכישתו אבל הנהלת לא הציעה אפילו את מחצית הסכום.

אשר לירון כהן, הגישה היא סלחנית יותר מפני שהתחושה היא, כי ירון כהן הצעיר נגרר אחרי ניסים כהן וגם דרישותיו הכספיות צנועות הרבה יותר. הורגש, כי אם לא יסיימו שני הכדורגלנים את ענייניהם בימים הקרובים לא יצטרפו למסע הקבוצה להולנד ב־12 בחודש. נוסף לכך יספגו באופן אוטומטי קנס בסך 500 דולר בגין כל אימון נוסף שיחסירו.

רק פול דיוויס יודע שאמו אכן יהודיה

מאת שמואל קליגר

זה שפול דיוויס, הכדורגלן הג'אמאיקני של מכבי נתניה הוא שחקן טוב – על כך אין עוררין; בכל אימון של מכבי נתניה הוא מרשים יותר ויותר וההערכה היא, שדיוויס יבצע בעיר היהלומים אם וכאשר יאפשרו לו להפגין את כישוריו בליגה.

אלא שלפול דיוויס בעיה קטנה, שקשורה באמא שלו. אבל נתחיל מההתחלה. בהתאם לתקנון ההתאחדות לכדורגל, המאמץ את חוק השבות, יוכל דיוויס לשחק בישראל רק אם יוכיח את יהדותו. גם בהתאם לחוק מירשם האוכלוסין יהיה זכאי דיוויס לקבל תעודת עולה אם יוכיח את יהדותו.

וכאן נכנסת לתמונה אמא של פול. הגב' אמריה רוט תושבת ואזרחית ג'אמאיקה – כך נטען – יהודיה. אולי היא בעצמה אינה יודעת על כך, אבל הבן שלה מגן על דתה בלהט. ולא זו בלבד, אלא שלטענתו שמה מרים־רוח. זה כדי שלא יותר אפילו ספק ספיקא.

כך או אחרת, פול דיוויס טרם קיבל את תעודת העולה ואם לא יקבלה גם לא יוכל להופיע בליגה. וזה יהיה למגינת לבם של אוהדי עיר היהלומים, הנאלצים לחזות בבישורי הכוכב השחור רק במשחקי אימון בלתי מחייבים. זאת לפי שעה.

אינטר־גאמא חברה להשקעות בע"מ

הודעה

על קיום האסיפה הכללית השנתית של החברה אשר תתכנס ותתקיים במשרדי החברה ברחוב גלגל הפלדה אזור התעשיה הרצליה ב' ביום 27 באוגוסט, 1987 בשעה 10.00.

על סדר היום:

1. אישור דוחות כספיים לשנת 1986.
2. בחירת דירקטורים וקביעת שכרם.
3. מינוי רואה חשבון.
4. קבלת החלטות מיוחדות כדלקמן:

4.1 תקנה 70 לתקנות החברה מבוטלת ובמקומה תבוא התקנה הבאה:

"70 א. החברה באסיפה הכללית תקבע מזמן לזמן את השכר שישולם למנהלים (למעט מנהל העסקים) בגין שרותם. השכר יכול שיהיה בצורת משכורת, דמי השתתפות בישיבות או באחוזים מהרווח או מהמחזור או בכל צורה אחרת.

4.2 בתוקף החל מתום יום העסקים ה־15 בספטמבר, 1987:

4.2.1 המניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח בהון החברה תאוחדנה, באופן שכל 1,000 מניות רגילות קיימות בנות 0.001 ש"ח תהיינה למניה רגילה אחת בת 1.– ש"ח.

4.2.2 המניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח בהון החברה תאוחדנה, באופן של 1,000 מניות רגילות קיימות בנות 0.005 ש"ח תהיינה למניה רגילה אחת בת 5.– ש"ח.

4.2.3 תעודות המניות הקיימות תתבטלנה ובעלי המניות יהיו זכאים לקבל תעודות מניות חדשות, בכפוף למסירת התעודות הישנות לרשות החברה ובכפוף להוראות תקנות ההתאגדות של החברה.

4.2.4 בעלי המניות לא יהיו זכאים לקבל מניה מאוחדת בגין שבר של מניה הנובע מהאיחוד, והשברים יעמדו לרשות מזכיר החברה לנאמן אשר ימכרם בבורסה והתמורה שתתקבל בניכוי עמלות והוצאות תחולק לזכאים.

בעל מניות הרוצה להשתתף באסיפה באמצעות ב"כ ימציא למשרדי החברה טופס יפוי כח חתום כדין ע"י לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

אינטר־גאמא חברה להשקעות בע"מ

יגאל ברמן

מזכיר

דוד הרניק נבחר לועדת הנוער הבינ"ל בטניס

הוועד המנהל של התאחדות הטניס הבינלאומית בחר בישיבתו האחרונה ביו"ר איגוד הטניס דוד הרניק כחבר ועדת הנוער של ההתאחדות הבינלאומית בטניס.

ההצעה הוגשה על־ידי נשיא ההתאחדות הבינלאומית פיליפ שטרייה. בוועדה חברים 7 נציגים מארה"ב, גרמניה, צרפת, יפן, ברה"מ, איטליה וישראל. היו"ר הוא פרנצ'סקו ריצ'י ביטי מאיטליה.

ההתאחדות הבינלאומית פועלת באמצעות 5 ועדות בינלאומיות. זו הפעם הראשונה, שנציג מישראל נבחר לאחת הועדות המטפלות בטניס הבינלאומי.

● ברמת־השרון נפתחה אליפות ארצית לזוגות לנוער בטניס. בין היתר עלו לשלב רבע הגמר שגב לוי ואמיר חיון, טל רותם והדוך גרשל, רני שוסטק ואהוד דוידוביץ, רונן מלכה ואורן דהן.

● הטניסאית מרי דרדש ולימור זליך וכן טל הראל זכו בבכורה בטורנירים בינלאומיים ברלינגן במערב־גרמניה. בגמר גילאי 16 גברה דרדש על אורית קנדל 4:6, 3:6. לימור זליך ניצחה בגילאי 14. טל הראל ניצח בגילאי 12 בגמר את טאו קריקר מגרמניה 1:6, 2:6.

● שלמה אזולאי קבע הישג 1:50.8 דקות בריצה ל־800 מ' במסגרת ריצת הזמנה. ההתחרות היתה באצטדיון הדר־יוסף במסגרת הכנות של אזולאי, שישתתף בחו"ל בתחרויות למרחק זה. שני הגיע עדי חלילי ושלישי שמעון פרנסקי.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "רמת השרון"
בהצעה האזורית רמת השרון
כפר מליל מל. 052-448431
פרסום הקלה/שימוש חורג עפ"י הוראת סע' 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת השרון בקשה להוספת בניה לבית מגורים קיים בתיק בנייה מס' 417.102, חלקות מס' 2, 1002 בגוש 8909, 8917 מגרש 417 ישוב כפר יאיר.

שם המבקש מתוח כפר יאיר – אגודה שיתופית בע"מ.

מהות ההקלה / הקלה / סטיה מתשריט: הקלה עד 10% בקו בנין צדדי.

כל המעוניינים, אם כבעל הנכס ואם בבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יכול לעיין בעותקי התכנית, במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. רוזנצ
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא המקומי"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק בנ' 87/ נ.
מבוקש ע"י מר והר פרוספר מישוב מ. העמק גוש 17447 חלקה 922 מהות ההקלה: אי קבלת מרווח בהגבול הצדדי.
את ההתנגדויות אפשר להגיש במשרדי הועדה המקומית ולא כתוכל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישראל קיג
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב תבנון מקומי – בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה 173 בגוש 7138 הנמצאת ברחוב דרך בן גוריון 119.
לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באיזור מגורים ג' 1. מבקשים להוסיף להם הקלה של 2.5% עבור תוספת קומה וסטיה מתכנון השירה לפי תכנית 260.
לכל מי שיש התנגדות כאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
אהוד קבנדן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

אריה גמליאל ינסה ברומא להשיג את המינימום לסיאול

מאת ניסן פרידמן

אחד משלושת האתלטים שייצגו את ישראל באליפות העולם ברומא הוא אריה גמליאל, שיתחרה בריצות הארוכות ל־5000 מ' ו־10,000 מ'. בן 30. הנדבאי ייצוג בחבית "אליציאר".

סדר היום שלו עמוס: יקיצה ב־5 וריצת בוקר ב־5.30 למרחק 10 ק"מ. במשך כתשע שעות הוא מבלה במקום עבודתו. אחה"צ חוזר הביתה למנוחה קצרה ולערב מתרגל אימוני כושר, כח ומהירות ויוצא לריצה נוספת של כ־10 עד 15 ק"מ.

גמליאל: "הספורטאים בעולם יותר מפונקים. אם מישהו מהם היה צריך לקום כל בוקר ב־5 כדי לערוך את ריצת הבוקר ולהספיק ב־8 לעבודה, הוא היה מפסיק להתאמן. הבמות האלה. לצערי, ספורטאים בעולם משתתפים בכ־20 תחרויות בממוצע לשנה ואילו אני השתתפתי בעשרות תחרויות בכל הקריירה".

שיאי גמליאל לעומת העולם

גמליאל מחזיק בשיא הישראלי ב־10,000 מ' – 28:42.9 ד', אותו קבע בלובן, בלגיה ביוני 1984. השיא העולמי שייך לפורטוגזי מאמדה – 27:13 ד'. זמנו של גמליאל ב־5000 מ' – 13:43.04 ד', אותו קבע בקובלנץ באוגוסט 1984 – מקנה לו את המקום השני בכל הזמנים בארץ, אחרי השיאן יובל וישניצר. השיא העולמי שייך לסעיד אוויטה המרוקאני – 12:58.39 ד'.

הצמרת העולמית השיגה תוצאות דומות לשל גמליאל עוד לפני 30 שנה. שימו לב לשתי התוצאות, שהעניקו לקוטס מברה"מ שתי מדליות זהב באולימפיאדת מלבורן 1956: 5000 מ' – 13:39.6 ד'; 10,000 מ' – 28:45.6 ד'.

אם למישהו יש טענות לתוצאות שלי, שיבדוק את סדר יומי. אני אוהב את הריצה ומשתדל לעשות את שלי. הייתי מפסיק, אילו התחשבתי בהשקעה המועטה בי וברעות הקהל".

ועל הפער שלו מצמרת העולמית הוא מגיב: "אנו רחוקים מאד מהפיסגה בעולם. איני משווה, אלא מסתכל קדימה ומאמין שיש לי עוד סיכוי להשתפר".

גמליאל, דין מוכשר וחביב, רואה בהשתתפות באליפות העולם שיא בקריירה, כמו הופעה באולימפיאדה. "לישראל, המנודה מאסיה והממעיטה להשתתף בתחרויות גדולות בעולם, נותרו רק שתי

למרות זאת מקווה גמליאל לייצג בכבוד את המדינה ואולי אף לשבור שיאים אישיים ולאומיים. אחת ממטרותיו היא לעבור את המינימום לסיאול. "השנה הזו, עם רומא וסיאול, מהווה תמריץ גדול לאתלט ישראלי", הוא אומר. "הבעיה שלי היא ההכנה. בארץ אין לי יריבי אימון ותחרות ואני נאבק רק נגד השעון. מזג האויר שלנו קשה והמודעות לאתלטיקה לא גבוהה. עם זאת, אעשה כל מאמץ להיות בכושר".

ח"כ גולדשטיין: בהודו בקשתי להציב מנסדורף בזוגות למרות התנהגותו

מאת משה כהן

"ביקשתי ממי שצריך מבין ראשי המשלחת בהודו להציב למשחק הזוגות מול הודו את עמוס מנסדורף וגלעד בלום, שתמיד ניצחו יחדיו – ואת למרות התנהגותו של מנסדורף, אבל לא שמעו לעצתי ולדעתי. משחק זה היווה גורם ראשי להפסד של נבחרת הטניס הישראלית", גילה אמש ח"כ פנחס גולדשטיין, שנלווה אל נבחרת הטניס בביקורה בהודו.

גולדשטיין לא חסך ביקורת גם מראשי איגוד הטניס: "לדעתי, הם היו חייבים לצרף למסע הנבחרת פסיכולוג, שהיה מכין את השחקנים היטב לקראת ההתמודדות. טניס הוא ספורט של יחידים והכנה פסיכולוגית נאותה חשובה מאוד להצלחת הטניסאים. אני מקווה שבפעם הבאה כבר ילמדו לקח ויקחו למשחקי הנבחרת פסיכולוג".

לדעת גולדשטיין ההפסד להודו נבע מההכנה הפסיכולוגית הלקויה של הטניסאים הישראלים: "אין לי ספק, שבפעם הבאה כבר ננצח את ההודים, כיוון שהטניסאים שלנו פשוט טובים יותר".

איך הגיע ח"כ גולדשטיין לצ'כיה ולהודו

"הספורט הפך להיות אחד השגרירים הטובים ביותר שלנו ואני שמח שנסעתי להודו על תוית של משלחת הטניס הישראלית", אמר ח"כ גולדשטיין בתגובה על התהיות הרבות לגבי פשר נסיעותיו עם נבחרת הטניס לצ'כיה והודו.

ח"כ גולדשטיין הדגיש, כי הוא קיים גם מגעים מדיניים בצ'כיה והודו. "לצ'כיה נסעתי בשליחות משרד החוץ ולהודו הגעתי בשליחות משרד ראש הממשלה".

כתשובה לשאלה האם כשלון נבחרת הטניס אינו מחייב דיון בוועדת הספורט של הכנסת, שהוא עומד בראשה, השיב ח"כ גולדשטיין בקצרה: "אין כל צורך לקיים דיון כזה".

עמדתו זו של ח"כ גולדשטיין מנוגדת למדיניות הנקוטה בידי ועדת הספורט של הכנסת, שנהגה עד כה לקיים דיון בכשלונות של נבחרות לאומיות. כך היה עם נבחרת הכדורגל אחרי אוקיאניה ועם נבחרת הכדורסל אחרי אליפות אירופה ביוון.

שרת הבריאות דורשת מרוה"מ שמיר להשיב לאיצטדיון בירושלים

ראש הממשלה, יצחק שמיר, לא השיב עדיינה לשאילתא של שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, הדורשת להקים במהירה את איצטדיון הכדורגל בירושלים.

שרת הבריאות ידועה כאוהדת מושבעת של הפועל ת"א, אבל הדבר אינו מפריע לה לדאוג גם לאוהדי בית"ר. לטענתה, נאלצים אלפי אוהדים ירושלמים לנדוד כל שבוע למרכז הארץ בגלל העדר איצטדיון כדורגל בעיר הבירה.

בשאילתא שואלת הגב' אלמוזלינו: "האם החלטת הועדה המחוזית בעניין זה הועברה לאישורך ואם כן, האם האישור ינתן בהקדם? במידה וההצעה טרם הובאה לטיפולך האם יש בדעתך לזרז את הבאתה?" בסיום השאילתא נאמר: "מהן לדעתך הסיבות לכך שטרם אושר להתחיל בהקמת האיצטדיון?"

ראוי לציין, שראש הממשלה מחזיק גם בתיק הפנים והאישור האיצטדיון הוא בסמכותו המלאה. כזכור הוקם לא מכבר גוף המאגד בתוכו את רוב הגופים הפוליטיים בירושלים למען הקמת האיצטדיון.

משחת השיניים
אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת.

תל־אביב
דיזנגוף – דיזנגוף 152 – 223390
בלפור – קופ"ח מכבי – בלפור 2 – 299856
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
הדר – חורב 53 – 252214
פתח־תקוה
רסל – רוטשילד 89 – 911406
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
ברק – הרצל 155 – 452154
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
כנרת – ויצמן, כפר־סבא

אלמקס מיוצרת ע"י

דרישות גבוהות לעודד מכנס ממכבי נתניה

מאת שמואל קליגר

אמש בשעה מאוחרת אמורה היתה להתקיים פגישה עם עודד מכנס לאחר, שבימים האחרונים לא הצליחו נתניה להגיע לעמק השווה בגלל הדרישות הכספיות הגבוהות של מכנס. בינתיים הוחלט, כי שני השוערים בלדב וחביב ימשיכו להתחרות בעונה הבאה על אפודת השוער הראשון של מכבי נתניה.

הפועל פתח־תקוה פנתה אל אבי אונגר, יו"ר מכבי נתניה בנושא רכישתו של המגן שימי מכלוף, שהוצב ברשימת ההעברות.

יגאל אדרי, כדורגלן הפועל קרית שמונה התאמן בראשית השבוע בבית"ר ירושלים. אדרי מחזיק בידו כרטיס של שחקן חופשי. המגעים בינו לבין הנהלת קבוצת בית"ר יימשכו לאחר שהקבוצה תשוב ממחנה האימונים בהולנד.

הנהלת הפועל כפר סבא עומדת להפגש עם הנהלת מכבי חיפה לבדוק את אפשרות רכישתו של הבלם ירון פרסלני. נראה כי הסיכויים לרכישתו – טובים, לפחות בגין היחסים הטובים השוררים בין דרור קשטן המאמן החיפאי והנהלת הפועל כפר סבא. כפר־סבא מעוניינת ברכישתו של פרסלני בגלל היעדרו של בלם ברמה טובה זאת מאחר הבלם הנוכחי גדעון סימן הוצב ברשימת ההעברות.

אלי כהן, שחקן מכבי חיפה הוצב ברשימת ההעברות. גם בעונה החולפת הוצב כהן ברשימת ההעברות, אבל לבסוף נתרצה – ושיחק.

כווית מתחבטת בבעיות הובלת נפט וכיצד לחזור אל הכותרות בכדורגל

מאת שמואל טל

אחרי הופעתה בטורניר הגמר של אליפות העולם בכדורגל, בספרד, חזרה נבחרת כווית אל האלמוניות. למקסיקו לא הצליחה להעפיל משום שנוצחה עוד בשלבים המוקדמים. אולם לאחרונה חוזרים הכווייתים לדרך הנכונה, דרך הנצחונות. המטרה הקרובה הניצבת בפניהם – המשחקים האולימפיים בסיאול.

את השלב הראשון בדרך האולימפית עברה כווית על חשבון אויבתה הגדולה איראן. היא חזרה מה"שממה" והחזירה לעצמה את היוקרה שניטלה ממנה בספרד. גם הכדורגלנים הלא כל כך נעימים של הזלפה סיטנואית של מאמנים, שביתת שופטים, שערוריות כספיות וכשלונות על כך הרשע הלכו ונעלמו. עתה, יחד עם ההתחבטות בבעיות הובלת הנפט שלה במפרץ הפרסי, מבקשת כווית לחזור אל הזירה הבינלאומית והכותרות בכדורגל.

הרבה ניסו מולם

הרבה מאמנים בעלי שם ניסו את מזלם אצל כדורגלני כווית. מלקולם אליסון האנגלי, שהתחתם על חוזה לפני שנתיים, החזיק מעמד בדיוק תשעה חודשים. במאזנו כמאמן נרשמו שתי תוצאות תיקו מול מצריים ומקסיקו.

מינויו של מאמן מקומי, מיד לאחר סילוקו של אליסון, הביאה עמה מעט נחת. כווית זכתה בטורניר שבע מדינות המפרץ, בפעם השישית בתולדות משחקים אלה. היא חזרה בטורניר זה להפגין את הכדורגל החיובי והמבריק שהעניק לה בזמנו את הכינוי "בראזיל הקטנה".

בצחון על אלג'יריה

המאמן הבא היה הונגרי גיאורגי מזאי, המשמש בתפקידו עד היום. עימו התחילה כווית את השנה הנוכחית בנצחון יקר על אלג'יריה בהפרש של שני שערים.

האחראי הישיר להצלחות הנבחרת הכוויתית הוא יו"ר ההתאחדות שלה, עבדול עזיז אל־חאלד, שידע להתגבר על חרם של פיפ"א ולהחזיר את ארצו לקהילית הכדורגל העולמית. אל־חאלד מסרב להתנבא בקשר לסיכויי נבחרת ארצו במוקדמות האולימפיות ובמוקדמות הגביע העולמי, בעוד שלוש שנים. במקום זאת הוא מעדיף לצטט את הפתגם האומר כי "מי שדבק בדרכו מגיע בסופו של דבר למטרתו".

אגב, משהו הקשור בכדורגל בכווית ועשוי לעניין אולי גם את קברניטי הכדורגל בארץ. לאחר שביתת השופטים שפרצה שם, הזמינה ההתאחדות על חשבונה 15 שופטים זרים ערביים, אנגלים ויוגוסלאבים. האלה העבירו את העונה עד סיומה בסדר מופתי.

פוזלים לסיאול 88

אולם לא רק באולימפיאדה תולים הכווייתים את יהבם. עוד קודם לכן הם רוצים לזכות במשחקי הגביע הערבי, שיערכו באוקטובר הקרוב בירדן. לשם כך הם מקיימים סידרה רצופה של אימונים, ששיאם יהיה בסיור אירופי בסמוך לפתיחת הטורניר.

לאבאן מרסר וגורדון נעדרו מאימון הנבחרת

בין הסלים / משה כהן

רק לאבאן מרסר ועדי גורדון נעדרו אתמול מאימון הנבחרת הלאומית בכדורסל, שנערך בהיכל הספורט ביד־אליהו.

המאמן, משה וינקרנץ, הביע את שביעות רצונו מהאימון, שהוקדש לתרגילי כושר גופני ואימוני תנועה עם כדור. לאבאן מרסר נעדר מהאימון בגלל עייפותו הרבה מהטיסה הממושכת לארץ. כבר הבוקר הוא עומד להצטרף לאימוני הנבחרת.

הרכז הצעיר, עדי גורדון עדיין נבדק בבית חולים, בגלל התייבשותו בשבת האחרונה. גורדון עובר סדרת בדיקות ונראה שעד סוף השבוע הוא לא יוכל להתאמן. חברו, ארי רוזנברג, רק צפה באימון בגלל צום ט' באב.

מנהל הנבחרת, מישקה לפדרון הבהיר אמש, אין עוררין על כך שג'מצ'י ימשיך לשמש כ"קפטן" הנבחרת. "הוא נבחר לתפקיד לאחר פרישתו של ברקוביץ ואין סיבה שהוא לא ימשיך לשמש כ"קפטן" גם הלאה".

שמלוק ושטייניץ לארה"ב

מנהל מכבי ת"א, שמואל מחרובסקי וחבר הנהלת הקבוצה, רוני שטייניץ – יצאו אתמול לארה"ב, כדי לחפש שחקן חיזוק לקבוצה. לאחר שהוחלט לא להביא בינתיים לארץ את אדגר ג'ונס, החליטו המכבים לנסות למצוא שחקן ציר מעולה ולשם כך נשלחו שני חברי ההנהלה לארה"ב. ראוי לציין, שזהו ביקורם השני תוך שלושה חודשים בארה"ב והדבר קשור בחיפושיה של מכבי אחרי שחקן מעולה.

הופעה מלאה בהפועל ת"א

לראשונה העונה הופיעו כל שחקני הפועל ת"א לאימון הקבוצה. אפילו לאבאן מרסר הגיע לאולם אוסישקין, אבל הוא התאמן רק דקות ספורות. רוב האימון הוקדש לשיחות היכרות בין השחקנים.

ישראל תארח ב־1988 טורניר בינ"ל בקליעה

ישראל נקבעה לארח בשנת 1988 את הטורניר הבינלאומי בקליעה של ארגון ספורט הפועלים האירופי. בטורניר יטלו חלק 14 מדינות והתחרויות יערכו במטווח האולימפי בהרצליה. התחרויות יהיו באקדח ורובה אויר למרחקים של 10 ו־25 מ'.

איגוד הקליעה החליט כי התחרויות יערכו בחודש אפריל, בעת חופשת הפסחא, דבר שיאפשר ליותר ספורטאים להגיע לארץ.

חופש העיסוק בספורט בדיון בביהמ"ש בחיפה

סוגיות משפטיות הנוגעות לחופש העיסוק ליוו אתמול את תביעתם של ששת שחקני קבוצת הכדורסל הלאומית של הפועל חיפה, המבקשים להשתחרר מקבוצתם ולעבור ולשחק בעונה הבאה בקבוצות כדורסל אחרות.

השחקנים, איתי שבים, מוטי אמישה, ליאור אמישה וקורן אמישה (אחים), אסף ברבע ואלון אופיר, פנו לבית המשפט המחוזי בחיפה בבקשה להורות לקבוצת הפועל לשחררם מהתחייבויותיהם הספורטיביות כלפי הקבוצה ולאפשר להם לעבור ולשחק בליגה הלאומית בקבוצות כדורסל אחרות.

בפנייתם לבית המשפט טוענים השחקנים, כי קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה, המופעלת על־ידי עמותה, לא קיימה כלפיהם את התחייבויותיה הכספיות בעונה החולפת, לא שילמה להם את משכורותיהם וחובות ברבבות שקלים הצטברו לכדי הצג האגודה כלפיהם. השחקנים טוענים עוד, כי מאז העבירה מועצת פועלי חיפה את הבעלות וניהול הקבוצה לעמותה, שוררת אוירה גרועה המלווה בניהול כושל בקבוצה – דבר שהניע אותם להחליט לעבור ולשחק בקבוצות אחרות.

איתי שבים ומוטי אמישה מבקשים לעבור לשחק בקבוצת הכדורסל של מכבי קרית־מוצקין ואילו שני האחים ליאור וקורן אמישה, אסף ברבע ואלון אופיר מבקשים לעבור ולשחק בקבוצת הכדורסל של מכבי חיפה.

כתב עת"ם בחיפה מוסר, כי המועד האחרון להעברת שחקנים בין הקבוצות יסתיים ב־12 באוגוסט 1987.

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, מלכיאל סלוצקי, שמע במשך־שעות את טיעוני ב"כ השחקנים, ב"כ עמותת הכדורסל של הפועל חיפה וב"כ מועצת הפועלים בחיפה, אשר התעצמו בבעיות משפטיות הנוגעות לכיבוד חוזי־העסקה של שחקני ספורט, הגבלת חופש העיסוק וקבילותם של התחייבויות הצדדים אלה־כלפי־אלה.

השופט יתן את החלטתו במחלוקת זו בסוף השבוע.

שירזי וסלקטר לא יצאו להולנד עם בית"ר י־ם

מאת שמואל קליגר

משה סלקטר, כדורגלן מכבי חיפה, שהתאמן בראשית השבוע בשורות בית"ר ירושלים, לא הצטרף אמש למסע הקבוצה להולנד – שם תקיים בימים הבאים מחנה אימונים.

שעות מעטות לפני הטיסה מסר המאמן מרדכי שפיגלר, כי גם המגן שלמה שירזי לא הצטרף לנסיעה מחמת פציעה. שפיגלר עצמו לקה בדלקת גרון.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	15 – 21	מעונן
אמסטרדם	10 – 17	מעונן
בואנוס איירס	3 – 15	בהיר
הלסינקי	12 – 16	מעונן
הונג קונג	28 – 31	מעונן
וינה	16 – 23	מעונן
ז'נבה	14 – 27	בהיר
טוקיו	22 – 28	מעונן
טורונטו	20 – 30	מעונן
יוהנסבורג	5 – 22	בהיר
לונדון	11 – 20	בהיר
ליסבון	23 – 35	בהיר
מדריד	22 – 37	בהיר
מונטריאול	19 – 27	מעונן
ניו יורק	23 – 34	מעונן
סאן פאולו	10 – 19	מעונן
פריס	14 – 22	מעונן
פרנקפורט	11 – 21	בהיר
ציריך	16 – 24	גשום
ריו דה ז'נרו	11 – 24	בהיר
שטוקהולם	15 – 17	מעונן
שיקגו	21 – 36	בהיר

swissair

مكان الأصل

בעריכת זאב פרי

ימי המוסיקה בגליל/ סיכום

התערוכה השנתית בכפר־בלום הוכיחה שוב, שמוסיקה קאמרית אינה מיועדת לחוג מצומצם של אניני טעם. באווירה מתאימה מסוגלות יצירות קאמריות, אינטימיות ביופיין, לרתק ולהלהיב קהל מגוון. בנוסף לתרומה החשובה לחיי התרבות של תושבי הגליל העליון יכול שבוע „ימי המוסיקה" לעודד טיפוח אינטנסיבי של ביצוע מוסיקה קאמרית גם בשאר חלקי הארץ.

האירוע בכפר־בלום משך גם השנה חובבי מוסיקה רבים. בית־העם היה מוגבל במימדיו כדי לקלוט את כל הבאים. החום הכבד לא מנע מאלפי מאזינים לבוא לקונצרטים ולחזרות שהיו פתוחות לקהל ושבמהלכן אפשר היה לעקוב מקרוב כיצד מפיחים במקצועיות רוח חיים בתווים הכתובים. תופעה אופיינית – הרכבים קאמריים שגובשו, כו במקום, ללא נסיון מוקדם של הופעה משותפת. התוצאות היו, בכמה מקרים, מרשימות ברמתן הגבוהה.

מספר הכנר גיל שרון, שהשתתף בכמה ביצועים מעולים: „היכולת להתארגן, תוך זמן קצר יחסית, בשיתוף פעולה נלהב, בהבנה מקצועית ובכבוד הדדי, ללא מריבות, נובעת במידה רבה מהאווירה במקום. גם הקשר המצויין עם הקהל והעמדתה של המוסיקה במרכז ההתעניינות הכללית, גורמים לתוצאות הטובות". שרון משמש כיום כנגן ראשי בתזמורת הסימפונית של לימבורג ההולנדית וייסד את „רביעיית שרון" המופיעה בקביעות בקונצרטים פומביים (ביקרה השנה גם בארץ).

בדומה לשרון, גם הכנר המנוסה אילן גרונייך (כנר ראשון של „רביעיית קריזברגר" בברלין, מדריך ומורה) המנצח הנגן הוילה אורי מאיר (מנצח ראשי של תזמורת אדמונטון בקנדה) היו תלמידיו של פרופסור עדן פרטוש באקדמיה למוסיקה בתל־אביב. גישתו הקפדנית והמעמיקה של מורם הדגול, שהצטיינה גם בשאר רוח, הורגשה היטב בפעילותם של השלושה בכפר־בלום.

גם שאר הנגנים הזומרים היו, ברובם, ממיטב הכוחות המקצועיים, ביניהם נגנים ראשיים ומבצעים במעמד מוסיקלי נכבד. השנה שותפו באופן פעיל גם שישה צעירים מתחת לגיל עשרים (פסנתר, חלילית, כינור, ויולה וצ'לו). למשתתפים המתחילים ניתנה ההזדמנות להתמודד עם האתגר החיוני של הופעה בפני קהל. בקונצרט מיוחד שמענו ארבעה בני נוער מוכשרים: מירי יבמולסקי (פסנתר), נתנאל צורי (כינור) יעל שחר (ויולה) ויפעת הלפרין(צ'לו), בביצוע הרביעייה במי במול מג'ור מאת מוצארט. בנגינתם היפה קיבל מרקם הצלילים איזון סביר. הפיסוק הונש בבהירות ובהבנה, אם כי הפסנתר נשמע, מדי פעם, בעוצמה מוגזמת. בשביל צוות טירוני, מעין זה, היה הביצוע הישג ממשי. מה ששמענו העניק הרגשה אופטימית לגבי עתיד הביצוע של מוסיקה קאמרית בארץ.

לא כל הביצועים ב„ימי המוסיקה" היו מעולים ובאותה רמה. היו גם ביצועים מאכזבים. משיאי השבוע ראוי לציין את ה„קונטרסטים" (ניגודים) של בארטוק, בפרשנות מרתקת של הקלרניתן אלי חפץ, הכנר גיל שרון והפסנתרנית עדית צבי. השלושה השיגו נאמנות לפרטים וביטוי מובהק של כוח האילתור בסגנון הפולקלורי ההונגרי ה„שיר וה„פראי" והג'אז האמריקאי המתוחכם. היינו עדים למשמעת צוות, שהתמזגה עם תופשות אינדיבידואליסטית.

השישיה לפסנתר ולכלי קשת (כינור, שתי ויולות, צ'לו וקונטרבס), יצירת נעורים של מנדלסון בן ה־15, זכתה לביצוע סנסציוני, בין השאר בזכות השתתפותו הרעננה של הנער אוהד בן אריי בן ה־13 (הלומד שש שנים בהדרכתה של חנה שלגי). הפסנתרן הצעיר, שנתבקש „ברגע האחרון" למלא את מקומו של הפסנתרן דייוויד לוין, הפליא בהפקת צלילים נהדרת. נגינתו הווירטואוזית קלחה בטבעיות ובזמרתיות והוכיחה שהוא מוסיקאי רציני. שיתוף הפעולה האידיאלי בין כל המבצעים, בראשותו של אילן גרונייך, העניק ליצירה הנשכחת חיוניות מלאת חיים.

ביצירת המופת של מוצארט, הדיברטימנטו במי במול מג'ור, הפיקו נגני כלי הקשת המצויינים (יגאל טונה, מרים הרטמן והדרון מייסנר) צליל שופע יופי. פרשנות הדורות רגשות שלא קיפחה את הגימה הבהירות והקלילה שביצירה.

ביצוע אחר הראוי לשבח: החמישיה המפורסמת לפסנתר ולכלי קשת מאת ברהמס עם פנינה זלצמן כפסנתרנית חכמה ואצילית, מאותם אמנים, שהטכניקה בנגינתם היא אמצעי בלבד להבעת הסודות הכמוסים שביצירה.

הצירה התיאטרלית־מוסיקלית „פאסאד", של המלחין האנגלי ויליאם וולטון מושמעת אצלנו בפומבי לעיתים נדירות. המהתלה מורכבת משרשרת של קטעים מקצביים, המשתלבים בדיקלום זמרתי של „שטויות" בחרוזים מאת המשוררת אדית סיטוול. במקרה זה הפרודיות המילוליות הותאמו לצלילים ולמקצבים. לביצוע משכנע דרושים זמרים־שחקנים בתפקיד קריינים אנגליים בנשמתם. הזמר הבריטי הנפלא מייקל ריפון כבש את הקהל כפרשן אידיאלי, בעל חוש הומור מתאים לשעשועים הללו. זמרת הסופראן המצויינת רובין וייל־קאמפטון התגברה במקצועיות על הצירופים הלשוניים המסובכים, אבל הורגש שהומור אנגלי אינו הצד החזק שלה. שבעת הנגנים השתובבו בוירטואוזיות מבריקה ובהנאה גלויה עם תפקידיהם. האיזון המוצלח בין הקולות והכלים והרציפות העליזה הושגו במידה רבה הודות לשליטה הגמישה של המנצח אורי מאיר. שיבוצה של „פאסאד" הוכח כמוצלח. ביצירה זו וברביעיות של שוברט ואולי הדיקעו „ימי המוסיקה" לרמה בין־לאומית.

חידוש השנה היה מופע הצות באוירה „פורמית" משוחררת. בהנתי במיוחד ממוסיקת הרגטיים של ג'ופלין בנגינה הנקייה והמבדחת של חמישיית כלי הנשיפה ומהקטעים מה„סוט סוויט" של מלחין הג'אז הצרפתי קלוד בולינג בביצוע המבדר של יגאל טונה, אילן אשד, גבריאל וולה והפסנתרנית האמריקאית האורחת גיודית לין סטילמן־חפץ שהדגישה בקטעים כרג במים.

ישראל דליות

קונצרט הסיום

השמיניה הגדולה והארוכה לכלי קשת ונשיפה מאת שוברט, שהושמעה בחלקו השני של ערב הסיום של הפסטיבל, סימלה יותר מכל את מה שראינו במשך ימי המוסיקה – רוב הקונצרטים היו מרותקים אך ארוכים מהרגיל ולעתים בלתי מתחשבים בקהל האוהד.

שמונת הנגנים הנבחרים ניגנו כצוות מלוכד. בפרשנות הפיוטית באופייה הושם דגש על נימה חולמנית ומהורהרת, לשווא ציפינו ליותר דינמיות בהבעה. התבלטו בתפקידיהם הקלרניתן אלי חפץ (באדאג'ו) והכנר הראשון גיל שרון – מוסיקאי קאמרי למהדרין. גם המבצעים האחרים ראויים לשבחים: נתנאל צורי (מהדור הצעיר) והוותיקים מיכאל הרן, גבריאל וולה, אורי מאיר, מאיר רימון וזיו בן. הושמעה בביצוע בכורה יצירה קצרה וחביבה, שהוזמנה במיוחד אצל המלחין אנדרה היידו „רגעים מוסיקאליים", לחליל, קלרנית, ויולה וצ'לו. מהאזנה ראשונה נוצר רושם של אפיזודות מקריות שריתפו בצורה סתמית. נחמד, אבל ללא חותם הוד־משמעי של מקוריות.

מכמה הביצועים של עיבודים לעת מצוא לשירי עם מאת בטהובן, נעזרו ליטוש ותן חיוניים. רק „לזכר הימים הטובים" ושיר היין לבשו אופי עממי מובהק, באמרתם הנלהבת של רובין וייל־קאמפטון היין מיינס ומייקל ריפון. אמנם אין המדובר ביצירות מופת, אבל כמה הזרות נוספות היו ודאי משפרות את התוצאה. נעים היה במיוחד להקשיב לצלילית המחוננת יפעת ולטמן (15), שהשתלבה בהצלחה בנגינתם של מוסיקאים מנוסים כאברהם מלמד (כינור) ולין סטילמן־חפץ (פסנתר).

מולייר בחאן

בתיאטרון החאן בירושלים עלתה בר־מים אלה הצגת הבכורה למחזהו של מולייר „רופא בעל כורחו", בעיבודו ובבימויו של דן רונן. המחזה, שנכתב ב־1666, הוא סאטירה חברתית על מצב הרפואה, הרופאים והחולים והעיבוד הנוכחי שלו העביר את סיפור העלילה לבית חולים מודרני. את המחזה תירגמה עדה בר־נחום ובין המשתתפים: גבי עמרני, שרי צוריאל, יהודה אלמגור, זאב שצקי ואורה מאירסון (בתמונה, מימין לשמאל: גבי עמרני, זאב שצקי ויהודה אלמגור). ההצגה תעלה מחר ב„חאן" והיא תפתח את העונה החדשה בתיאטרון, החל ב־12 בספטמבר.

דני וולמן יביים את „האי ברחוב הציפורים" בהפקה ישראלית־הונגרית

דני וולמן יביים את „האי ברחוב הציפורים", ע"פ ספרו של אורי אורלב, בקו־פרודוקציה ראשונה מסוגה בין חברה ישראלית לחברת ממשלתית הונגרית. יפיק את הסרט במעול ישראל חזן, בתקציב של כמיליון דולר שהושקעה קבוצה אמריקאית. הסרט יצולם מסוף ספטמבר בהונגריה, בשפה האנגלית, כאשר צוות השחקנים והמות הסכבי הראשי – שאות רובו יבוא עימו וולמן מישראל – סדם נקבע סופית. לעוד שנה והנוהה מתכנן וולמן צילומי סרט בשם „אולי שיגיע", ע"פ נובלה בשם זה של הסופר הקתולי אמריקאי הנרי רוז. הסרט יצולם, על־פי המתוכנן, בניו־יורק, בהשקעה של אותה קבוצה המשקיעה ב„האי ברחוב הציפורים".

אושרה שוורץ

מופע

פורת שרה פיאף

מופע „אוקטובה" מציגים: „גבירתי הקטנה" – שיריה וחייה של אדית פיאף בביצוע טובה פורת בהשתתפות אשר סיוון. בימוי: דני ליטאי. עריכה וקטעי קישור: אבי קורן. ניהול מוסיקלי מירון מינסטר.

לטובה פורת יש קול בעים והיא שולטת היטב במה שקרוי הטכניקה של הזימרה. אינני בטוחה אם קולה של פיאף ראוי להגדרה „נעים". מה שכבש מאזיניה הרבים לא היה כבראה קול מעמנים, והיא לא הטכניקה. מה שכבש היה הנפש שנשמע לעיתים כמרטון, הדרך לספר פיסת חיים בשיר. פיאף שרה את חייה או חיה בשירתה. היא נתנה את עצמה על הבמה, מעבירה את סבלה, את במיהותה הבואשת לאהבה. הנתינה המוחלטת הזאת היתה מעשה אהבה. אף לא לרגע נשכח סיפור חייה מרטיס הלב של ילדת הרחוב הבטושה שברגע של חסר נאספה על ידי אמרגן, נעשתה לגבירה של השאנסון הצרפתי וכבשה בסערה את המבכורות שבבימות העולם. מה נעים יותר מאשר להאמין לאגדה הזו? מיליונים בעולם כולו אהבו את הזמרת ואת האגדה הזו. פיאף בעשתה סמל צרפתי מובהק כמו מגדל אייפל הבגם.

קשה להתמודד עם סמלים ולהחיות אגדות. מה גם שמדובר באגדה חדשה יחסית: הזמרת אמנם מתה, אך לא האגדה. שיריה עדיין מזמרים, עדיין אהובים, האופנות המשתנות לא יכולות להם. בסיונה של טובה פורת לחקות את שירתה של פיאף מועד, על כן, לכישלון. לו היתה מציעה אינטרפרטציה משלה לשיריה של פיאף, לו ניסה מעבד מוסיקלי עיבוד תזמורתי חדש כלשהו, ייתכן שהקהל היה נשבר. אבל פורת רצתה לשיר את פיאף כמו פיאף. המעבד המוסיקלי הסתפק בהעתקת הלחנים בביצוע תזמורת בינונית. הוסיפו לכך את בימת אולם „בתמבי" שאינה עושה חסד גם עם הפקות מוצלחות יותר, והתוצאה היא דלות עגומה.

מירי פז

גם לאשדוד פסטיבל

כמנהג המדינה התליטה גם עיריית אשדוד לקיים, במלאות לעיר שלושים שנה, פסטיבל משלה. הפסטיבל, שייפתח במוצ"ש, 15 באוגוסט, וימשך עד יום ב', ישא את השם היומרני „פסטיבל הים התיכון" והוא יתרחש בעיקר ימה ורחב הדיום של העיר. הכוונה היא להפוך את האירוע לאירוע שנתי בו יופיעו בעתיד להקות ואמנים ממדינות ים תיכוניות נוספות לישראל. עיריית אשדוד, מארגנת הפסטיבל, מתכננת תוכנית זמר ומחול בחוף הים, שתשלב בתוכה אירועים ימיים, הכניסה חופשית. בין המשתתפים בהופעים השונים – ירדנה אריאל, להקת „הבי־רירה הטבעית", צמד „הגרובים", מרינה גלרון ורמי קלינשטיין.

דני צדקוני

קולנוע

אגדה בתוך אגדה

„לבירינת",
במאי: ג'ים הנסון

גיבורים מהאגדה: שרה וג'ארט (ג'ניפר קונלי ודייוויד בואי)

חיסוס באורגנון המלפפונים של העונה מציל מן הערימה הבואשה כמעט פנינה, אם כי שאולה. סרטו של ג'ים הנסון, אמן ה„חבובות" למיניהן, עטור כולו במחמדים. התסריט של טרי ג'ונס, גודש הפעלולים בג'ייזמנגו, הצילום של אלכס תומפסון, הפקה מרהיבה ועשירה של ג'ורג' לוקאס בעל מגע הזהב, והעיצוב עתיר הדמיון של אליוט סקוט (הכולל מבוך מדרגות נהדר בנוסח ציוריו של אשר), נועדו כולם להעניק בידור משובח אך לא מבריק לכל המשפחה. מה שמעלה את הסרט לדרגתו המועדפת, הן ללא ספק הבובות וקווי היסוד של הסיפור, הטובלים במיזנטרופיה לארמיקה שאופיינית להנסון ולגאוניותו. אל הילדים הכלבים, אותם צייר ג'ורג' ברנארד שאו כנגנבי הצגה מזיקים, ניתן להוסיף את גלריית יצוריו של הנסון, שלא הטיבו הפעם עם הסופר־סטאר דייוויד בואי, שנראה לעתים חסר־אונים לעומתם. קסמו של האיש, קולו העמוק והאפל, וגמישות גופו והדעותיו (המיטיבות ללוש את כדור הבדולח הפלאי) של בואי מעצבים היטב את ג'ארט מלך השדונים, אך לא יותר מזה. כושלים גם אסופת הלהיטים שחיבר לצורך העניין, שרוקים מסינכרוניזציה עם המתרחש ואף פוגמים בזרימת העלילה כשהם מבוצעים על המסך על־ידי מחברם. הם אמנם עשויים לענות לצרכי קידום המכירות של הסרט, אך הם חוטאים לשלמות היצירה.

שרה היא נערונת מתבגרת תאוה, הסובלת ממרידות, אנוכיות ורוע לב, שאופייניים לגיל ההתבגרות. הדרה מצוייר היטב בגיבורי האגדות הקלאסיות, החל בספרים „הקוסם מארץ עוץ" ו„עליסה בארץ הפלאות", וכלה בשורת בובות הנושאות את שמות גיבורי המיתולוגיה הנורדית הקדומה. כל אלה באים להצדיק את עלילת הסרט המערבת אלמנטים מכל האגדות האפשריות, עיבוביה שכולה פרי דמיונה הפורה של הנערה. שרה תיהפך להיות עליסה, או דורותי, כאשר תערוך מסע בעין „דרך אבנים צהובות", במבוך שיצר למענה המלך הרע והפרבדסי, ג'ארט. במהלך המסע לגילוי עצמי ולהצלת אחיה התינוק סנחטף (על־פי משאלת ליבה, כמובן) בידי ג'ארט הרע המחולם, תפגוש את הקלפים של מלכת הלבבות, את גיבורי נשף המסכות, תאכל מתפוח מורעל, תחזה בריקודן של פיות־אש וזורקות ראשים ותיפול לתוך בור מלא בגרוטסאות מעופפות. כמובן שאת הדרך לא תעשה לבדה, אלא בעזרתם של מלווים נהדרים, שאליבא דה ג'ים הנסון, הם טובים ורעים גם יחד. בגורנים ומלאי יסורי־אשמה לסירוגין, מגוחכים ונאצלים בעת ובעונה אחת.

שרה יוצאת מבית־הוריה גדול המימדים והבורגני, כדי לחזור אליו בסוף המסע כאשה. מסר „חנוכי" זה פוגם בסרט ללא תקנה. הצופה המוקסם אינו יכול שלא להצטער כאשר כל גיבורי הנסון הרעים והאנושיים להפליא מתוזלים לחזור בזה־אחר־זה בתשובה. הגמד הכעור והבוגדני, שמכריז על עצמו ללא הרף שהוא חסר־מצפון ולב, הופך לקראת סוף הסרט לידיד נאמן, כמו שאר היצורים המגוחכים. שרה משלמת מס־שפתיים לחברה כשהיא חוזרת אל הדרה כנועה, נשית, ומבינה להפליא.

בכך יכולה היתה להצטרף לגיבורי וולט דיסני הצדקניים ולהעניק לג'ורג' לוקאס תעודת חבר בקהילתם של שומרי קוד־המוסר ההוליוודי, המקדשים את הוקי־הדיי־הבורגנות האמריקאית בת־זמננו. אלא שדרכה של שרה אל בגרותה המאכזבת רצופה הרפתקאות קסומות, שאפילו שחקנית חסרת ייחוד כג'ניפר קונלי, יכולה להעניק להן חיים של ממש.

אושרה שוורץ

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 גברת פלפלת: בממלכת החזיקים.
09.25 בחשון: סרט אנימציה.
09.30 הלב, פרק 30: קרלוס הבוקר האמיץ.
09.55 להקת הורדוויל האחרונה: פרק 12.
10.30 רואים שש שש.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 ישר ולעניין: יש עוד דרך.
2.20 מגע 3,2,1: אור מהשמש.
2.50 הפנתרן בערדץ חמשת המייל, פרק 34: רג מתוץ למים.
3.40 200 שניות למועצת הלול.
3.45 שעת כושר.
3.55 טוב טוב הגמד: פרק 6.
4.20 פיצוחי קיץ: הפעם מתמודדות משפחות.
5.00 ערב חדש.

כללית

5.30 „עולמו המופלא של וולט דיסני" – פרק חמישי: „סלומון, צב הים".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „הקלאות היום": מדגה אינטנסיבי: דיון עם יעקב המאירי, יו"ר ארגון מגדלי היונים בתחביב, על גידול יונים למאכל (תרגום לעברית).
7.00 ענייני הגוף – תעודה, פרק חמישי: „על הברכיים" (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 משהו מהסרטים – ענייני קולנוע: על סרטי ילדים ונוער המוקרנים בבתי הקולנוע.
8.30 בין הכיסאות.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 מוקד.
10.05 „יוליוס קיסר" – סרט קולנוע: עיבוד למחזהו של שקספיר. בתפקידים הראשיים: מרלון ברנדו כמרק אנטוני, ג'יימס מייסון – ברוטוס, ג'ון גילגוד – קאסיוס, לואיס קולהרן – יוליוס קיסר. בתפקידים קטנים יותר: דבורה קר – פורשיה, ארמונד אוברין – קאסקה. הבמאי ג'וזף מנקייביץ.
12.00 פסוקו של יום והדשות הלילה.

לקראת שידור

„יוליוס קיסר", סרט הקולנוע הערב, 22.05, מאז ומעולם שייקספיר את השורה „גם אתה ברוטוס" בפיו של הקיסר הרומאי בן המאה הראשונה לפני הספירה, התענגו ליוליוס קיסר אין סוף גילומים תיאטרליים וקולנועיים. הוליווד אהבה פרשיות טראגיות מאז ומעולם, ולכן הועניקה לקיסר עיבודים שונים עוד מימי הסרט האילם. מובן, שסיפור האהבה האקזוטי של קיסר לקליאופטרה העסיק את דמיונם של הסרטים יותר מכל. האמנם – היה זה וורן וויליאם שגילם את הקיסר ב„קליאופטרה" הראשון של הקולנוע בשנת 1934. בשנת 1945 נכנס קלוד ריינס לסנדלי הקיסר בגירסה הראשונה של „קיסר וקליאופטרה" לצידה של ויויאן לי. הגזלה בתפקיד הנסיכה המצרית. רקס הריסון נעל את סנדלי ריינס בגירסה השנייה, בשנת 1962, זו המגשלת של ג'וזף ל. מנקביץ, לצידה של ליז טיילור בימיה הגדולים. אלא שדווקא גירסתו של מנקביץ ל„יוליוס קיסר" נחשבת למעניינת מכולן. בסרט שביים בשנת 1953, בשיא הקאריירה שלו, שלש שנים אחרי „הכל אודות חוה" הנפלא, משלב מנקביץ ליהוק בריטי קלאסי עם „השיטה" הברודוויית־הוליוודית. לואיס קלהרן בתפקיד קיסר, ג'ון גילגוד גונב את ההצגה בתפקיד קאסיוס, ג'יימס מייסון מעט מקרטע בדמותו של ברוטוס, ומרלון ברנדו מאפיל את שחקני ההרשמים כמארק אנטוני. מעניין לבחון את הסגנון הנאטורליסטי, אפוף המאניירות, שנחשב לרענן ומודרני בשנות החמישים, כשהוא נפגש עם הקלאסי־בריטי, במבחן של שלושים שנה.

אושרה שוורץ

שידורים קבועים

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניתוחה – היידן: שלישיית הבריטון בסול (ר. ג'ראדרי בבריטון/ק. אורדלי ויולה/ ג. ויליאמס צ'לו. היידן: סימפוניה קונצ'רטאנטה בדו מג'ור (ר. ברייידנסל בבסון/ב. וינטרס באבוב/ר. ליאונהרד בצ'לו וס. צוקרמן בכנור/התז. הפיל. של לוס אנג'לס פ. צוקרמן). היידן: רביעיית כלי קשת במה מינור אופ. 55 מס' 2 (רביעיית אמדאוס). היידן: סימפוניה מס' 101 „סימפוניית השעון" (תזמורת האקדמיה סינט מארטין/נ. מרינר): ברהמס: וריאציות על נושא של היידן (התז. הפיל הניו־יורקית/ל. ברנשטיין).
09.00 קונצרט בוקר – ברהמס: „רפסודיית האלט" אופ. 53 (ב. פאסבינדר/המקה. הפילה. והתז. הפילה. של פראג /ג' סינופולי): ברהמס: הקונצ'רטו מס' 1 לפסנתר אופ. 15 ברה מינור (ל. פליישר/תז. קליבלנד/ג'. סל): ברהמס: הקונצ'רטו הכפול אופ. 102 (ה. שרינג בכנר/י. שטרקר צ'לו/תז. הקונצרטחבאו ב. הייטינק): ברהמס: הרקיאם הגרמני אופ. 45 (א. שוורצקופף (סופראנו) ה. פריי (בריטון) תז. פילהרמוניה הרשה/ל. מאזל).
11.57 פינת השיר – משירי רוד פוגל.
12.00 אמנים באולפן – דימיטרי סטיקובסקי, – כנור, ויקטור דרביאנסקי, פסנתר – מנדלסון: סונטה בפה מג'ור; ברהמס: סונטה בפה מינור אופ. 108; קרייזלר: פרלוד ואלגרו מסגנון פוגנאני.
13.05 בהאזנה ניתוחה – מיצירות היידן – סימפוניה מס' 6 „בוקר" ברה מג'ור (התז. הקאמ. של חבל הסאאר/ק. ריסטנפארס) ריוורטימנטו: ריוורטימנטו במי במול מג'ור (נשפני פסטיבל סן לויס/ק. סונגסון): רביעייה לגיטרה ולכלי קשת ברה מג'ור (ל. סונדרי קארפר/רביעיית סאטראי): קונצ'רטו לירה ולתזמורת בדו מג'ור מס' 1 (ה. רויך): סימפוניה מס' 45 „הפרידה" בפה דיאז מינור.
15.00 מוסיקה דיזה – לוצ'אנו בריו:

רשת א'

קורן והמקה. התז. הסימפ. של רדיו קלן/ל. בריו.
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש, יוהאן שטראוס: ואלס „קולות האביב" (י. פורסט): בטהובן: 2 רומנסות לכנור ולתזמורת אופ. 50 (ר. שוארצברג/ס. הארדן): שוברט: סימפוניה מס' 8 („הבלתי גמורה") (ל. פוס): מנדלסון: המוסיקה „חלום ליל קיץ" (ל. פוס): רוסיני: הפתיחה „סמיראמיס" (י. פורסט).
18.00 שעה עם הנרי פרסל דמרק אנסאן. שרפנטייה – מוסיקה לתאטרון (תז. האקדמיה למוסיקה עתיקה+זמרים סולנים/כ. הוגווד/להקת „האמנויות הפורחות"/וו. כריסטי).
19.00 מוסיקה אהובה עליכם.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 אופרה – הונגבה: „לואיצה מילר".
23.00 מקורי יצירות – שופן: מכתבי מוזיקה, אגרות, נוקטורנים ופרלודים.
08.57 משפט המאביק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
15.00 צבעי הקשת – והפעם: „עבריים מעורבים".
15.27 האוניברסיטה המשודרת – „הספרות העברית והגרעת הפועלים בארץ־ישראל" והפעם: בין „רגעים" ל„סוד השביעי" של נתן אלתרמן – ד"ר ניסים קלדרון. הקלטות מימי עיון שהתקיימו במדרשת שדה־בוקר והאוניברסיטת בן־גוריון בנגב ב־26/27.11.86 במסגרת אירועי שנת ה־100 להולדת דוד בן־גוריון.
15.57 משפט המאביק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
22.05 חבר מאותו כוכב – תבנית היכרויות בשידור חי.

רשת ב'

18.06 יש שאלות – שידור חי.
19.35 מוקד לענייני צבא וכטחון.
20.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והפעם: „שירי געגועים לציון".
22.05 מתפסים את המסטון.
00.15 ג'ו ועוד.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 פניני ג'ג.
23.05 מסביב להבנות.

גלי צה"ל

13.55 לא לכבות את האור – על ירידה מהארץ.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 יער משורר – ענייני צבא ובטחון.
19.05 רדיו רדיו – צה"ל 2.
20.05 מרחקים קרובים – סיפורי מסע מאוסלנד (ש.ת).
20.05 סבבבבבקק – צה"ל 2.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים בפסיכולוגיה – מחלות אשם אימוניות.
22.05 מבע הקסם הסיפורי (פ.ת. צה"ל 2).
23.55 שיחת חצות – עם המשוררת מיכל סנוניה.
23.05 קול הג'ז הזה – צה"ל 2.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרטים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חגגה.
09.05 סלרדיו.
10.05 פניני בוקר.
12.05 מעורב ים־תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
15.00 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור יהק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 בראש צעיר.
09.05 מכבר הבוקר.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.40 הדרעות.
12.10 „אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעות.
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 קראתי ספר.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 בא לי.
10.05 שיחזה.
11.05 30 בצל.
13.05 כל טוב.
14.06 בכן גב.
16.05 מוסיקה לעניין.
17.05 משקפים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקסים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 פתוח.
10.05 המסקת עשר.
11.05 נבון לעבשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 רד רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 כבס להרשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא הצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

■ **תל־אביב**

אסתר: נשק קטלני 9.45, 7.30, 5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.45, 7.15, 4־5.45 עמי ותמי
בית ליסין: ראשים מדברים 11.15
בקיהודה: אהבה בחלון ראווה 9.40, 7.30, 5
גורדון: רוק הארי רוק 9.45, 7.45, 5
גת: בלוז לחופש הגדול 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: פושע מובטל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שיחותים אישיים 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 3: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30 / פייבל החולם האמריקאי 5, 3, 1, 11
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: עמי ותמי 7.45 / תחתיר אמריקאי 10 / חצות – סקס
הוד: סופרמן 4 9.30, 7.30, 5, 12, 10.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שבלול 5–7.45–9.45
חן 1: הנוכל האוהבת והמאהב 9.55, 7.55 רוקי הוד 5.40 10.45–12.45–4
חן 2: חנות קטנה ומפחידה 9.50, 7.45, 5.35 / שלגיה ושבעת הגמדים 4, 12.45, 10.45
חן 3: אני החבורה 9.55, 7.50, 5.30 / דובוני איכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: אל תקרא לי לבן 9.55, 7.50, 5.35 / בבבי 4.00, 12.45, 10.45
חן 5: ביה"ס למשמר אזרחי 9.55, 7.50, 5.40 / הרפתקאותיו של סופר בלש 4.00, 12.45, 10.45
לב 1: תעלולי שטן 10–8–5–2–11.30
לב 2: נרדפי החוק 10–8 – 5–2 – 11.30
לב 3: לוי וגולית 10–8–5–2–11.30
לב 4: בקצב השעון 10, 8, 5, 2, 11.30
11 בבקר גור מכוכב אחר
לימור: מלון לצעירים 9.30, 7.30, 5, 2
חצות – שכרון חושים
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מרדאוק: מתור של סוכן 9.30, 7, 4.30 / קיץ בגן הבוטאני – בית האמנים 9.00
מקסים: אסקימו לימון – אהבה בעירה 9.30, 7.30, 5
סינמה (אלנבי המחודש): משהו פראי 9.40, 7.30, 5
חצות – סרט מטורן
סינמה 1: תחתיר אמריקאי 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: אסקימו לימון – אהבה בעירה 9.40, 7.30, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: לא שם זין 10.00, 8.00, 5
פריז: לבירינט 9.30, 7.15, 4, 2, 12
11.30 קומדיה סקסית בליל קיץ

צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
שחף: ימי הרדיו 9.30, 7.15, 5
תכלת – רמת־אביב: בטי בלו 9.40, 7.15
12.00 מלחמה ואהבה
תכלת: חנות מעבר לפינה 9.50
7.40, 5.30
המוזיה הישראלית: תרמית הרוקנרול הגדולה 9.45
תל־אביב: 007 באזור הסכנה 9.45, 7.15, 4.30, 2, 12.30, 10.30

■ **ירושלים**

אדיסון: 007 באזור הסכנה 9.30, 7, 4.30 / עמי ותמי 4.30, 2, 12.30, 10.30
אורנע: נשק קטלני 9.15, 7 / 4.30 ביה"ס למשמר אזרחי
אורגיון 1: בקצב השעון 9.15, 7.15 / 9.50 4.30 פעלולי אופנים בכניסה לאולם / 10.30 אופני האש
אור 2: ספור מהחיים 9.15–7.15, 4.30 / אהבה בשחקים 10.30
אור 3: בטי בלו 9.15 / קרוקודיל דנדי 7.15 / 23.15 כוחם הגוף
אור 4: נרדפי החוק 9.15, 7.15 / 4.30, 10.30 מהדורבים באהבה / 23.15 כנגד כל הסיכויים
אור 5: מלון לצעירים 9.15, 7.15, 4.30 / 10.30 צרות גדולות בצ'יינה טאון / 23.15 מלון בקליפורניה
אור גיל: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.30
7.15 / 5 שלגיה ושבעת הגמדים 10.30–12.30
בית אגרון: משחק הדמים 4.00 כלא הנשים 7.45
חנה ואחיותיה 7.45
סיד ונגסי 10
חצות – מגמי פיסמן – טעם החיים
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: ימי הרדיו 9.30, 7.30, 4.30 / סופרמן 4, 2, 12.30, 10.30
מיטשל: לא שם זין 9.30, 7.30
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.20, 7
עדן: סופרמן 4 9.30, 7.30, 4.30
רון: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30, 4.30 / 10.45 בבוקר מפגה האגודים
תיאטרון ירושלים: שיחות מלוכלכות 9.15, 6.45

■ **חיפה**

אורה: משהו פראי
אורלי: 7.00, 9.15 / 4.30 הסמור שלא נגמר
אחרזה: שיחות מלוכלכות 9, 7 / 11–4.30 שלגיה
אמפיתיאטרון: אסקימו לימון 7 9.15 4.30–7–
ארמון: סגור לרגל שיפוצים
גן: לבירינט 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: סופרמן 4 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: ימי הרדיו 9.15, 7 / המובטל בסיטו 4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 4.15–6.45–9.10
פאר: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15, 7, 4.30
קריאה: לא שם זין 9.15, 7.15, 4.30 / 11.30 עיר הכבשות
רון: 007 באזור הסכנה 9.30, 7 / עמי ותמי 10.30–12.30–4.30
רב גת 1: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7 / רובין הוד 11.00–4.30
רב גת 2: לוי וגולית 9.15, 7, 4.30 / 11 הרפתקאותיו של סופר בלש

■ **קריות חיפה**

כפיר: קרוקודיל דנדי 9.30, 5
מבוק: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15, 7
אורה: סופרמן 4 9.15, 7
בית העם: שם הורד 9.15–7
הוכל: לא שם זין 9.15, 7
ציון: המובטל בכיתה 9.15–7

■ **אשדוד**

אסתר: 007 באזור הסכנה 9.30, 7.30
אורה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30

■ **אשקלון**

אמבר: בלוז לחופש הגדול 4.45–7.30–9.30

מאה: המובטל בסיטו 7.30–9.30
7.30 ...

■ **באר־שבע**

קר: ילדים חורגים לאלוהים 4.30–7–9.30

■ **חולון, בת ים**

אלמגור: לא שם זין 9.30, 7.30
ברוק לי – מסתוק הפשות 5
הבוניל: נשק קטלני 9.30, 7.30
רובין הוד 5
כפיר: 007 באזור הסכנה 7.15–9.40 / עמי ותמי 10.30–12.30–5
רינה: סופרמן 4 5–7.30–9.30
עצמאות: סופרמן 4 5.00–7.30–9.30
מכבים: ק. שידם

■ **הרצליה ■ רמת השרון**

היכל: ילדים חורגים לאלוהים 7.00–9.30 · עמי ותמי 10.30–12.30–5
כוכב: גוליבר במדינת הגמדים 11.00–4.45 אל תקרא לי לבן 7.00 9.30 הנסיך שאחרי

כלון דניאל: אחר־הצהרים

■ **עפולה**

מוסיה־ורון: ילדים חורגים לאלוהים 4.30–7.30–9.30

■ **טבריה**

אביב: המובטל בסיטו 9.30, 7.30

■ **כפר־סבא ■ רעננה**

סמלל: בי"ס למשמר האזרחי 9.15, 7/מרי פופינס 11
תל: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00
אורות: המובטל בסיטו 9.30, 7.15, 5

■ **קרית אונו**

מיכר קהילתי: חברי הדיקן אלים 4.30
צבע הכסף 9.15, 7.00

■ **לוד ■ רמלה**

אורלי: סגור
בית־ים: אהבה בעירה 7.30–9.30
אורך: אהבה בעירה 9.30, 7.30, 5
היכל התרבות: צבע הכסף 9.00
תינוק מחר במשפחה 5, 11

■ **נהריה ■ עכו**

הוד: לא שם זין 9.15, 7.15, 5
בעקבות הורד הקטנה 5, 11
רון: צבע הכסף 9.15–7.15–5
אודיטוריום: המובטל בסיטו 9.30, 7.15

■ **נתניה**

כמודיה: חנות קטנה ומפחידה 10–8–6
מרי פופינס 11
אסתר: ילדים חורגים לאלוהים 7–9.30 / עמי ותמי 5–12–10
שרון: לא שם זין 10, 8, 6
הרפתקאותיו של סופר בלש 11.00

■ **פתח־תקוה**

שלום: לא שם זין 5–7.30–9.30
היכל 1: סופרמן 4 9.30, 7.30, 5, 12.30, 10.30
היכל 2: 007 באזור הסכנה 9.45, 7.15, 4.30
היכל 3: עמי ותמי 7.30, 5, 2.30, 12.30 / המובטל בסיטו 9.30

■ **ראשון־לציון ורחובות**

ג.ג. רון 1: סופרמן 4 9.30, 7.30, 5, 12.30, 10.30
ג.ג. רון 2: 007 באזור הסכנה 7.15–9.30
עמי ותמי 10.30–12.30–5.00
בפגון: סגור לרגל שיפוצים
ראשון: לא שם זין 9.30, 7.15
בית העם: כלא הנשים 7.15–9.30
הדר: בלוז לחופש הגדול 7.15–9.30
חן: המובטל בסיטו 7.15–9.30

■ **רמת־גן וגבעתיים**

אלאומן: פושע מובטל וילדה קטנה 9.45, 7.30, 5
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45, 7.30, 5.00
ליליה: לא שם זין 9.30, 7.30, 5
הדר: 007 באזור הסכנה 9.45, 7.15 עמי ותמי 10.30–12.30–5
רב גן 1: בלוז לחופש הגדול 9.40, 7.30
הרפתקאות של סופר בלש 5.00, 12.30, 10.30
רב גן 2: ימי הרדיו 9.45, 7.30 / דובוני איכפת לי 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 3: אני והחבורה 9.45, 7.30 / פייבל החולם האמריקאי 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30 / שלגיה ושבעת הגמדים 5.00, 12.20, 10.30
שבינה: המובטל בסיטו 9.30, 7.30